

Tổng Thống Ronald Reagan đang được tuyên thệ nhậm chức Nhiệm Kỳ Thứ Hai bởi Chánh Án Tối Cao Pháp Viện Hoa Kỳ Warren Burger trong khi Đệ Nhất Phu Nhân Nancy Reagan quan sát trong buổi Lễ Riêng tại Tòa Bạch Ốc vào ngày 20 tháng 1 năm 1985.(Photo: www.en.wikipedia.org)

MỐI QUAN HỆ PHỨC TẠP GIỮA TÔN GIÁO VÀ CHÍNH TRỊ

Huỳnh Kim Quang

Ngày 1 tháng 5 năm 2025, Tổng Thống Hoa Kỳ Donald Trump trong lúc ban hành sắc lệnh hành pháp thành lập Ủy Ban Tổng Thống Về Tự Do Tôn Giáo đã nói rằng, “*Họ nói tách rời nhà thờ và nhà nước... Tôi nói, ‘Được rồi, hãy quên chuyện đó một lần đi’*,” theo bản tin của Politico được đăng trên trang www.politico.com cho biết.

Lời phát biểu của TT Trump đã mở ra sự tranh luận về sự tách biệt giữa nhà thờ và nhà nước mà vốn được Hiến Pháp Hoa Kỳ công nhận trong bối cảnh Tòa Bạch Ốc gia tăng sự nhiệt tình đối với Thiên Chúa Giáo, theo Politico. TT Trump ngày càng dựa vào đức tin Thiên Chúa Giáo qua việc thiết lập Văn Phòng Đức Tin Bạch Ốc tại phòng West Wing, mời các mục sư vào Phòng Bầu Dục và trong các cuộc họp Nội Các, và ban hành các sắc lệnh hành pháp để xóa bỏ

“khuynh hướng chống Thiên Chúa Giáo” trong chính quyền.

Mối quan hệ giữa tôn giáo và chính trị xưa nay vốn phức tạp. Các tôn giáo muốn kết hợp với các thể lực chính trị cầm quyền để tạo môi trường thuận lợi cho việc truyền bá và phát triển đạo. Trong khi các thể lực chính trị muốn biến tôn giáo thành lực lượng hậu thuẫn để thống nhất lòng dân và xây dựng cơ chế cai trị lâu dài. Đó là chưa nói đến một số nhà lãnh đạo tôn giáo và chính trị có ý đồ lợi dụng lẫn nhau để thỏa mãn tham vọng riêng tư của họ.

Vấn đề phức tạp còn ở chỗ là tôn giáo vốn có ảnh hưởng rất lớn đến tín ngưỡng, đạo đức và tâm linh của con người. Những ảnh hưởng này đã trở thành không những phép tắc hành xử của từng cá nhân mà còn là nguyên lý đạo đức của xã hội và qua đó góp phần hình thành luật pháp nhà nước. Thêm vào đó, tự thân các

nhà lãnh đạo quốc gia cũng là những tín đồ của các tôn giáo, vì thế khi thực thi trọng trách điều hành việc nước thì điều không thể tránh khỏi là niềm tin tôn giáo cá nhân của nhà lãnh đạo ấy bằng cách này hay cách khác sẽ ảnh hưởng đến phương thức trị quốc của họ.

Nhưng nếu tôn giáo và chính trị kết hợp hay lợi dụng lẫn nhau thì điều đó có thật sự mang lại lợi ích hay chỉ gây ra tổn hại? Đặc biệt tại Hoa Kỳ mối quan hệ giữa tôn giáo và chính quyền xưa nay ra sao? Có thể nào tách biệt hoàn toàn

tôn giáo khỏi chính trị hay không?

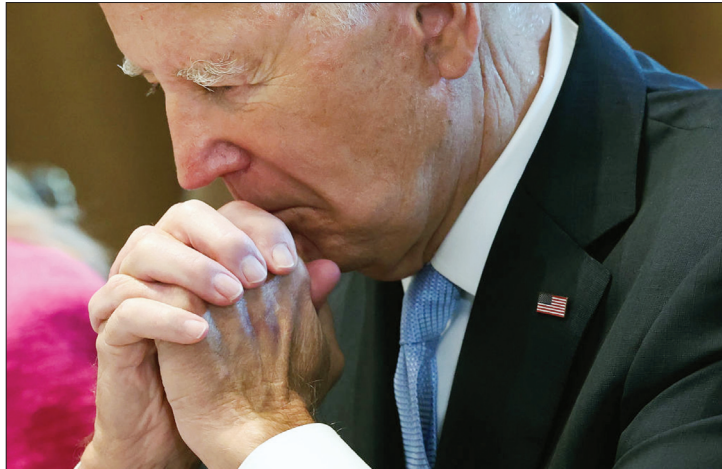
Vị thế tôn giáo trên thế giới ngày nay

Hiện nay trên thế giới có rất nhiều quốc gia chính thức ủng hộ một tôn giáo đặc biệt nào đó. Theo bản thăm dò của viện nghiên cứu PEW được công bố vào ngày 3 tháng 10 năm 2017, hầu hết các quốc gia tại Trung Đông và Bắc Phi (16 trong số 27 nước, chiếm 59%), Hồi Giáo là quốc giáo. Bảy nước tại Á Châu-Thái Bình Dương, gồm

Xem tiếp **PHỨC TẠP** trang 2

‘DÙ ĐẾN RỒI ĐI, TÔI CŨNG XIN TẠ ƠN NGƯỜI’

Kalynh Ngô

Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden tham gia cuộc họp của Nội Các Ung thư tại Nhà Trắng vào ngày 13 tháng 9 năm 2023 tại Washington, DC. Biden đã phát biểu về những việc làm mới mà chính phủ liên bang và các tổ chức phi chính phủ đang thực hiện để giúp chăm dứt bệnh ung thư. (Ảnh của Kevin Dietsch/Getty Images)

Hermann Rorschach là một bác sĩ tâm thần và nhà phân tâm học. Ông nổi tiếng về phát minh ra một bài kiểm tra tâm lý qua những hình ảnh tạo ra ngẫu nhiên từ các vết mực (inkblot.) Một người được yêu cầu mô tả những gì họ nhìn thấy trong hình ảnh do những vết mực không rõ ràng kết thành. Bác sĩ Rorschach tin rằng những hình ảnh được tạo nên từ vết mực có thể bộc lộ đặc trưng bí mật trong hành vi lẫn tình cảm của con người. Bài trắc nghiệm khách quan này thường xuất hiện trong văn hóa đại chúng và thường được mô tả như một cách để tiết lộ những suy nghĩ, động cơ hoặc mong muốn vô thức của một người.

Bản tin “Cựu Tổng Thống Biden bị chẩn đoán mắc phải ung thư tuyến tiền liệt, di căn vào xương” không chỉ là một “breaking news” đúng nghĩa của truyền thông thuần túy, mà nó còn là một bài kiểm tra Rorschach trong tính thể của xã hội hiện tại. Và nó cũng là một Rorschach về chính ông Joe Biden.

Có người nhìn câu chuyện và ngậm ngùi cho bi kịch chung của con người: sinh, lão, bệnh, tử. Có người thấu cảm cho nỗi đau của một người cha hiện đang mắc phải căn bệnh đã từng cướp đi sinh mạng của đứa con trai đầu lòng của ông ấy. Những người này thốt lên lời cầu nguyện cho ông Biden sớm vượt qua bạo bệnh.

Có người đặt câu hỏi “vì sao một vị tổng thống đón nhận hệ thống chăm sóc y tế hàng đầu thế giới lại phát hiện ra căn bệnh nguy hiểm khi đã ở giai đoạn 4, khi tế bào ung thư đã di căn vào xương?” Những người này không ít thì nhiều đã từng bày tỏ sự bất an, và cả bất bình, khi ông Biden ra tranh cử nhiệm kỳ hai năm 2024.

Chỉ cần vài phút khi bản tin lan truyền, những tín đồ của phong trào “Làm cho nước Mỹ khỏe mạnh trở lại” đặt câu hỏi về sự chẩn đoán ung thư tuyến tiền liệt của cựu Tổng thống Joe Biden trong những năm qua. Và dĩ nhiên, không thể loại trừ Donald Trump, người bị ông Joe Biden đánh bại năm 2020, không bỏ qua cơ hội này. “Tôi ngạc nhiên

Xem tiếp **TẠ ƠN** trang 8

PHIM ‘ĐẤT LÀNH CHIM ĐẬU’: NHỮNG VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH KHÓ LÀNH

Doãn Hưng

Chỉ kéo dài hơn 30 phút, cuốn phim tài liệu Đất Lành Chim Đậu (On Healing Land, Birds Perch) đã để lại cho khán giả nhiều cảm xúc, nhiều điều để suy gẫm. Phim được công chiếu ra

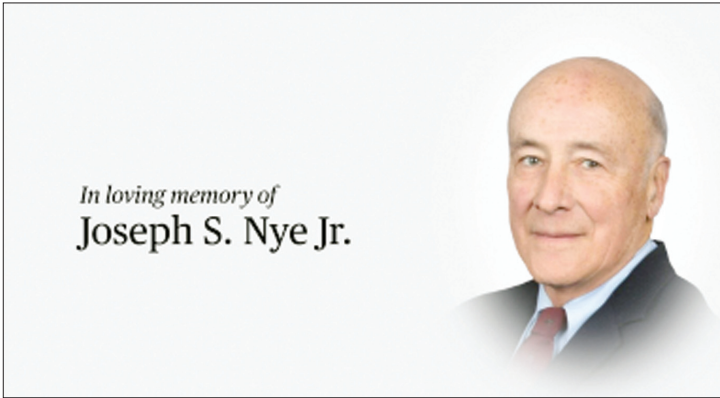
mắt ở Quận Cam vào tối ngày 9 tháng 5 năm 2025 tại rạp Lido Newport Beach, nhân tháng tưởng niệm 50 năm dứt chiến tranh Việt Nam. Buổi chiếu phim do Orange County Film Society thực hiện, với sự phối hợp của Newport Beach Film Festival, và Hội Văn Học Nghệ Thuật Việt Mỹ (VAALA). Phim do Naja Phạm Lockwood đạo diễn trường David Hume Kennerly.

Xem tiếp **PHIM** trang 4

TRƯỚC THỜI CUỘC

TƯƠNG LAI VỀ QUYỀN LỰC MỀM CỦA MỸ

Đỗ Kim Thêm dịch

Hình: CSIS

LND: Bản dịch sau đây là bài bình luận cuối cùng của Giáo sư Joseph S. Nye, Jr., một học giả lừng danh về quan hệ quốc tế. Ông vừa ra đi và để lại một di sản trước tác phong phú về các vấn đề toàn cầu, quan trọng nhất là những hiểu biết sâu sắc về khái niệm quyền lực mềm. Người dịch xin thành kính cảm ơn ông đã đem lại một cơ hội học hỏi quý giá và động lực khích lệ đặc biệt trong việc dịch thuật. Nhân dịp đau buồn này, xin chia buồn cùng tang quyến và cầu chúc ông được an nghỉ đời đời. Dear Prof. Nye, Thank you for the inspiration and encouragement you have provided. Thinking of you and your family. R.I.P Please accept my sincerest condolences to your family. DKT)

*

Quyền lực là khả năng khiến người khác làm những gì bạn muốn. Điều đó có thể được thực hiện bằng cách cưỡng ép

Xem tiếp **QUYỀN LỰC** trang 6

MẸ XIN LỖI

Kim Loan

Tác giả tên thật là Nguyễn Thị Kim Loan, sinh năm 1966, là cô giáo tiểu học khi còn ở Việt Nam. Vượt biên và sống ở trại tỵ nạn Thailand từ 1989-1993. Định cư tại Canada từ 1994 đến nay. Tác giả nhận giải đặc biệt VVNM 2021 và mới nhận Giải Vinh Danh Tác Giả năm 2023.

Sau mấy ngày đi chơi thăm các thắng cảnh nổi tiếng ở thành phố, ăn fast food và các món ăn Ý, Pháp, Mexico... hôm nay ba mẹ con quyết định tìm nhà hàng Việt Nam vì thêm bữa cơm có canh chua, cá kho tộ, rau muống xào tỏi. Từ

nơi khách sạn, Quỳnh cùng hai con đi bộ gần 3 blocks đường đến một nhà hàng Việt Nam rộng lớn và nổi tiếng với các món ăn đậm đà hương vị ẩm thực Việt.

Ba mẹ con vừa đói vừa mệt nên hào hứng ăn ngon lành, hết sạch, chuẩn bị món tráng miệng và sau đó chương trình là sẽ đi dạo bờ biển đón gió đêm. Trong lúc hai con xúm lại xem lại các hình chụp trên điện thoại, Quỳnh cũng rảnh rang đưa mắt ngắm nghĩa xung quanh tiệm thì bất chợt như có linh tính mách bảo, nàng nhận ra có một bóng dáng rất quen thuộc đang đi ngang phía trước hồ cá trong tiệm, cùng với vài người nữa, đang tìm vào

tác giả Kim Loan nhận giải Giải Vinh Danh Tác Giả năm 2023.

ngồi ở chiếc bàn phía bên hông cửa nhà hàng, đối diện xéo với bàn của nàng. Tim Quỳnh đập loạn xạ, hơi thở dồn dập nhưng nàng cũng lấy lại bình tĩnh, với tay lấy bình trà nóng, cố làm mọi sự bình thường để các con không nhận ra sự thay đổi

bất chợt trên khuôn mặt và ánh mắt của nàng. Cũng may, nhờ cái hồ cá che khuất, mà phía bên kia không thể nào nhìn thấy Quỳnh, mà Quỳnh vẫn có thể đưa mắt quan sát rất rõ

Xem tiếp **VIỆT** trang 4

Tiếp **PHÚC TẠP** trang 1

Bangladesh, Brunei và Malaysia, Hồi Giáo là quốc giáo. Bốn nước tại vùng lân cận sa mạc Sahara ở Phi Châu, gồm Comoros, Djibouti, Mauritania và Somalia, Hồi Giáo cũng là quốc giáo. Không có quốc gia nào tại Châu Âu và Châu Mỹ mà Hồi Giáo là quốc giáo.

Sau Hồi Giáo là Thiên Chúa Giáo trở thành quốc giáo tại nhiều nước nhất trên thế giới. Mười ba nước (chiếm 30% quốc gia) tuyên bố Thiên Chúa Giáo, nói chung, là quốc giáo. Chín nước trong số này nằm tại Châu Âu, gồm Anh, Đan Mạch, Monaco và Iceland. Hai nước nằm ở Châu Mỹ, gồm Costa Rica và the Dominican Republic. Một nước tại vùng Châu Á-Thái Bình Dương là Tuvalu. Chỉ có một nước nằm ở khu vực sa mạc Sahara thuộc Phi Châu là Zambia tuyên bố Thiên Chúa Giáo là quốc giáo.

Phật Giáo là quốc giáo tại 2 nước, Bhutan and Cambodia. Do Thái là nước duy nhất trên thế giới xem Do Thái Giáo là quốc giáo. Không có nước nào xem Ấn Độ Giáo là quốc giáo, dù Ấn Độ có một đảng chính trị Ấn Giáo rất mạnh, và quốc gia láng giềng Ấn Độ là Nepal vào năm 2015 đã bác bỏ tu chính án tuyên bố Ấn Giáo là quốc giáo.

Cũng theo thăm dò của PEW nói trên, trong số 40 nước ưa chuộng hoặc ủng hộ -- nhưng không phải là quốc giáo -- thì Thiên Chúa Giáo chiếm nhiều nhất. Hai mươi tám nước (70%) ưa chuộng Thiên Chúa Giáo hầu hết đều nằm ở Châu Âu và Châu Mỹ. Năm nước tại vùng sa mạc Sahara ở Phi Châu và 3 nước tại vùng Châu Á-Thái Bình Dương ưa chuộng Thiên Chúa Giáo. Sau Thiên Chúa Giáo thì Phật Giáo là tôn giáo được ưa chuộng nhiều nhất. Bốn nước tại vùng Châu Á-Thái Bình Dương, gồm Miến Điện, Lào, Mông Cổ và Tích Lan ưa chuộng Phật Giáo nhất. Ba nước, gồm Sudan, Syria và Turkey đều ưa chuộng Hồi Giáo nhưng không tuyên bố là quốc giáo.

Ngược lại với việc ưa chuộng và tuyên bố một tôn giáo nào đó là quốc giáo, một số chính quyền đã thực hiện các chính sách hạn chế hay thù địch đối với tôn giáo. Theo thăm dò của viện nghiên cứu PEW được công bố vào ngày 5 tháng 3 năm 2024 về tình trạng các chính quyền hạn chế hoặc đàn áp các tôn giáo trên toàn cầu vào năm 2021 cho thấy rằng 55 nước (28% của tổng số các quốc gia) mà trong đó chính quyền áp dụng các hạn chế ở mức “cao” hay “rất cao” trong năm 2021, giảm một chút từ mức 57 nước (29%) vào năm 2020, 2019 và 2012. Trong khi đó điểm chỉ số trung bình đối với tất cả các nước đều tăng, một phần bởi vì có sự gia tăng nhẹ hơn trong chỉ số so với sự sút giảm trong số 198 quốc gia và vùng lãnh thổ được phân tích. Các nhóm tôn giáo đã đối diện với sự quấy rối bởi các chính quyền tại 183 nước trong năm 2021, là con số lớn nhất kể từ khi nghiên cứu bắt đầu. Các chính quyền đã can thiệp vào việc lễ bái tại 163 nước, giảm nhẹ từ 164 nước trong năm 2020 nhưng vẫn còn gần tới mức cao nhất từ trước tới giờ.

Tôn giáo và chính trị tại Mỹ

Tu Chính Án Thứ Nhất đối với Hiến Pháp Hoa Kỳ đã ngăn cản việc chính quyền có bất cứ thẩm quyền gì vào tôn giáo, và bảo đảm việc tự do thực hành tôn giáo, theo Diana Eck trong tác phẩm

“A New Religious America: the World’s Most Religiously Diverse Nation,” được HarperOne xuất bản năm 2002, trang 432, cho biết. Cũng theo Diana, tôn giáo nở rộ tại Hoa Kỳ, gồm các tôn giáo du nhập trải dài qua di sản đa văn hóa cũng như những tôn giáo được hình thành trong nước, và đã làm cho Hoa Kỳ trở thành quốc gia đa tôn giáo nhất trên thế giới.

Theo thăm dò của PEW vào ngày 12 tháng 5 năm 2015, đại đa số người Mỹ tự xác nhận là tín đồ Thiên Chúa Giáo (65% tính tới năm 2019), trong khi các tôn giáo không phải Thiên Chúa Giáo (gồm Hồi Giáo, Do Thái Giáo, Ấn Độ Giáo và các tôn giáo khác) tổng cộng chiếm khoảng 6% dân số người Mỹ lớn tuổi. 26% người Mỹ lớn tuổi khác tự xác nhận là những người không theo tôn giáo nào. Đại đa số người Mỹ cho biết rằng tôn giáo đóng vai trò “rất quan trọng” trong cuộc sống của họ, một tỉ lệ không bình thường trong số các nước phát triển, dù tương tự với nhiều nước khác tại Châu Mỹ. Theo thăm dò của American Religious Identification Survey, niềm tin tôn giáo khác nhau tại Hoa Kỳ: 59% người Mỹ sống tại các tiểu bang Miền Tây nói rằng họ tin vào Thượng Đế, trong khi tại Miền Nam thì con số này lên cao tới 86%.

Hoa Kỳ có tín đồ Thiên Chúa Giáo nhiều hơn bất cứ nước nào khác trên thế giới, theo “Christian Statistics: Top 10 Largest National Christian Populations,” được thực hiện bởi Adherents.com vào ngày 2 tháng 10 năm 1999 cho biết. Điều khá ngạc nhiên là Hoa Kỳ vốn được cho là quốc gia Tin Lành nhưng thực tế là tín đồ Tin Lành đã không còn là đa số tại Mỹ, theo bản tin “Protestants no longer the majority in U.S” của CBS News vào ngày 9 tháng 10 năm 2012, cho biết.

Các chính trị gia Mỹ thường nói về tôn giáo của họ trong các cuộc vận động tranh cử, và nhiều nhà thờ, nhiều nhân vật tôn giáo có hoạt động chính trị rất năng nổ. Tôn giáo là quan trọng trong chính trị, Thomas Jefferson, tổng thống thứ ba của Hoa Kỳ, đã phải đấu tranh cam go trên đường giành chiến thắng vì những tư tưởng về tôn giáo gây tranh cãi của ông ấy. Người ta cho rằng sự chiến thắng của Jefferson có thể được liên kết với việc ông thay đổi câu chuyện bầu cử từ niềm tin tôn giáo của chính ông tới sự bao dung về tự do tôn giáo của ông, theo Lambert, F. trong bài viết “God-and a religious president... [or] Jefferson and no God': for a voter-imposed,” được đăng trong tập chí Journal of Church & State số 39, cho biết.

Có nhiều tín đồ Thiên Chúa Giáo trong Đảng Dân Chủ và Đảng Cộng Hòa, nhưng tín đồ Tin Lành Phúc Âm và Thiên Chúa Giáo La Mã bảo thủ có khuynh hướng ủng hộ Đảng Cộng Hòa trong khi nhiều tín đồ Tin Lành và Thiên Chúa Giáo La Mã tự do hơn và cử tri không theo đạo thì có khuynh hướng ủng hộ Đảng Dân Chủ. Theo thăm dò vào năm 2019 được thực hiện bởi Trung Tâm Nghiên Cứu PEW cho thấy rằng 54% người lớn tin Đảng Cộng Hòa là “thân thiện” với tôn giáo, trong khi chỉ có 19% người được thăm dò đối với Đảng Dân Chủ trả lời tương tự.

Mọi Tổng Thống và Phó Tổng Thống đều được nuôi dưỡng trong gia đình Thiên Chúa Giáo, theo Austin Cline trong tài liệu “Barack Obama's Religious Beliefs

& Background: What Does Barack Obama Believe?” được đăng trong trang mạng lưu trữ tài liệu https://web.archive.org. Chỉ có cựu TT John F. Kennedy và Joe Biden được nuôi dưỡng trong các gia đình theo đạo Thiên Chúa Giáo La Mã. Hai cựu TT Richard Nixon và Herber Hoover được nuôi dưỡng trong các gia đình theo đạo Quaker. Tất cả Tổng Thống và Phó TT còn lại đều được nuôi dưỡng trong các gia đình theo Thiên Chúa Giáo Tin Lành.

Tại Quốc Hội Hoa Kỳ số dân cử theo Thiên Chúa Giáo chiếm đại đa số, 88% dân biểu -- gồm 99% Cộng Hòa và 78% Dân Chủ -- xác nhận họ là tín đồ Thiên Chúa Giáo.

Thường người ta tin rằng các cử tri có niềm tin tôn giáo luôn luôn bỏ phiếu cho Cộng Hòa, nhưng điều ấy không đúng, theo T.A. Hireschl, J.G. Booth và L.L. Glenna trong tài liệu “The Link Between Voter Choice and Religious Identity in Contemporary Society: Bringing Classical Theory Back In,” được đăng trong Social Science Quarterly số 90, cho biết. Cho dù cử tri bầu cho đảng nào thì đều dựa vào tình trạng kinh tế xã hội. Đối với những người nghèo có đạo, không có mối quan hệ nào giữa niềm tin tôn giáo và quyết định bỏ phiếu của họ. George W. Bush là tín đồ Methodist đã chiến thắng sít sao John Kerry, với các cử tri coi trọng “giá trị đạo đức.” Sự chiến thắng của Bush được cho là nhờ các nhóm Thiên Chúa Giáo cơ sở.

Vào năm 2006, Public Religion Research Institute (PPRI) cho thấy rằng đa số đảng viên Dân Chủ xác nhận là tín đồ Tin Lành. Một thăm dò của Gallup Poll vào năm 2019 cho thấy rằng 60% người Mỹ muốn bỏ phiếu cho một người vô thần làm tổng thống. Một Thăm Dò Giá Trị Người Mỹ của PPRI vào năm 2020 cho thấy rằng trong số cử tri Dân Chủ, 42% theo Tin Lành, 23% theo Thiên Chúa Giáo La Mã. Cùng thăm dò này chỉ ra rằng 54% cử tri Cộng Hòa theo Tin Lành trong khi chỉ 18% theo Thiên Chúa Giáo La Mã. Thăm dò có tên Religious Landscape Study của PEW vào năm 2023-2024 cho thấy 51% cử tri Dân Chủ theo Thiên Chúa Giáo và hầu hết đều theo Tin Lành.

Tách rời tôn giáo và chính quyền

Trong lá thư gửi cho Hội Danbury Baptist Association vào năm 1802, Thomas Jefferson viện dẫn Tu Chính Án Thứ Nhất đối với Hiến Pháp Hoa Kỳ viết rằng, “Tin tưởng cùng chư vị rằng tôn giáo là vấn đề chỉ nằm giữa Con Người và Chúa của họ, rằng con người không nợ ai đối với niềm tin hay sự thờ phụng của họ, rằng quyền lực hợp pháp của chính phủ chỉ đạt được qua hành động, và không phải ý tưởng, tôi suy gẫm với sự tôn kính tận cùng rằng hành động của toàn thể người Mỹ mà tuyên bố rằng lập pháp ‘không nên làm ra luật liên quan đến việc thành lập tôn giáo, hay cấm việc tự do thực hành tôn giáo’ vì thể dựng lên bức tường chia cách giữa Giáo Hội và Nhà Nước,” trích theo theo www.en.wikipedia.org, “Jefferson's Letter to the Danbury Baptists” được lưu trữ trong Thư Viện Quốc Hội Hoa Kỳ.

Trong một bài viết của hai tác giả Rebecca Leppert và Dalia Fahmy được đăng trên trang mạng của Trung Tâm Nghiên Cứu PEW vào ngày 5 tháng 7 năm 2022 cho biết rằng Tu Chính Án

Thứ Nhất đối với Hiến Pháp Hoa Kỳ nói rằng nước Mỹ không thể có quốc giáo và người Mỹ đã và đang tranh luận đầu là lẫn ranh giữa tôn giáo và chính quyền kể từ khi lập quốc. Cuộc tranh luận hiện gần đây đã nổi lên với 3 phán quyết mới của Tối Cao Pháp Viện Hoa Kỳ về các biểu tượng tôn giáo đặt trên tài sản công, sự cầu nguyện trong các trường học và những trợ cấp nhà nước cho các trường đạo.

Hai tác giả trên cũng cho biết thêm rằng gần ¾ (73%) người lớn ở Mỹ nói rằng tôn giáo nên tách rời các chính sách của chính quyền, theo một thăm dò được thực hiện vào mùa xuân năm 2022. Chỉ 25% nói rằng các chính sách của chính quyền nên ủng hộ các giá trị và niềm tin tôn giáo. Trong khi đại đa số đảng viên Dân Chủ và những người độc lập thiên về Dân Chủ (84%) và các đảng viên Cộng Hòa và những người thiên về Cộng Hòa (61%) nói rằng tôn giáo nên tách ra khỏi các chính sách của chính quyền, những người Cộng Hòa đa phần nói rằng chính quyền nên ủng hộ các giá trị tôn giáo. Khoảng 4/10 (39%) tín đồ Tin Lành nói rằng các chính sách của chính quyền nên ủng hộ các giá trị và niềm tin tôn giáo, so với 24% tín đồ Thiên Chúa Giáo La Mã và 9% người thành niên không theo tôn giáo hay vô thần. Trong khi 49% tín đồ Tin Lành Phúc Âm nói rằng các chính sách của chính quyền nên ủng hộ các giá trị tôn giáo và một tỉ lệ tương tự nói rằng chính quyền và tôn giáo nên tách biệt ra.

Tu Chính Án Johnson (một điều khoản trong luật thuế ở Mỹ) hạn chế hoạt động chính trị bởi các tổ chức tôn giáo, và 70% người Mỹ muốn nhà thờ và các nơi thờ phụng khác tách

rời khỏi chính trị, theo một phân tích vào năm 2021. Một thăm dò được thực hiện trong thời gian tranh cử tổng thống vào tháng 7 năm 2020 cho thấy rằng một số người lớn ở Mỹ là những người tham dự các sinh hoạt tôn giáo trong tháng trước đó hay đã quan sát các dịch vụ online nói rằng họ đã nghe các bài giảng ủng hộ Donald Trump hay ủng cử viên tổng thống Joe Biden, trong khi những người khác đã nghe những bài giảng chống Trump hay Biden.

Tối Cao Pháp Viện Hoa Kỳ đã ra phán quyết vào năm 1962 nói rằng vi hiến đối với một thầy giáo hướng dẫn lớp học cầu nguyện tại trường công, nhưng 3/10 người lớn ở Mỹ cho biết trong cuộc thăm dò vào tháng 3 năm 2021 là các nhà giáo trường công nên được cho phép làm điều này. 46% nói rằng các thầy cô giáo tại những trường công không nên được cho phép hướng dẫn học sinh trong bất cứ loại cầu nguyện nào. Một thăm dò vào năm 2019 đối với các học sinh từ 13 tới 17 tuổi tại trường công cho biết bằng lòng cho một thầy cô giáo hướng dẫn cầu nguyện trong lớp học. Năm nay, 2025, Tối Cao Pháp Viện Mỹ đã phán quyết một trường hợp khác liên quan cùng cấp độ cầu nguyện ở giữa tòa tối cao phán rằng một giáo huấn luyện viên trường trung học tại Bremerton, Washington, có quyền hiến định để cầu nguyện ở giữa sân sau trận đấu.

Người Mỹ bị chia rẽ về việc chính quyền địa phương có nên được phép đặt những biểu tượng tôn giáo trên tài sản công hay không, theo thăm dò vào tháng 3 năm 2021 nói trên. Gần 39% người Mỹ lớn tuổi nói rằng các thành phố và thị trấn nên được phép làm

điều này, trong khi 35% nói rằng các biểu tượng tôn giáo không nên đặt trên tài sản công. Trong khi Tối Cao Pháp Viện Mỹ trong vài vụ kiện đã quyết định rằng những trưng bày có tính tôn giáo trên tài sản công là hợp hiến trong một số trường hợp, các trường hợp khác thì tòa tối cao nói rằng những trưng bày có tính tôn giáo, vi phạm Tu Chính Án Thứ Nhất.

Trong khi Hiến Pháp Hoa Kỳ không nói đến Thượng Đế, gần như tất cả các hiến pháp tiểu bang đều nói đến Thượng Đế hay đẳng thiêng liêng, theo một phân tích vào năm 2017. Thượng Đế cũng xuất hiện trong Tuyên Ngôn Độc Lập, Lời Tuyên Thệ Trung Thành và trên tiền tệ Mỹ.

Ngày Lễ Giáng Sinh là ngày nghỉ lễ liên bang duy nhất thuộc ngày lễ tôn giáo, dù nhiều người Mỹ xem Lễ Giáng Sinh là ngày lễ văn hóa. Quốc Hội đã công nhận Lễ Giáng Sinh cùng với Lễ Độc Lập, Lễ Tạ Ơn và Lễ Năm Mới là ngày nghỉ lễ không có lương đối với công chức liên bang tại Thủ Đô vào năm 1870. Một đạo luật sau đó đã cho tất cả công chức được ăn lương khi nghỉ các ngày lễ trên. Các tòa án đã duy trì tính hợp hiến của Lễ Giáng Sinh, cho rằng việc đóng cửa văn phòng liên bang không ép buộc công dân phải tham gia vào các hoạt động tôn giáo. Nhiều nỗ lực đề thừa nhận các ngày lễ khác, như Lễ Eid-al-Fitr của Hồi Giáo, cho đến nay đã không thành công.

Hầu hết các tổng thống Hoa Kỳ đều là tín đồ Thiên Chúa Giáo. Hai vị tổng thống nổi tiếng nhất là Thomas Jefferson và Abraham Lincoln không có

Xem tiếp **PHÚC TẠP** trang 4

HOME Sweet WIN!

THẮNG MỘT NGÔI NHÀ MỚI!

KIỂM VÉ SỐ

NGÀY 1 THÁNG 3 – NGÀY 30 THÁNG 5, 2025

XỔ SỐ CHUNG KẾT MỖI THỨ SÁU

QUÉT MÃ QR HOẶC ĐẾN THĂM THE CLUB ĐỂ BIẾT THÊM CHI TIẾT

PECHANGA RESORT CASINO

90° f b i o v

TÂN HƯỚNG NHỮNG SỰ KẾT HỢP TUYỆT VỚI

877.711.2WIN | [PECHANGA.COM](https://www.pechanga.com) | 45000 PECHANGA PARKWAY | I-15 | TEMECULA

Ban quản lý đánh toán quyền. Phải từ 21 tuổi trở lên mới được đánh bạc.
Đường Dây Giúp Đỡ Bệnh Đam Mê Cờ Bạc 1.800.GAMBLER.

Meritage Homes® không chịu trách nhiệm về bất kỳ việc hủy bỏ cuộc thi nào. Pechanga là bên duy nhất chịu trách nhiệm mua nhà thay mặt cho người trúng cuộc.

TRUMP ĐANG TÍNH VIẾT LẠI LUẬT DÂN QUYỀN?

Nguyễn Hòa biên dịch

Trong số 145 sắc lệnh hành pháp mà Tổng Thống Donald Trump đã ban hành, từ quy định về sức nước mạnh hay nhẹ trong vòi sen cho đến xuất cảng hải sản, có một sắc lệnh đáng chú ý. Được ký vào ngày 23 tháng 4 với tiêu đề tưởng chừng đơn giản: “Khôi Phục Bình Đẳng Cơ Hội và Trọng Dụng Tài Năng” (Restoring Equality of Opportunity and Meritocracy), sắc lệnh này lại mang tham vọng tái định hình toàn bộ luật dân quyền Hoa Kỳ. Ngay cả những người hay nghỉ ngơi Trump cũng có thể ngạc nhiên khi biết rằng lần này, mục tiêu mà ông nhắm đến không chỉ là vấn đề quan trọng, mà còn đầy toan tính.

Sắc lệnh mới của Trump nhằm loại bỏ dần khái niệm pháp lý “tác động khác biệt” (tiếng anh là disparate impact), tức là quan điểm cho rằng một chính sách, dù không có ý định kỳ thị ai, vẫn có thể xâm phạm dân quyền nếu kết quả của việc áp dụng gây bất bình đẳng theo sắc tộc hoặc phái tính.

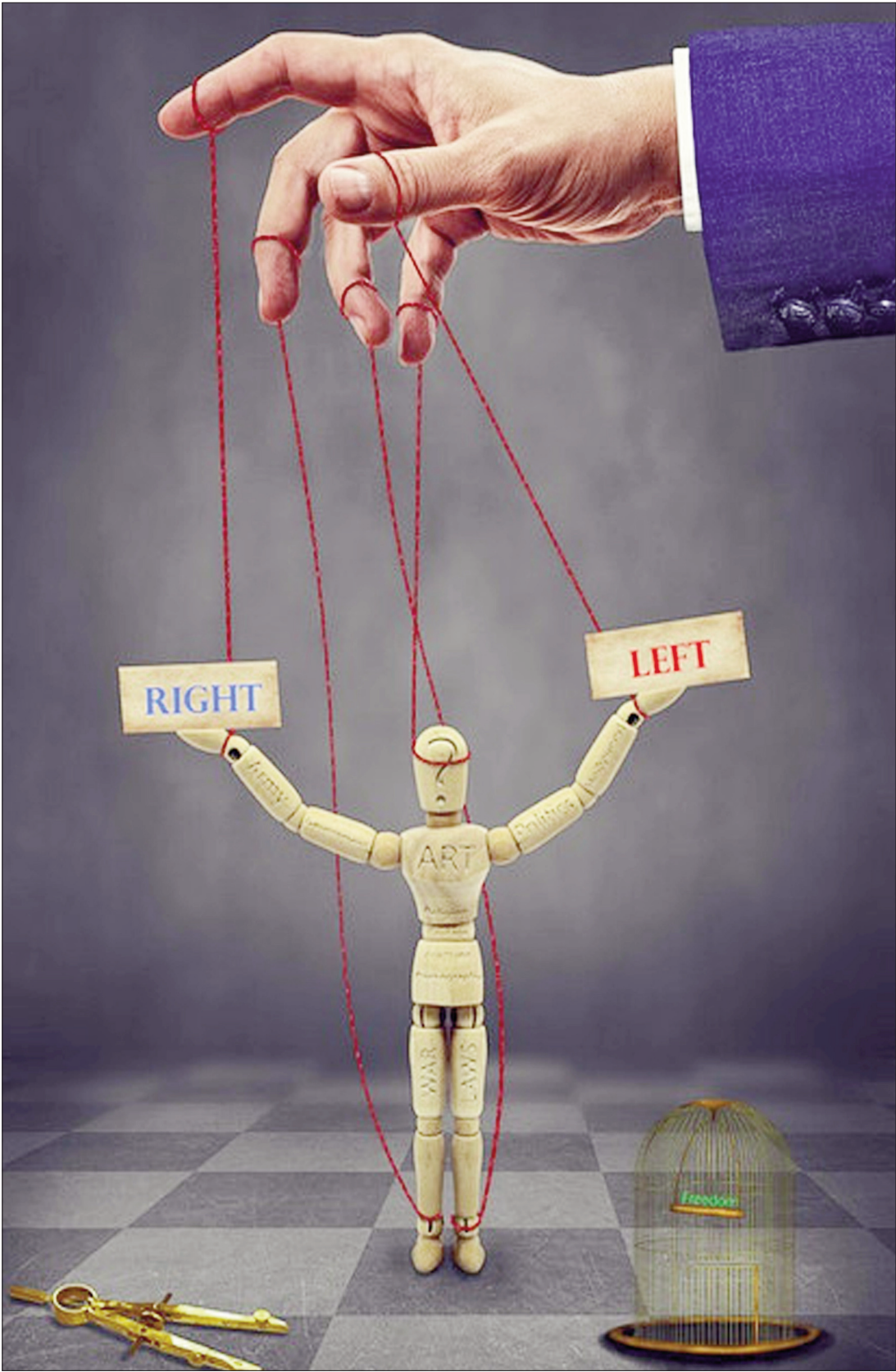
Sau khi Đạo Luật Dân Quyền 1964 được thông qua, học thuyết “tác động khác biệt” dần trở thành một phần quan trọng trong luật pháp Hoa Kỳ. Thí dụ như vụ kiện Griggs v Duke Power Co. (năm 1971), được đưa lên tới Tối Cao Pháp Viện (TCPV). Khi đó, Tòa án kết luận rằng việc buộc những ai không có bằng đại học phải làm bài kiểm tra IQ – và người da trắng vượt qua gần gấp mười lần so với người da đen – là hành vi vi phạm luật dân quyền.

Trong phán quyết đồng thuận tuyệt đối, các thẩm phán đều cho rằng chính sách buộc ứng viên phải thi IQ của công ty điện lực, dù không có vẻ gì là kỳ thị, thực chất lại phân biệt đối xử dựa trên sắc tộc. Sự khác biệt trong kết quả thi là hậu quả trực tiếp của hệ thống giáo dục tách biệt và kém chất lượng dành cho người da màu. Và vì thế, chính sách này đã vi phạm luật dân quyền (không chỉ cấm những hành vi kỳ thị rõ ràng, mà còn ngăn cả những chính sách trông có vẻ công bằng nhưng lại bất công khi

áp dụng). Đây là lần đầu tiên luật pháp Hoa Kỳ thừa nhận rằng kỳ thị có thể xảy ra mà không cần phải do cố tình. Kết quả là kỳ thi công chức liên bang bị bãi bỏ. Ủy Ban Cơ Hội Việc Làm Bình Đẳng (E q u a l Employment Opportunity Commission, EEOC) cũng thiết lập quy tắc “bốn phần năm” (four-fifths rule): nếu tỷ số tuyển chọn của một nhóm sắc tộc, phái tính hay dân tộc nào đó thấp hơn 80% so với nhóm cao nhất, thì sẽ được xem là có “dấu hiệu phân biệt.” Luật yêu cầu các công ty, xí nghiệp phải tự kiểm tra và chịu trách nhiệm, nên các công ty cần có bộ phận riêng để giám sát vấn đề này. Từ đó các phòng nhân sự chuyên nghiệp ra đời.

Khoảng cách tưởng nhỏ nhưng ảnh hưởng lớn

Trong nhiều năm, học thuyết “tác động khác biệt” đã buộc các cơ quan liên bang phải điều chỉnh chính sách trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Dưới thời Tổng Thống Barack Obama, chính phủ yêu cầu các trường học phải cải tổ lại quy định kỳ luật học sinh, vì số lượng học sinh da đen bị đình chỉ và đuổi học cao hơn nhiều so với học sinh da trắng (không cần có bằng

Với sắc lệnh mới, Trump tìm cách xoá bỏ việc dùng kết quả kỳ thị làm bằng chứng vi phạm dân quyền. Đây là bước đi khiến nhiều người lo ngại sẽ đảo ngược tiến bộ của hàng chục năm đấu tranh bình đẳng. (Nguồn: pixabay.com)

chứng về chủ ý kỳ thị). Trong lĩnh vực nhà ở, các đơn vị cung cấp nhà ở công cộng cũng được khuyến cáo tránh yêu cầu người thuê khai báo tiền án tiền sự, để không vô tình tạo ra rào cản cho những nhóm dễ bị kỳ thị, đặc biệt là người da màu.

Đến thời Tổng Thống Biden, Ủy Ban Truyền Thông Liên Bang (FCC) đã quy định rằng mọi hành vi khiến người dân bị hạn chế quyền sử dụng Internet bằng thông rộng (chỉ vì họ nghèo, là người da màu hoặc thuộc nhóm thiểu số) đều có thể bị

xem là phân biệt đối xử. Thế nhưng, Tổng thống Trump hiện quyết tâm loại bỏ hoàn toàn kiểu suy nghĩ và lý luận này “khỏi mọi lĩnh vực, càng triệt để càng tốt.” Một số nhà phân tích cấp tiến cho rằng đây là biểu hiện của tư tưởng phân biệt sắc tộc kiểu cũ. Nhưng những người phản đối học thuyết “tác động khác biệt” lại cho rằng họ không hề phản đối việc cấm kỳ thị trực tiếp hay công khai. Theo Alison Somin, luật sư tại tổ chức Pacific Legal Foundation, điều họ lo ngại là “gần như chính sách nào

khái niệm này được đưa ra bởi các cơ quan chính phủ. Theo nhà quan sát chính trị bảo thủ Richard Hanania, việc phục hồi học thuyết ấy không hề dễ dàng, bởi bản thân nó và các chính sách điều chỉnh sắc tộc thường gây tranh cãi và không có nhiều sức hút đối với đa số cử tri.

Và dù “tác động khác biệt” vẫn còn được luật pháp ghi nhận trong một số điều khoản và được bảo vệ bởi án lệ Griggs, nhưng không có gì đảm bảo nó sẽ tiếp tục đứng vững nếu bị đưa ra xét xử trong một vụ án mới tại

TCPV. Năm 2009, trong một vụ án liên quan đến kỳ thi tuyển lính cứu hỏa, cố Thẩm phán TCPV Antonin Scalia từng lên tiếng cho rằng lúc ấy tòa án không dám đi thẳng vào những câu hỏi quan trọng nhất về hiến pháp. Scalia gọi đó là “kéo dài thời gian” cái ngày mà TCPV buộc phải đưa ra câu trả lời: rằng liệu học thuyết này có phù hợp với nguyên tắc bình đẳng được hiến pháp bảo hộ hay không? Ngày đó đang tới gần, mà với thể đa số bảo thủ trong Tòa án cao nhất hiện nay, hy vọng của giới cấp tiến rất có thể sẽ tiêu tan.

Khái niệm “tác động khác biệt” từng là một trong những ý tưởng pháp lý đáng chú ý mà Hoa Kỳ đưa ra thế giới. Năm 1985, TCPV Canada đã đứng về phía một tín đồ Cơ Đốc Phục Lâm (Seventh-Day Adventist) bị công ty Sears sa thải vì từ chối làm việc vào ngày Sabbath. Tòa án Canada coi đây là một dạng “phân biệt đối xử” dù quy định của công ty áp dụng cho tất cả nhân viên (nhưng gây thiệt thòi cho người có tôn giáo đặc biệt).

Ở Âu Châu, người ta gọi kiểu bất công như vậy là “kỳ thị gián tiếp” (indirect discrimination). Tức là quy định nghe có vẻ công bằng, nhưng khi áp dụng thì lại gây khó khăn cho một nhóm thiểu số nào đó. Tại Anh, luật này được ghi rõ trong Đạo Luật Bình Đẳng năm 2010. Thực ra, các luật cũ như Luật chống phân biệt phái tính (1975) hay Luật về quan hệ sắc tộc (1976) cũng đã đề cập tới điều tương tự. Đến năm 2017, TCPV Anh tiếp tục khẳng định tính hợp pháp của các cáo buộc về kỳ thị gián tiếp – trong đó có vụ kiện liên quan đến bài thi thăng chức của các viên chức di trú.

Dù có thể đang trong “những ngày cuối cùng” tại Hoa Kỳ, khái niệm “tác động khác biệt” vẫn có chỗ đứng vững vàng tại nhiều hệ thống pháp luật khác trên thế giới.

Nguyễn Hòa biên dịch

Nguồn: “Trump knocks down a controversial pillar of civil-rights law” được đăng trên trang Economist.com.

Kiến Thức Tổng Quát về Ngành Thẩm Mỹ

Cựu Giáo Sư Trương Ngọc Bảo Xuân

Dạy Thi

Lý Thuyết và Thực Hành Nghề Tóc, Da, Móng Tay

Gửi ngân phiếu mua sách tới:

Bảo Xuân & Ngọc Anh
11121 Mac Murray St.
Garden Grove, CA 92841

Giá 25 Đô La

KIẾN THỨC TỔNG QUÁT VỀ NGÀNH THẨM MỸ

TRƯƠNG NGỌC BẢO XUÂN

9361 Bolsa Ave #201
Westminster CA 92683

714. 531-2934
714. 775-6436

CÓ GIÁ NÂNG ĐỖ CHO NGƯỜI GẶP KHÓ KHĂN

LÊ VĂN BA S.S.I.

Chuyên Nghiệp Xã Hội ■ Pháp Lý ■ Di Trú ■ Khai Thue

CÓ SỰ CỘNG TÁC CỦA NHIỀU LUẬT SƯ VIỆT MỸ

Văn Phòng Chuyên Nghiệp Từ 1990 tại Một Địa Chỉ

Giáo Sư **LÊ VĂN BA**

CHUYÊN NGHIỆP KHAI THUE

- Income Tax cá nhân và công ty thương mại định kỳ..
- Giữ sổ sách lương bổng..

DỊCH VỤ PHÁP LÝ

- Kết hôn nhanh không thứ máu..
- Lý di gáp khởi ra tòa.
- Notary Public và tất cả dịch vụ pháp lý khác.
- Di trú: Bảo lãnh cha mẹ, anh em, vợ chồng, fiancée.

PHỞ KHÔNG HỒI

BÁNH CUỐN TRÁNG TAY

Duy nhất tại hải ngoại

PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ

Chính truyền

Phục vụ khách sành ăn phở

PHỞ TÀU BAY L.T.T. #1

CHÍNH GỐC PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ SAIGON

3610 W. FIRST ST., #C, SANTA ANA, CA 92703

Tel: (714) 531-6634

Tiếp **PHÚC TẠP** trang 2

tôn giáo chính thức nào. Hầu hết các tổng thống Mỹ đều tuyên thệ với Kinh Thánh, và theo truyền thống trong lời tuyên thệ nhậm chức họ đều đọc câu “xin Thượng Đế giúp con.” Một nửa người Mỹ cảm thấy là rất quan trọng (20%) hay khá quan trọng (32%) đối với một tổng thống có niềm tin tôn giáo mạnh, theo một thăm dò được thực hiện vào năm 2020.

Gần một nửa người Mỹ lớn tuổi cho rằng Kinh Thánh nên ảnh hưởng luật pháp Hoa Kỳ, trong khi một nửa người Mỹ kia cho rằng Kinh Thánh không nên ảnh hưởng đến luật pháp Hoa Kỳ, theo thăm dò của PEW vào tháng 2 năm 2020.

Nhưng, Julie Butters, trong bài viết “Why America Can’t Separate Religion and Politics” được đăng trên trang mạng của Đại Học Boston vào ngày 2 tháng 12 năm 2015, trích lời của sử gia Bruce Schulman nói rằng, “*Sự trỗi dậy của Cảnh Hữu Tôn Giáo đã làm thay đổi hoàn cảnh đến mức mà’ tại khắp Hoa Kỳ việc bày tỏ niềm tin tôn giáo công khai là một phần được kỳ vọng của nền chính trị của chúng ta, và việc công khai thù ghét tôn giáo hay vô tôn giáo là điều trở nên không thể chấp nhận được.*”

Để kết luận bài này, xin mượn lời phân tích của hai vị giáo sư Jonathan Fox và Jori Breslawski trong bài viết “State Support for Religion and Government Legitimacy in Christian-Majority Countries” được đăng trên trang mạng của Đại Học Cambridge vào tháng 2 năm 2023 đề cập đến 3 điểm liên quan đến mối quan hệ giữa tôn giáo và chính quyền như sau:

Thứ nhất, sự phổ cập ngày càng tăng của chủ nghĩa thế tục chính trị có thể xóa mòn tính hợp pháp của việc chính phủ hỗ trợ tôn giáo. Chủ nghĩa thế tục chính trị là các cơ chế chính trị chủ trương tách rời ảnh hưởng của tôn giáo trong lãnh vực điều hành đất nước. Những người đồng thuận với quan điểm này cho rằng sự tách rời giữa tôn giáo và chính phủ sẽ có lợi cho cả tôn giáo và chính quyền. Do đó, họ cho rằng sự nhúng tay của chính quyền vào tôn giáo là bất hợp pháp. Thứ hai, lý thuyết cung ứng của tôn giáo cho rằng sự tách biệt tôn giáo khỏi chính quyền sẽ làm cho tôn giáo phát triển mạnh mẽ hơn. Thứ ba, sự hỗ trợ của chính quyền đối với tôn giáo dễ đưa tới tình trạng nhà nước kiểm soát tôn giáo đó. Vì thế, các tín đồ cảm thấy rằng tôn giáo bị chính quyền kiểm soát là không phù hợp và không thích đáng.

Trên thực tế, vì mỗi tương quan và tương duyên không

thể tránh khỏi trong cuộc sống xã hội nên thật khó để có thể có được sự tách biệt rõ ràng như trắng và đen giữa tôn giáo và chính trị. Nhưng trong chừng mức nào đó, một tôn giáo nếu đề bị lôi cuốn quá sâu vào lãnh vực chính trị thì khó có thể tránh khỏi tình trạng bị thế tục hóa và thậm chí bị tha hóa lý tưởng và hành xử thiêng liêng cao đẹp của mình!

Huỳnh Kim Quang

Tiếp **PHIM** trang 1

diễn; với giám đốc sản xuất là nhà văn Lan Cao. Bộ phim tài liệu xoay quanh câu chuyện của những gia đình, những đứa trẻ từ hai miền Nam, Bắc là nạn nhân của cuộc chiến tranh Việt Nam. Đó là bà June (Dung) con gái của Thiếu Tướng Nguyễn Ngọc Loan; ông Nguyễn Từ Huân con trai của Trung Tá Nguyễn Tuấn thuộc quân đội VNCH; ông Thông, bà Loan con của đại úy Việt Cộng Nguyễn Văn Lém (Bảy Lốp). Cả đạo diễn và nhà sản xuất cũng là từng những đứa trẻ chịu ảnh hưởng của chiến tranh Việt Nam. Naja Phạm là con gái của nhân viên USAID trong lĩnh vực tình báo, cũng gia đình rời Việt Nam trên một chuyến tàu vào ngày 28/04/1975. Lan Cao là con gái của Đại Tướng Cao Văn Viên, đã từng chứng kiến chiến tranh “vào đến cửa nhà mình” trong dịp Tết Mậu Thân 1968..

Những nhân vật trong phim xoay quanh một bức ảnh nổi tiếng vào bậc nhất của chiến tranh Việt Nam: Tướng Loan hành quyết tù nhân bị trối tay Bảy Lốp trên đường phố Sài Gòn giữa lúc thành phố chìm ngập trong khói lửa chiến tranh vào Tết Mậu Thân 1968. Bức ảnh do phóng viên AP Eddie Adams chụp, được cho là một trong những yếu tố góp phần làm thay đổi cục diện của cuộc chiến. Sau khi bức ảnh được lan truyền trên các phương tiện truyền thông Hoa Kỳ, phong trào phản chiến ở Mỹ đã bùng phát dữ dội, dẫn đến việc chính phủ Hoa Kỳ phải tìm cách rút quân đội Mỹ ra khỏi Việt Nam; Quốc Hội buộc phải cắt viện trợ chính phủ VNCH, dẫn đến sự sụp đổ của Miền Nam vào ngày 30/04/1975. Theo nhiều nguồn tin, Tướng Loan xử bắn Bảy Lốp vì tin rằng người này đã chỉ huy giết hại cả gia đình Trung Tá Thiết Giáp Nguyễn Tuấn. Người duy nhất sống sót trong gia đình này là ông Nguyễn Từ Huân, năm đó mới 9 tuổi. Sau đó ông Huân được người chú nhận làm con nuôi, đưa sang Mỹ sau ngày Sài Gòn thất thủ; và hiện nay là Phó Đề Đốc Hải Quân Hoa Kỳ gốc Việt đầu tiên, là niềm hạnh diện của cộng đồng người Việt.

Những câu chuyện kể của bà Dung, ông Huân, bà Loan & ông Thông đan lẫn vào nhau trong phim. Đó là những câu chuyện thật của những nạn nhân từ ba gia đình mà suốt cuộc đời của họ bị ảnh hưởng sâu đậm trực tiếp bởi những sự việc xảy ra đằng sau bức ảnh định mệnh này.

Bà Dung nhớ lại những năm tháng gia đình mới qua Mỹ, khi biết được tướng Loan đang định cư ở Virginia, một số người vận động để trục xuất ông, vì xem ông là tội phạm chiến tranh. Lần đầu tiên bà nhìn thấy bức ảnh này là khi đang học lớp 11. Các bạn học khi biết bà là con của người trong bức ảnh đã nhìn bà như con của một kẻ sát nhân. Tướng Loan trong những ngày mới định cư ở Mỹ phải làm việc thêm ở một nhà hàng. Khi nhận ra ông là người trong bức ảnh, nhà hàng của ông đã bị những người phản đối đến quấy rối, viết dòng chữ “tội phạm chiến tranh” trên tường. Cuộc sống của gia đình đã khó khăn khi phải làm lại từ đầu với đôi bàn tay trắng, nay lại còn thêm căng thẳng về tinh thần. Như một qui luật bất thành văn, không ai trong gia đình nhắc đến những gì đã xảy ra trong bức ảnh đó.

Ông Huân không thể nào quên cái ngày gia đình mình bị thăm sát ở Sài Gòn từ hơn nửa thế kỷ trước. Phong tục Việt Nam ngày Tết coi trọng việc ai là người xông đất sau đêm giao thừa, vì tin rằng điều này sẽ ảnh hưởng đến vận may rủi trong cả năm. Sau thời khắc giao thừa Tết Mậu Thân, là một đứa trẻ, ông vô tình bước ra khỏi nhà để theo dõi tiếng pháo, rồi trở vào nhà và trở thành “người xông đất bất đắc dĩ.” Ông nhận một cái tát tai của bố cho việc phá vỡ phong tục cổ truyền. Và rồi sau đó, ông chứng kiến cảnh gia đình bị thăm sát. Bản thân ông cũng bị thương do đạn bắn trượt qua đầu, nhưng may mắn là người sống sót duy nhất trong gia đình. Trong suốt thời thơ ấu và cả khi lớn lên ở Mỹ, ông luôn tự dân võ, trách móc bản thân. Có phải ông là người đã đem vận rủi đến cho gia đình không? Tại sao ông không chết cùng mọi người, mà phải sống trong nỗi ăn hận kéo dài suốt đời này?

Bà Loan ngồi bên bàn thờ ông Bảy Lốp nói trong nước mắt rằng mình chỉ biết mặt cha qua tấm ảnh bị Tướng Loan hành quyết. Mỗi năm vào dịp 30/04, nhà nước chiếu lại hình ảnh này để vinh danh người cha quá cố, bà và anh của bà là ông Thông lại càng thêm nhớ cha. Ra thăm mộ cha, nhưng đó chỉ là ngôi mộ không có thi hài người quá cố. Người Việt xem việc tìm được hài cốt của người

thân đem về thờ cúng là quan trọng. Gia đình bà không có được may mắn đó. Bà nói trong làn nước mắt “Phải chi không có chiến tranh, gia đình bà đâu đến nỗi đau thương đến vậy...”

Ai cũng khổ đau. Ai cũng tìm cách tự an ủi mình để vượt qua những nỗi đau dai dẳng. Đối với bà Dung, cha của mình, tướng Loan, là một người nhân hậu. Việc ông xử bắn tù nhân là một quyết định mà chỉ có ông mới có quyền phán xét. Bức ảnh không nói lên toàn diện vấn đề. Bức ảnh không cho thấy, 15,000 người dân Việt chết trong Tết Mậu Thân. Bức ảnh không cho thấy cảnh gia đình Trung Tá Tuấn bị thăm sát trước đó kinh khủng đến mức độ nào. Nếu đặt mình vào hoàn cảnh của Tướng Loan lúc đó: nhìn người dân thường chết oan, gia đình đồng đội bị sát hại, liệu ông có thể có lựa chọn khác?

Hình ảnh ông Huân đi một mình giữa rừng thông, ôm những thân cây không lồ như để tìm sự thông cảm của thiên nhiên làm người xem xúc động. Để vượt qua những dẫn vật của quá khứ, ông quyết định sống sao cho xứng đáng. Khi gia đình ông được Hạm Đội 7 cứu vớt để đưa sang Mỹ, ông nuôi ý định tham gia vào lực lượng hải quân Hoa Kỳ như một hành động đền ơn đáp nghĩa. Và ông đã thực hiện được ước mơ của mình. Việc trở thành Phó Đề Đốc Hải Quân gốc Việt đầu tiên có lẽ vượt xa giấc mơ của một cậu bé mồ côi cha mẹ trong chiến tranh Việt Nam từ nửa thế kỷ trước.

Bà Loan, ông Thông từ Việt Nam cho biết vô cùng thông cảm với nỗi đau mất người thân của ông Huân. Nhưng họ quá quyết rằng cha mình không phải là thủ phạm đã sát hại gia đình Trung Tá Tuấn. Theo họ, vào thời điểm xảy ra vụ thăm sát, ông Bảy Lốp không thể có thời gian để di chuyển từ những địa điểm ông đã có mặt trong thành phố để đến nhà ông Huân. Họ tin rằng nếu Tướng Loan hành động chậm hơn và suy xét thêm, cơ hội sống sót của cha mình là rất lớn.

Sau nửa thế kỷ nhìn lại, những tình tiết của câu chuyện đau thương trong chiến tranh này có được làm sáng tỏ? Tướng Loan chưa bao giờ nói về việc liệu ông có đủ bằng chứng người sát hại gia đình Trung Tá Tuấn là Bảy Lốp. Bản thân ông Huân khi nhìn hình ảnh ông Bảy Lốp bị hành quyết cũng không thể xác nhận đó là người giết cha mẹ mình.

Như vậy đâu là sự thật? Và có thật sự cần thấy rõ hết mọi uẩn khúc của một quá khứ buồn để vượt qua nó? Những nhân vật lịch sử

trong phim có lẽ phải tự tìm cho chính mình những cách khác để hướng đến tương lai. Sau khi can đảm ngồi trước ống kính để kể về câu chuyện của gia đình mình, bà Dung và các con đã không còn né tránh nói chuyện về quá khứ nữa. Bà kể cho các con nghe về câu chuyện ông ngoại; và các cháu tò lòng yêu quý, kính trọng ông. Bà không còn chống đối việc trở về Việt Nam, và cho biết sẽ đồng tình nếu các con về quê hương để tìm hiểu về cội nguồn của mình.

Ông Huân nói rằng khoảnh khắc hạnh phúc nhất trong đời ông là khi thấy con cái của mình lớn lên và hòa nhập vào xã hội Mỹ. Ông cũng tìm thấy ý nghĩa của việc cống hiến trong vai trò một phó đề đốc, bảo vệ đất nước mà ông đã nhận làm quê hương thứ hai.

Bà Loan, ông Thông ở Việt Nam nói rằng sau 50 năm, họ muốn khép lại quá khứ để bước sang một trang mới. Theo họ, trang mới này chắc chắn tốt đẹp hơn cho cả hai phía.

Chỉ dài hơn 30 phút, Đất Lành Chim Đậu thu hút khán giả ngay từ những cảnh quay đầu tiên. Bộ cục phim mạch lạc cho dù có đến ba câu chuyện được kể đan lẫn vào nhau. Cách đặt ống kính, kỹ thuật quay phim, sử dụng âm nhạc đều góp phần lôi cuốn khán giả vào thế giới nội tâm đầy trần trụi của các nhân vật. Đất Lành Chim Đậu có cách tường thuật thực tế của một bộ phim tài liệu, nhưng cũng có khi đầy tình cảm, giàu cảm xúc như phim truyện.

Trong phần trả lời phỏng vấn sau buổi chiếu phim, đạo diễn Naja Phạm và giám đốc sản xuất Lan Cao đều nói rằng một trong những mục đích khi thực hiện Đất Lành Chim Đậu là muốn có một cuốn phim về chiến tranh Việt Nam dưới góc nhìn của những người Việt hải ngoại. Trước đây, phim về đề tài này chỉ thể hiện quan điểm của người Mỹ hay phía chính quyền cộng sản Việt Nam. Hơn nữa, Đất Lành Chim Đậu là cuốn phim tài liệu đầu tiên có tiếng nói của người dân Việt Nam cả trong nước lẫn hải ngoại.

Cuộc chiến đã kết thúc sau nửa thế kỷ, những người trong cuộc đã lần lượt ra đi. Chiếu ngọn đèn vào những con người và những cuộc đời của thế hệ thứ hai, lớn lên tập sống với những vết thương chiến tranh hằn khắc như một phần DNA của chính mình, phim “Đất Lành Chim Đậu” như tên gọi, mang theo câu chuyện của đàn chim Việt chấp cánh cố vượt qua miền quá khứ gắng tìm lại phần nào sự bình yên, lành lặn cho bản

thân và cho thế hệ tương lai.

Đoàn Hưng

Lịch công chiếu của Đất Lành Chim Đậu trong những ngày tới:
- 21/5: Thư viện Tổng thống Gerald R. Ford, Ann Arbor, Michigan
- 22/5: Bảo tàng Tổng thống Gerald R. Ford, Grand Rapids, Michigan
Theo dõi trang web để biết thêm thông tin về phim:
<https://www.onhealingland.com/news>

Tiếp **VIỆT** trang 1

và đầy đủ những người của bàn bên kia.

Đầu có ai xa lạ, bởi đó chính là chồng cũ của Quỳnh. Cùng bản còn có một phụ nữ trẻ, một bé trai khoảng 3 tuổi, và một bà cụ có dáng dấp quê mùa như nhiều người Việt lớn tuổi mới từ quê nhà sang Mỹ định cư, và khuôn mặt bà hiền hòa. Đó chính là vợ con mới của anh ấy, Quỳnh thăm nghĩ, và bà cụ kia chính là mẹ của anh ấy, mà trước đây trên danh nghĩa là mẹ chồng của Quỳnh, nằng chi được nhìn qua hình ảnh chứ chưa bao giờ gặp mặt hoặc chung sống một ngày nào. Bởi cũng chính vì bà mẹ chồng này, đã từng là nguyên nhân để cho Quỳnh, một người con gái đẹp, được chồng cưng chiều nâng niu, quá tự tin vào sắc đẹp của mình, rồi tự cao, làm gia đình tan vỡ.

Cách đây gần chục năm, Quỳnh đang có một mái ấm thật hoàn hảo và hạnh phúc. Chồng nàng là một kỹ sư giỏi giang, làm việc hợp đồng cho một hãng máy bay lớn. Cưới nhau xong, Quỳnh sinh liền hai con, ở nhà làm công việc nội trợ và chăm sóc con nhỏ. Cuộc sống không thiếu thốn thứ gì, nhà cao cửa rộng, vợ đẹp con xinh, anh càng yêu chiều nàng nhiều hơn lúc quen nhau, và Quỳnh cũng mãn nguyện với cuộc sống của gia đình bé nhỏ của mình.

Rồi một ngày, anh thông báo với nàng:

- Em ạ, giấy tờ bạo lãnh mẹ sang đây đang tiến triển tốt đẹp. Mẹ đã có ngày phóng vấn, vậy hôm nào mình đi sắm sửa vài món chuẩn bị cho căn phòng của mẹ ở nhà mình nhé.

Quỳnh hơi bất ngờ, dù việc bạo lãnh nàng đã biết từ lâu, nhưng anh ấy còn một bà chị lớn ở cách đây 4 tiếng lái xe, thì mẹ anh nên ở với gia đình bà chị là hợp lý hơn chứ.

Quỳnh thắc mắc và anh đã giải đáp:

- Anh là con trai út và là con trai duy nhất của gia đình, nên anh muốn phụng dưỡng mẹ để đền bù những năm tháng mẹ đã vất vả từ khi ba anh mất sớm, mẹ đã ở vậy lo cho các con khôn lớn, hơn nữa, vợ chồng chị Hai còn bận rộn coi sóc tiệm phở, nên không thể chăm sóc mẹ tốt như chúng mình.

xem tiếp **VIỆT** trang 6

XE ĐÒ HOÀNG

SAN DIEGO **LITTLE SAIGON** **LOS ANGELES** **SACRAMENTO** **SAN JOSE** **OAKLAND** **SAN FRANCISCO** **ARIZONA** (Lic # PSC 12777)

WWW.XEDOHOANG.COM
lowfarebus@yahoo.com

Please call ahead to book your ticket
Xin gọi trước để đặt vé.
Business Hours:
8:00am – 8:00pm.

LỊCH TRÌNH MỖI NGÀY

NAM CALI

KHỞI HÀNH:
WESTMINSTER: 9:15AM
* ABC Supermarket - 8970 Bolsa Ave./Magnolia 92683
EL MONTE: 10:00AM
* Thuận Phát Market - 2650 N. Rosemead Blvd/Garvey 91733
CHINA TOWN: 10:25AM
* Metro Station - 1231 N Spring St/College St. 90012
Có thêm chuyến **4:00 PM (Fri & Sun)** tới **San Jose**

ĐẾN:
SAN JOSE: 4:15PM
OAKLAND: 5:30PM
SAN FRANCISCO: 6:00PM
SACRAMENTO: 5:00PM

BẮC CALI

KHỞI HÀNH:
SAN FRANCISCO: 6:30AM
* McDonald - 590 Vanness/Golden Gate 94102
OAKLAND: 7:00AM
* Bánh Mì Ba Lệ - 1909 International Blvd/19th 94606
SAN JOSE: 8:30AM
* Lee's Sandwiches - 2525 King/Burdette Dr. 95122
SACRAMENTO: 7:30AM
* Hương Lan Sandwiches - 6930 65th/Stockton 95823
Có thêm chuyến **5:00PM (Fri & Sun)** từ **San Jose**

ĐẾN
CHINA TOWN: 2:00PM
ELMONTE: 2:15PM
WESTMINSTER: 3:00PM

CALI - ARIZONA

KHỞI HÀNH:
WESTMINSTER: 8:00AM
* ABC Supermarket - 8970 Bolsa Ave./Magnolia 92683
CHINA TOWN: 8:20AM
* Metro Station - 1231 N Spring St/College St. 80012
EL MONTE: 8:45AM
* Thuận Phát Market - 2650 N. Rosemead Blvd/Garvey 91733
ONTARIO: 9:30AM
* Jack in the Box - 4351 Ontario Mill Park Way/Ontario 91764

ĐẾN:
PHOENIX: 3:30PM
TEMPE: 4:00PM
CHANDLER: 4:30PM

ARIZONA - CALI

KHỞI HÀNH:
CHANDLER: 8:00AM
* Lee's Sandwiches - 1901 W. Warner/Dobson 85224
PHOENIX: 8:30AM
* Super L Ranch Market - 668 N 44th St. Tempe/ E. Cofoco Center Dr. 85008
PHOENIX: 9:00AM
* Lam's Supermarket - 6740 W. Indian School Rd./ 67th Ave. 85033

ĐẾN:
ONTARIO: 2:00PM
EL MONTE: 3:00PM
CHINA TOWN: 3:15PM
WESTMINSTER: 3:30PM

Toll Free: 1-888-8ĐI XE ĐÒ / 1-888-834-9336

San Jose 408. 729-7885 Santa Ana 714. 839-3500

BA BÚP BÊ BARBIE, NĂM CÂY BÚT CHÌ VÀ MỘT PHI CƠ \$400 TRIỆU

Kalynh Ngô

Cứ khoảng hai tháng một lần, bà Thanh Mỹ Nguyễn ở Fairfax, Virginia, lại đến cửa hiệu Ross, Walmart, hoặc Macy’s để mua xà bông, bình nước, bút, vở... những dụng cụ cần thiết cho sinh hoạt của một gia đình có con nhỏ để gửi về Việt Nam. Mật hàng nào giảm giá, bà mua nhiều hơn. Nhiều năm qua, mấy đứa cháu của bà ở Sài Gòn đến trường với niềm vui không hề nhỏ này. Mấy đứa em của bà cũng đỡ gánh nặng phần nào khi được chị lo giúp một phần nhu cầu trong cuộc sống.

Bây giờ bà phải gói ghém, thu nhỏ những niềm vui đó lại. Không phải tại vì bà không thương gia đình nữa, mà vì vật giá đã khác, vì “sơn hà đổi chủ.” Và vì yêu cầu từ tổng thống của bà, rằng một đứa nhỏ chỉ nên có ba con búp bê, năm cây bút chì. Nhưng đứa trẻ đang sống ngay ở Mỹ mà còn phải tiếp nhận yêu cầu này, nói chi đến mấy đứa cháu của bà bên kia đại dương.

Hôm 30/4/2025, ngay trong buổi họp nội các tại Bạch Ốc, một phóng viên đã hỏi Tổng thống Trump rằng Ông có cuộc đàm phán với Chủ tịch Tập Cận Bình về thương mại không? Câu trả lời của Trump đưa ra là “các nhà máy sản xuất ở Trung Quốc đang gặp khó khăn vì mức thuế quan mới.” Trump nhận xét rằng, do lệnh áp thuế của chính quyền ông ta đưa ra cho hàng hóa nhập cảng từ Trung Quốc, trẻ em Mỹ có lẽ chỉ có hai búp bê thay vì 30. Trump thừa nhận mức thuế mới sẽ khiến Hoa Kỳ ít sản phẩm hơn và mắc hơn, “nhưng thay vào đó thì Trung Quốc sẽ chịu thiệt hại nhiều hơn từ cuộc chiến thương mại” – Trump nhấn mạnh.

Vài ngày sau, ngày 4/5/2025, trả lời NBC News trên chiếc Không Lực Một, Trump xác nhận lại ông ta chỉ nói rằng “trẻ em không cần phải có 30 búp bê, chỉ cần ba thôi. Chúng không cần phải có 250 cây bút chì. Chỉ có 5 cây là đủ rồi.”

Chi tiết cần lưu ý trong câu trả lời của tổng thống không chỉ là số lượng 30 búp bê, hay 5 cây bút chì, mà là cách Trump nói về những người ông ta gọi là

“trẻ em Mỹ.”

“Những gì tôi đang nói là, một cô gái trẻ (young lady), cô gái 10 tuổi, cô gái 9 tuổi, cô gái 15 tuổi, không cần 37 con búp bê. Cô ấy có thể rất hài lòng với một hoặc ba hoặc bốn hoặc năm.”

Người dẫn chương trình nổi tiếng John Oliver trong chương trình Last Week Tonight đã nói: “Tôi thật sự ‘nói da gà’ mỗi một lần người đàn ông này đề cập đến những bé gái. Nhưng cũng muốn nghe ông ấy tiếp tục nói để xem ông ấy có thể kể bao nhiêu lần khác nhau về độ tuổi và con số. Liệu ông ta có bao giờ gặp một thiếu nữ (girl) 15 tuổi chưa? Ô tôi đã hỏi một câu ngu xuẩn. Dĩ nhiên là ông ấy đã từng gặp’. Ông ta là bạn rất thân của Jeffrey Epstein.”

Người dày dạn kinh nghiệm và thấu hiểu những “khủng hoảng” của các chính trị gia xuyên suốt lịch sử Mỹ như John Oliver dĩ nhiên sẽ “bắt” ngay được điểm yếu của Donald Trump, như cách Trump dẫn chứng về độ tuổi mà ông ta cho là “trẻ em.” Còn những tầng lớp lao động trung lưu trở xuống, họ quan tâm điều gì? Họ không có nhiều cơ hội để nhìn thấu thêm những lời “nói da gà” đó. Họ bận phải quan tâm đến nhu cầu tối thiểu và cơ bản trong cuộc sống của họ đang bị đe dọa: búp bê và bút chì.

Greg Sargent trong chương trình Podcast The Daily Blast đặt vấn đề: “Donald Trump, một người mà con cháu của ông ta được nuôi lớn trong sự huy hoàng lộng lẫy theo nghĩa đen, thì không đủ tin nhiệm để thuyết giảng cho người Mỹ về việc chấp nhận tình trạng khan hiếm do chính sách của ông tạo ra.”

Donald Trump, người đã thừa hưởng ít nhất \$413 triệu từ cha của ông ta dưới hình thức vay, tặng và thừa kế. Sự hỗ trợ tài chính lớn này đóng vai trò quan trọng trong việc Trump xây dựng và mở rộng các hoạt động kinh doanh địa ốc, sông bài, truyền thông giải trí trước khi trở thành tổng thống. Những năm gần đây, Trump “mở rộng” hoạt động kinh doanh. Ông ấy có thể sản xuất và rao bán bất kỳ sản phẩm nào, từ giấy, thẻ

Pokemon, đồng tiền vàng, cho đến cả kính thánh và Gold Card – tấm Thẻ Vàng để trở thành công dân Mỹ. Tất cả những sản phẩm đó đều có hình ảnh của Donald Trump.

Ai có thể mua những sản phẩm đó? Chắc chắn không phải là bà Thanh Mỹ tần mần mỗi hai tháng đi gom hàng giảm giá, trong đó có những món đồ chơi rẻ tiền, những cây bút chì, bút màu để gửi về cho gia đình. Chắc chắn không có những gia đình lao động, những di dân cặm cùi trong hãng xưởng tìm đồng lương cơ bản để nuôi gia đình và trả thuế cho chính phủ. Đó là những đồng lương để mua về cho con của họ một con búp bê hoặc những cây bút chì mới.

Mới đây, nhà sản xuất búp bê Barbie Mattel đã thông báo rằng họ sẽ tăng giá một số sản phẩm tại Hoa Kỳ để bù đắp cho mức thuế quan của Trump. CEO Ynon Kreiz của Mattel nói với CNBC: “Khi cần thiết, chúng tôi sẽ có hành động định giá tại Hoa Kỳ.” Ông cũng nói ông không mong các nhà máy dây chuyền sản xuất đồ chơi của họ chuyển sang Hoa Kỳ, dù đây là một trong những lý do mà Trump đã sử dụng cho cuộc chiến thương mại.

Không ngạc nhiên khi sau đó, Trump tấn công CEO Ynon Kreiz: “Được thôi. Để ông ta làm như thế, và chúng ta sẽ áp 100% thuế lên những món đồ chơi của ông ta, và ông ta sẽ không bán được một món hàng nào ở Mỹ, thị trường lớn nhất của họ.”

Lời đề nghị những đứa trẻ ở Mỹ nên hài lòng khi có hai, ba búp bê để chơi, năm cây bút chì để làm bài tập, đồng nghĩa với việc giới hạn, thu hẹp quyền cơ bản của một Giác Mơ Mỹ dưới thời Trump gọi là Thời ‘Hoàng Kim’. Trong lúc đó, ông tổng thống muốn một phiên bản mới, tiện nghi hiện đại hơn, lộng lẫy hơn của chiếc Không Lực Một. Trump muốn ngay, ngay lập tức. Trump thăng thần nói món quà là “một hành động tuyệt vời từ Qatar và ngu gì mà từ chối.”

Trump không thể giấu được sự thèm khát chiếc 747 giá trị \$400 triệu mà

United Arab Emirates chào đón Donald Trump với Abu Dhabi ngày 15, tháng Năm, 2025 với màn múa tót của phụ nữ và các bé gái Ả Rập.

Qatar đề nghị tặng. Trump muốn chiếc phi cơ đến mức bỏ qua việc các đạo luật liên quan đến quà tặng từ nước ngoài mà Quốc Hội đã thông qua. Trump bỏ qua cả nguy cơ bất an về an ninh mà lẽ ra ông ta phải là người am tường nhất ở vị trí lãnh đạo quốc gia. Trump muốn đến mức liên tục than phiền về chiếc Không Lực Một hơn 40 năm tuổi đã cũ kỹ.

Từ khi Donald Trump đặt chân đến Trung Đông, hình ảnh, video về chuyến đi của ông ta được truyền khắp thế giới, từ truyền thông báo chí đến truyền thông mạng. Từng bước đi, từng cái bắt tay, từng ánh mắt, Trump không thể giấu được sự ngưỡng mộ, choáng ngợp tuyệt đối trước sức giàu có của các nước chủ nhà Ả Rập. Khi bước vào bên trong cung điện Amiri Diwan cấu trúc bằng đá cẩm thạch trong cung điện Qatar, ánh mắt của Trump không rời khỏi trần nhà và những cột đá lấp lánh. Những lời phát biểu của Trump ở các quốc gia Ả

Rập như một cậu bé đang dùng hết sức mạnh và sự tập trung để đập vỡ rào cản ngăn cậu ta với tới một món đồ mình ưa thích.

Chiếc phi cơ 747 giá trị \$400 triệu mà Qatar “hứa” tặng không phải là một đàm phán kinh tế hay chính trị mang lại lợi ích quốc gia. Nó là một thỏa thuận cho Donald Trump.

Hôm thứ Năm 15/5, tổng giám đốc Walmart ông Doug McMillon đã cảnh báo Walmart phải tăng giá một số sản phẩm trong tháng này vì thuế quan của Mỹ đối với các nước khác. Không lâu nữa, khách hàng phải tốn tiền nhiều hơn.

Tổng thống Trump hôm thứ Bảy 17/5, cảnh cáo Walmart hãy “tự nuốt thuế quan đi.”

“Walmart nên ngưng lấy thuế quan làm lý do tăng giá khắp hệ thống siêu thị này,” Trump viết trên mạng xã hội Truth Social. “Giữa Walmart với Trung Quốc, họ nên, như người ta nói, ‘tự nuốt thuế quan đi,’ chứ đừng tính tiền quý khách hàng bất cứ thứ gì.”

Có vẻ như tổng thống đang đứng về phía khách hàng, bênh vực cho quyền lực của khách hàng để cảnh báo các nhà bán lẻ. Nhưng Trump không phải người cung cấp sản phẩm hàng hóa cho Walmart, mà Trump chính là người quyết định vật giá bằng chính sách điều hành quốc gia của ông ta.

Một đứa trẻ chỉ nên có ba con búp bê, năm cây bút chì, giá trị chưa đến \$20. Donald Trump có một phi cơ riêng sơn tên của ông ta trên đó. Với tư cách là tổng thống, hiện ông ta có hai chuyên cơ, Không Lực Một và một chiếc nhỏ hơn để phù hợp với những nơi có sân bay nhỏ, chưa kể chiếc trực thăng Marine One. Đó là ba chiếc phi cơ Trump sở hữu. Đó cũng là con số búp bê mà Trump đề nghị một đứa trẻ ở Mỹ nên có.

Mùa Giáng Sinh năm nay, có lẽ các bé gái cháu ngoại của Bác Trump cũng dừng nên mong chờ những món quà rực rỡ dưới cây Noel nữa.

Kalynh Ngô

ỦY BAN THỰC HIỆN ĐÀI TƯỢNG NIỆM THUYỀN NHÂN VIỆT NAM VIETNAMESE BOAT PEOPLE MONUMENT PROJECT COMMITTEE

9234 E. Valley Blvd., Rosemead, CA 91770

Tel: (626) 288-2696 - Fax (626) 288-2033

Email: aicam1970@yahoo.com - http://www.saigontimesusa.com

THƯ MỜI

TRẦN TRỌNG KÍNH MỜI

- Quý vị Lãnh Đạo Tinh Thần Các Tôn Giáo
- Quý cơ quan Truyền Thông Báo Chí, Hội Đoàn, Thân Hào Nhân Sĩ
- Quý Đồng Hương và thân nhân gia đình
Thuyền Nhân - Bộ Nhân

Ngày Thuyền Nhân Việt Nam

- Đến tham dự Lễ Tưởng Niệm và Cầu Nguyện đến hàng trăm ngàn Thuyền Nhân - Bộ Nhân Việt Nam đã tử nạn trên đường tìm Tự Do và Nhân Quyền sau ngày 30 tháng 4, 1975.

- Để nhắc nhở và lưu truyền chứng tích Tâm Linh và Lịch Sử đến thế hệ mai sau về nguyên nhân hiện hữu tại Hoa Kỳ và các quốc gia Tự Do - Dân Chủ trên thế giới.

Chính thức bắt đầu vào lúc 2 giờ chiều

Thứ Bảy ngày 07 tháng 6 năm 2025

Tại Westminster Memorial Park & Mortuary

14801 Beach Blvd, Westminster, CA 92683

Khởi xướng Đài Tưởng Niệm Thuyền Nhân VN:

Nhà Thơ Thái Tú Hạp - Trần Ái Cẩm - Bác Sĩ Lê Hồng Sơn - Thu Thủy

Giáo Sư Văn Bằng - BS. Ngô Phùng Hỷ - Minh Phượng - Tâm Đan - Thái Doanh Doanh

Ban Tổ Chức: Bác Sĩ Ngô Phùng Hỷ

Bác Sĩ Helen Huỳnh - Bác Sĩ Vinh Võ - Bác Sĩ Huỳnh Trần

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc về:

Thu Thủy: (949) 307-3119

Minh Phượng: (714) 296-5764

Ái Cẩm: (626) 589-9242

Mindy Huỳnh: (301) 346-8138

HỘI THẢO CỘNG ĐỒNG VỀ SỨC KHOẺ & PHÒNG NGỪA UNG THƯ

HỢP TÁC CÙNG VITAL ACCESS CARE FOUNDATION (VACF)

Tham gia cùng chúng tôi để tìm hiểu về:

- Các nguồn tài nguyên y tế cộng đồng
- Những yếu tố nguy cơ của ung thư vú & ung thư cổ tử cung
- Thông tin về dịch vụ tầm soát ung thư MIỄN PHÍ
- Tầm quan trọng của việc phát hiện bệnh sớm để can thiệp kịp thời.

Diễn giả

Vy Trần, Nhân viên y tế cộng đồng (BPSOS-CCA)

Quý Lê, Nhân viên tư vấn sức khỏe (VACF)

Quà tặng:

Nhiều vật phẩm thú vị

Rút thăm trúng thưởng với các phần quà hấp dẫn!

Mọi thắc mắc, xin liên lạc: (714) 897-2214

Thứ Sáu, ngày 23 tháng 5, 2025

Lúc 2 giờ 30 chiều

BPSOS-CCA Office
13950 Milton Ave, Suite 200B
Westminster, CA 92683

Ghi danh qua mã QR:

Tiếp **VIỆT** trang 4

Quỳnh vẫn không chấp nhận có một người khác xen vào mái ấm riêng của nàng, dù đó là mẹ của anh ấy. Cứ nghĩ đến việc một bà già quê vùng biển miền Trung Việt Nam, sẽ vào ở nhà nàng, xáo trộn mọi sinh hoạt riêng tư của hai vợ chồng, con cái, nhất là sự khác biệt của người mới chân ướt chân ráo qua đây, từ cách suy nghĩ, lối sống và quan điểm sống khác nhau, Quỳnh cảm thấy rất ngọt ngào, khó chịu.

Và còn một lý do khác, Quỳnh chỉ muốn chồng dành sự yêu thương cho nàng và hai đứa con nhỏ, nàng không muốn chia sẻ niềm ưu ái đó cho bất kỳ ai khác. Quỳnh bèn ra tối hậu thư, bà mẹ chồng phải ở với gia đình người chị, nếu không nàng sẽ mang hai con ra ngoài, sống nơi khác. Quỳnh tự tin vào nhan sắc của mình, (thử đó, anh đã phải vất vả nhiều công sức và thời gian để chinh phục trái tim nàng), và nàng còn có một “vũ khí” quan trọng khác, đó là hai đứa con bé nhỏ mới ba bốn tuổi đầu, còn ngây thơ xinh xắn đáng yêu, sẽ là mối dây mạnh mẽ ràng buộc anh với gia đình, để anh phải chấp nhận yêu cầu của nàng.

Anh đã buồn rầu suốt mấy tuần lễ, vẫn cố gắng nài nỉ và thuyết phục nàng, hãy nghĩ đến tình mẫu tử của anh và mẹ, tình vợ chồng, cũng như tình cha con của anh với hai đứa con thơ, anh không muốn xa những người yêu thương của đời anh. Quỳnh vẫn cương quyết giữ lập trường của mình, bắt đầu chiến tranh lạnh, và cuối cùng anh vẫn nhẹ nhàng cầu xin:

- Chỉ còn hai tháng nữa là mẹ qua rồi, anh mong em hãy suy nghĩ lại và thay đổi ý định đó, vì anh vẫn muốn mẹ ở chung với chúng ta, anh cầu xin em đấy Quỳnh ơi.

Quỳnh gần như nổi giận, vì anh đã chọn mẹ, mà không chọn vợ con, và trong niềm kiêu hãnh, giận hờn, tự ái, Quỳnh đã mang hai đứa con ra khỏi nhà hai tuần trước ngày mẹ anh đến Mỹ. Suốt hai tuần đó, Quỳnh đợi chờ, nhưng anh không hề gọi điện thoại thăm hỏi, xin được gặp con hoặc gặp Quỳnh như nàng đã tưởng tượng. Nàng biết anh không thể sống xa con vài ngày, đôi lúc phải đi công tác xa nhà, anh đã gọi điện hàng ngày để được nghe giọng nói các con, để được nghe nàng kể chuyện. Quỳnh biết anh rất giận, nhưng không lẽ tính yêu vợ con của anh không đủ lớn để anh liên lạc, xin lỗi và

tìm cách đưa trở về nhà hay sao?

Rồi suốt một vài tháng sau đó, nghĩa là mẹ của anh đã qua đến Mỹ đoàn tụ, anh vẫn im lặng, trong khi Quỳnh vẫn tự tin nghĩ rằng mẹ anh, tức bà nội của các con, cũng phải có ý muốn gặp cháu mình, nhưng sự chờ đợi của Quỳnh càng vô vọng, khiến nàng càng tức tối, nhất là khi nghe một người quen nói lại, chính anh là người không cho mẹ anh gặp nàng và hai con.

Chuyện gì đến phải đến, Quỳnh vẫn là người háo thắng, (như đã từng nhiều lần trong những cuộc cãi vã giận hờn giữa hai vợ chồng, anh luôn là người xin lỗi), giờ đây, nàng cũng như thế, không muốn là người thua cuộc, nàng mang con đi tiêu bang khác, gửi đơn ly dị chồng, cắt đứt mọi liên lạc mặc dù tòa xừ cho anh có quyền thăm con, tiền cấp dưỡng vẫn trừ vào tiền lương hàng tháng của anh, chuyển thẳng vào tài khoản ngân hàng của nàng.

Thời gian đầu, thỉnh thoảng anh có điện thoại muốn nói chuyện với con, nhưng nàng cố tình không trả lời điện thoại, hoặc kiểm có khi thì con bận học, khi thì chúng đang ngủ, nói chung là muôn vàn lý do khiến anh nản lòng. Nàng đã trừng phạt anh như thế, muốn thấy anh đau khổ dần vật khi xa con, và nàng thỏa mãn với hành động của mình.

Thời gian trôi qua, xoa dịu mọi nỗi đau. Nàng cũng có việc làm, các con cũng lớn dần, nhưng vẫn có nỗi buồn u ám bao quanh ngôi nhà thiếu vắng đàn ông. Nàng chưa sẵn sàng mở lòng cho tình yêu khác vì còn phải lo cho cho con, chúng vẫn còn nhỏ, và còn nhiều lúc chúng nó vẫn chột hời nàng, rằng chúng con rất nhớ bố, sao lâu quá bố không về thăm.

Niềm kiêu hãnh trong nàng đã bắt đầu tàn lụi, khi nàng cảm nhận mình có lỗi với các con, và nàng biết mình còn yêu anh, nhưng mọi việc đã đi quá xa. Có lẽ anh đã hận nàng nhiều lắm nên lâu dần anh không muốn gặp lại nàng và cả hai con như một sự trả thù, tìm nàng se thất đốn đau, nhưng khi chột tỉnh lại thì đã quá muộn màng.

Hồi tưởng lại những việc đã xảy ra trong quá khứ, những giọt nước mắt như muốn trào ra nhưng Quỳnh đã kìm ngăn lại, để hai con tiếp tục vô tư ăn uống, trong khi nàng vẫn nhìn qua bàn bên kia quan sát.

Anh ấy vẫn như xưa, đôi mắt chiều chuộng nồng ấm ngày nào giờ đang chăm chú nhìn người vợ mới

đang mớm thức ăn cho đứa con trai bé bỏng. Đứa bé cố nhai những sợi bún và bị sặc, anh vội vàng vội lấy tấm khăn giấy đỡ vào miệng con trong khi mẹ anh âu yếm dỗ dành thằng bé, bế nó lên ngồi vào lòng bà rồi đưa ra món đồ chơi cho nó cầm. Anh gấp thức ăn cho vợ, cô ấy nhìn anh dịu dàng, hai người nói cười thật hạnh phúc.

Sau khi hoàn tất thủ tục ly hôn được vài năm, Quỳnh có nghe tin anh cưới vợ từ đạo đó, nhưng nàng không ngờ hôm nay được tận mắt nhìn thấy gia đình của anh, chắc hẳn là anh đưa họ đến thành phố biển này để du lịch nghỉ ngơi. Con người đó từng là chồng của nàng, hai người đã có những năm tháng yêu đương mặn nồng, anh đã từng yêu thương chiều chuộng nàng biết bao. Anh ấy đã từng ngăn các con nàng ăn uống trong niềm hân hoan sung sướng đạt dào của một người bố. Bà mẹ chồng kia lẽ ra là của nàng, và của các con nàng để chúng nung nịu vùi vĩnh, quấy phá...

Tất cả sẽ vẫn là của gia đình bé nhỏ của nàng, nhưng vì niềm tự cao ích kỷ, nỗi bốc đồng tự ái nhất thời mà nàng đã làm cho các con mất đi một mái gia đình.

Bàn bên kia vẫn ăn uống vui vẻ. Anh đứng lên ấm ru thằng bé, chắc nó đang mệt nên gục đầu trên vai bố, ngủ ngon lành. Mẹ và vợ anh thành thói tiếp tục ăn uống và nói chuyện thân mật.

Quỳnh không thể chứng kiến cảnh hạnh phúc đầm ấm ấy thêm một phút giây nào nữa, nàng gọi hai con đi ra ngoài xe ngồi chờ, nàng ra quây tính tiền thật mau, rồi bước như chạy ra khỏi nhà hàng, nhưng không vào xe với các con mà đi vòng ra phía góc bãi đậu xe, nơi có những tàn cây vắng vẻ. Nàng dừng lại, để nước mắt thật sự tự do trào ra không khuất phục trước một đợt pháo binh; nó bị dồn hạ bởi búa và máy ủi được sử dụng bởi những người đã mất niềm tin vào chủ nghĩa cộng sản và bị thu hút bởi các giá trị phương Tây.

Sau Đệ nhị Thế chiến, cho đến nay, Hoa Kỳ là quốc gia hùng mạnh nhất và đã cố gắng tôn vinh các giá trị của mình trong cái được gọi là "trật tự quốc tế tự do", một khuôn khổ bao gồm Liên Hiệp Quốc, các định chế kinh tế Bretton Woods và các cơ chế đa phương khác. Tất nhiên, Mỹ không phải lúc nào cũng sống đúng với các giá trị tự do của mình, và tình trạng lưỡng cực trong thời Chiến tranh Lạnh chỉ giới hạn trật tự này cho một nửa người dân trên thế giới. Nhưng hệ thống hậu chiến sẽ trông rất khác nếu các cường quốc phe Trưc

mềm. Nhưng về lâu dài, quyền lực mềm thường chiếm ưu thế. Joseph Stalin đã từng hỏi một cách chế giễu, "Đức Giáo hoàng có bao nhiêu sư đoàn?" Nhưng triều đại giáo hoàng vẫn tiếp tục cho đến ngày nay, trong khi Liên Xô của Stalin đã biến mất từ lâu.

Khi bạn gây thu hút, bạn có thể tiết kiệm cả rớt và gây gộc. Nếu các đồng minh thấy bạn là người lành tính và đáng tin cậy, họ có nhiều khả năng cởi mở với sự thuyết phục và làm theo sự dẫn dắt của bạn. Nếu họ coi bạn là một kẻ bắt nạt không đáng tin cậy, họ có nhiều khả năng do dự và giảm tinh thần tương thuộc khi có thể. Châu Âu trong thời Chiến tranh Lạnh là một ví dụ điển hình. Một nhà sử học Na Uy mô tả châu Âu bị chia thành một đế chế Xô viết và một đế chế Mỹ. Nhưng có một sự khác biệt quan trọng: phía Mỹ là "một đế chế theo lời mời". Điều đó trở nên rõ ràng khi Liên Xô phải triển khai quân đội đến Budapest vào năm 1956 và đến Prague vào năm 1968. Ngược lại, khối NATO không chỉ tồn tại mà còn gia tăng thành viên trong tinh thần tự nguyện.

Một sự hiểu biết đúng đắn về quyền lực phải bao gồm cả khía cạnh cứng và mềm của nó. Machiavelli nói rằng một hoàng tử bị sợ hãi còn hơn là được yêu thương. Nhưng tốt nhất là có được cả hai. Bởi vì quyền lực mềm hiếm khi là đủ, và vì tác động của nó mất nhiều thời gian hơn để thực hiện, giới lãnh đạo chính trị thường bị cám dỗ để sử dụng sức mạnh cứng của cường ép hoặc chỉ trả bằng trả tiền. Tuy nhiên, khi được sử dụng một mình, quyền lực cứng có thể liên quan đến chi phí cao hơn so với khi nó được kết hợp với sức mạnh mềm do sự thu hút. Bức tường Berlin không khuất phục trước một đợt pháo binh; nó bị đồn hạ bởi búa và máy ủi được sử dụng bởi những người đã mất niềm tin vào chủ nghĩa cộng sản và bị thu hút bởi các giá trị phương Tây.

Sau Đệ nhị Thế chiến, cho đến nay, Hoa Kỳ là quốc gia hùng mạnh nhất và đã cố gắng tôn vinh các giá trị của mình trong cái được gọi là "trật tự quốc tế tự do", một khuôn khổ bao gồm Liên Hiệp Quốc, các định chế kinh tế Bretton Woods và các cơ chế đa phương khác. Tất nhiên, Mỹ không phải lúc nào cũng sống đúng với các giá trị tự do của mình, và tình trạng lưỡng cực trong thời Chiến tranh Lạnh chỉ giới hạn trật tự này cho một nửa người dân trên thế giới. Nhưng hệ thống hậu chiến sẽ trông rất khác nếu các cường quốc phe Trưc

giành chiến thắng trong Đệ nhị Thế chiến và áp đặt các giá trị của họ.

Trong khi các tổng thống Mỹ trước đây đã vi phạm các khía cạnh của trật tự tự do, Donald Trump là người đầu tiên bác bỏ ý tưởng rằng quyền lực mềm có bất kỳ giá trị nào trong chính sách đối ngoại. Một trong những hành động đầu tiên của ông khi trở lại nhiệm sở là rút khỏi thỏa thuận khí hậu Paris và Tổ chức Y tế Thế giới, bắt chấp những mối đe dọa rõ ràng mà biến đổi khí hậu và đại dịch gây ra.

Các tác động của việc chính quyền Mỹ từ bỏ quyền lực mềm là quá dễ đoán. Ép buộc các đồng minh dân chủ như Đan Mạch hoặc Canada làm suy yếu niềm tin vào các liên minh của chúng ta. Đe dọa Panama làm thức dậy nỗi sợ hãi về chủ nghĩa đế quốc trên khắp châu Mỹ La tinh. Làm tê liệt Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) - do Tổng thống John F. Kennedy thành lập vào năm 1961 - làm suy yếu danh tiếng của chúng ta về lòng nhân từ. Làm im lặng Tiếng nói của Đài phát thanh Hoa Kỳ (Voice of America) là một món quà cho các đối thủ độc tài. Đánh thuế quan lên các thân hữu khiến chúng ta có vẻ không đáng tin cậy. Cố gắng làm suy yếu tự do ngôn luận ở trong nước làm sút giảm uy tín của chúng ta. Danh sách này có thể còn kéo dài.

Trump đã xác định Trung Quốc là thách thức lớn của Mỹ, và chính Trung Quốc đã đầu tư vào quyền lực mềm kể từ năm 2007, khi Chủ tịch Trung Quốc Hồ Cẩm Đào nói với Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) rằng đất nước này cần phải làm cho hấp dẫn hơn đối với các nước khác. Nhưng Trung Quốc từ lâu đã phải đối mặt với hai trở ngại lớn về mặt này. Thứ nhất, Trung Quốc duy trì các tranh chấp về lãnh thổ với nhiều nước láng giềng. Thứ hai, ĐCSTQ nhấn mạnh vào việc duy trì sự kiểm soát chặt chẽ đối với xã hội dân sự. Chi phí của các chính sách như vậy đã được xác nhận bởi các cuộc thăm dò dư luận. Các công trình này hỏi người dân trên khắp thế giới quốc gia nào là thu hút. Nhưng người ta chỉ có thể tự hỏi những cuộc khảo sát này sẽ cho thấy điều gì trong những năm tới nếu Trump tiếp tục làm suy yếu quyền lực mềm của Mỹ.

Chắc chắn một điều là quyền lực mềm của Mỹ đã trải qua nhiều thăng trầm trong những năm qua. Hoa Kỳ không được ưa chuộng ở nhiều quốc gia trong các cuộc chiến tranh Việt Nam và Iraq. Nhưng quyền lực

mềm bắt nguồn từ xã hội và văn hóa của một quốc gia cũng như từ các hành động của chính phủ. Ngay cả trong Chiến tranh Việt Nam, khi đám đông diễn hành qua các đường phố trên khắp thế giới để phản đối các chính sách của Mỹ, họ đã hát bài quốc ca dân quyền của Mỹ “We Shall Overcome”. Một xã hội cởi mở cho phép biểu tình có thể là một tài sản quyền lực mềm. Nhưng liệu quyền lực mềm về văn hóa của Mỹ có tồn tại sau sự suy thoái của quyền lực mềm của chính phủ trong bốn năm tới?

Nền dân chủ Mỹ có khả năng tồn tại trong bốn năm của Trump. Đất nước này có một nền văn hóa chính trị kiên cường và một hiến pháp liên bang mà nó khuyến khích việc kiểm soát và cân bằng. Có một cơ hội hợp lý là đảng Dân chủ sẽ giành lại quyền kiểm soát Hạ viện trong cuộc bầu cử năm 2026. Hơn nữa, xã hội dân sự vẫn mạnh mẽ và các tòa án độc lập. Nhiều tổ chức đã khởi kiện để thách thức hành động của Trump, và thị trường đã báo hiệu sự không hài lòng với các chính sách kinh tế của Trump. Quyền lực mềm của Mỹ đã phục hồi sau những điềm thấp trong chiến tranh Việt Nam và Iraq, cũng như từ sự sụt giảm trong nhiệm kỳ đầu tiên của Trump. Nhưng một khi niềm tin bị mất, nó không dễ dàng được phục hồi. Sau cuộc xâm lược Ukraine, Nga đã mất hầu hết quyền lực mềm mà họ có, nhưng Trung Quốc đang cố gắng lấp đầy bất kỳ khoảng trống nào mà Trump tạo ra. Theo cách Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nói, phương Đông đang trôi dạt trên phương Tây. Nếu Trump nghĩ rằng ông có thể cạnh tranh với Trung Quốc trong khi làm suy yếu lòng tin giữa các đồng minh Mỹ, khẳng định khát vọng đế quốc, phá hủy USAID, bịt miệng Đài Tiếng nói Hoa Kỳ, thách thức luật pháp trong nước và rút khỏi các cơ quan của Liên Hiệp Quốc, ông có thể sẽ thất bại. Khôi phục lại những gì Trump đã phá hủy sẽ không phải là không thể, nhưng nó sẽ tốn kém.

Project - Syndicate
-- Joseph S. Nye, Jr. (1937-2025)
Đỗ Kim Thêm dịch

Joseph S. Nye, Jr., là Hiệu trưởng Trường Harvard Kennedy, Trư lý Bộ trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ, và là tác giả của Do Morals Matter? Presidents and Foreign Policy from FDR to Trump (NXB Oxford University Press, 2020) và hồi ký A Life in the American Century (NXB Polity Press, 2024). Các bản dịch của Joseph S. Nye, Jr. truy cập tại <https://kimthendo.com/tag/joseph-s-nye/>

TỔ HỢP LUẬT SƯ

DAVID M. WARD & ASSOCIATES

Attorney At Law

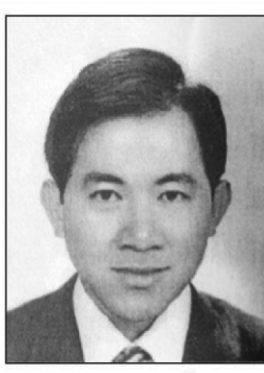
KINH NGHIỆM TỪ NĂM 1979 VỀ TAI NẠN XE CỘ VÀ THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN

9842 Bolsa Ave., #203, Westminster, CA 92683

CHUYÊN VỀ TAI NẠN XE CỘ, SỞ LÂM VÀ THƯƠNG TỔN CÁ NHÂN

TAI NẠN: XE CỘ, SỞ LÂM, NHÀ HÀNG, SIÊU THỊ, TỘI PHẠM, BẤT CẦN Y TẾ V.V...

Luật Sư có mặt tại Văn phòng mỗi ngày để Quý vị có thể tham khảo trực tiếp. Chính Luật sư Mỹ thương thảo với hãng Bảo hiểm và tranh cãi tại Tòa. Quý vị không phải trả lệ phí nếu không được bồi thường.

Xin liên lạc Phụ Tá: **DŨNG PHẠM**

Tốt nghiệp Đại Học Tiểu Bang California

Bus: (714) 636-1228

Sau giờ làm việc, xin gọi: (714) 906-6440

Nice Smiles

Dental Group

www.nicesmilesdentalgroup.com

CHRISTOPHER DAI NGUYEN D.D.S. & ASSOCIATES

• Tiến Sĩ Nha Khoa tại đại học U.S.C. Hoa Kỳ. • Kinh nghiệm hành nghề nhiều nơi.

Free consultation (with only \$10/ X-ray film)

Mổ Gôm (gum sugery) do bác sĩ chuyên khoa về nướu răng dùng tia sáng laser

NHẬN: Bảo hiểm PPO, Medical, và Medcaire.

From \$50

Exam & 2X-Rays (Regular Cleaning)

Giờ làm việc:

Thứ Hai-Thứ Sáu: 9AM - 5PM

Thứ Bảy: 9AM - 4PM

Chủ Nhật: By Appointment only

NHA KHOA TỔNG QUÁT - THẨM MỸ & IMPLANT

From \$250 Deep Cleaning	From \$400 PFM Crown	From \$100 Extraction	From \$250 Bleaching (For 1 hour)
From \$300 Root Canal (1 Canal)	From \$700 Implant (Made in USA)	From \$300 Custom Abutment	From \$500 Custom Implant Crown

7611 Westminster Blvd., Westminster, CA 92683
(714) 379-2144 / (714) 379-2444 / (714) 877-5550 Text Message

PHÒNG MẠCH MỚI - KHỬ TRÙNG TIÊU CHUẨN OSHA

TẬN TÂM - KỸ LƯỜNG - NHẸ NHÀNG

DỊCH GIẢ KIM VU IN TUYỂN TẬP: BẢN DỊCH 8 TRUYỆN PHAN NHẬT NAM

Phan Nhật Nam dưới nét vẽ của họa sĩ Trương Đình

Có những cách để tưởng niệm 50 năm ngày Miền Nam tự do sụp đổ. Trong khi những cuộc hội thảo, chiếu phim, nhạc hội... do cộng đồng tổ chức sôi nổi khắp những tuần lễ trong tháng 4/2025, nhà văn Phan Nhật Nam và dịch giả Kim Vu có một cách lặng lẽ hơn: Dịch giả Kim Vu trong tháng 4/2025 đã ấn hành tác phẩm tiếng Anh “The Sound Of A Suffering Land” – tuyển tập bản dịch 8 truyện của nhà văn Phan Nhật Nam.

Như thế là vừa tròn 50 năm tưởng niệm ngày Miền Nam sụp đổ. Khi trao sách tặng cho nhà báo Phan Tấn Hải bên hè phố, nơi một tiệm cà phê vắng người ở phố Bolsa, dịch giả Kim Vu cho biết ông đã xúc động khi dịch truyện, bút ký của Phan Nhật Nam – đó là những dòng chữ của một người yêu nước chân thật bằng cả thân mạng, không tiếc gì khi bước vào cuộc

nội chiến để tìm hòa bình cho quê nhà.

Như thế là gần hai năm, khi tính tới tác phẩm Anh dịch trước đó của Kim Vu, khi ông trình làng tại Viện Việt Học hồi tháng 7/2023 tuyển tập Anh dịch do ông thực hiện truyện của 3 nhà văn Phạm Thành Châu, Phạm Tín An Ninh, Phan Nhật Nam nhằm cho thế hệ trẻ gốc Việt chỉ đọc được tiếng Anh hiểu được sự thật lịch sử tại quê nhà Việt Nam, nơi cha anh của họ đã rời nước ra đi.

Dịch giả Kim Vu cho biết, tuyển tập “The Sound Of A Suffering Land” gồm bản dịch 8 truyện của Phan Nhật Nam bây giờ có thể tìm mua trên Amazon.

Nơi bìa sau của tuyển tập là ký họa chân dung Phan Nhật Nam qua nét vẽ của họa sĩ Trương Đình Uyên, và đoạn văn tiếng Anh, nơi đây xin dịch như sau: “Súng đạn nào có thể giải quyết được nỗi đau mà tôi đã chứng kiến và sống chung trong hơn nửa thế kỷ, nếu không muốn nói rằng súng đạn (bản thân chúng là công cụ chiến tranh) cũng đã góp phần (đóng góp phần rất lớn) vào sự hủy diệt con người, ở quê hương Việt Nam của tôi cũng như trên toàn thế giới - Do đó, viết là cần thiết cho cuộc sống của chính tôi (về vật chất và tinh thần) theo một cách cụ thể - Không có chữ viết, tôi có thể sống bằng cách nào khác? Mặc dù bản thân tôi (cũng) hiểu rất rõ: "Ngôn từ

và chữ viết sẽ không dẫn đến đâu cả!" Ngài Phan Sào Nam cũng đã thấy rằng: "Lập thân tôi hạ thị văn chương." (Con đường thấp kém nhất để lập thân là qua văn chương.).”

Đoạn văn tiếng Anh nơi bìa sau đó là trích từ trang 11, trong phần Introduction do Phan Nhật Nam viết và Kim Vu dịch. Khi bạn lên mạng Amazon tìm sách “The Sound Of A Suffering Land” bạn sẽ thấy dịch giả Kim Vu giới thiệu tuyển tập này bằng tiếng Anh, dịch từ ngôn ngữ Phan Nhật Nam, và phóng viên xin phép dịch lại như sau:

“Vâng! Tôi đã nghe đồng bào tôi kêu như thế trong thời kỳ Mậu Thân ở Huế, năm 1968; Người dân kêu “Anh lính Cộng hòa ơi, cứu dân với!” khi chạy khỏi trận chiến ở An Lộc, năm 1972... Người dân kêu cứu chiến binh Cộng hòa khi di tản từ Tây Nguyên về Tuy Hòa, Bình Định, Nha Trang, hồi tháng 3 năm 1975.

Và sau năm 1975, trên Biển Đông, trên đường vượt biên ra khỏi đất nước, tất cả người dân Việt Nam (bất kể Bắc/Nam) trở thành một loại người mạt hạng, bị lưu đày khắp các trại tị nạn Đông Nam Á, ở Hồng Kông, đối mặt với hải tặc và lính Khmer Đỏ. Và bây giờ ở Biển Đông, đối mặt với “những con tàu không được công nhận”.

Người dân Việt Nam bị khinh miệt và nguyên rủa chỉ vì một điều đơn giản: Người dân Việt Nam không còn quân đội để bảo vệ họ - Quân đội Việt Nam Cộng hòa đã bị tan vỡ cùng với Hy vọng Việt Nam. Tôi luôn tin tưởng vững chắc vào Chính nghĩa của những người lính miền Nam mặc dù đã chiến bại vào ngày 30 tháng 4 năm 1975. Thảm họa từ số phận đen tối của toàn thể Dân tộc Việt Nam không phải vì những người lính VNCH không phải là những chiến sĩ giỏi.

Quay lại vấn đề tôi đã từng viết trong "Dựa Lưng Nổi Chết", thì "Cái Chết" (có thật, luôn gặp phải và chịu đựng trực tiếp) đã dạy cho tôi điều gì? Vậy nếu chúng ta phải rơi vào hoàn cảnh của "Dựa Lưng Nổi Chết", mỗi người phải tự tìm cách cứu mình, không ai có thể chỉ cho người khác. Ngày 7 tháng 9 năm

1981, khi giai đoạn kiên giam lần thứ hai bắt đầu, bước vào phòng giam an ninh tối đa dài hai mét, cao ba mét và rộng một mét, sự sống chỉ có thể tìm thấy qua lỗ thông hơi hình chữ nhật 30x20 cm có lưới sắt bên trên.

Nhiệt độ trong phòng là 40 độ vào mùa hè, và phòng giam thì lạnh lẽo vào mùa đông vì nhà tù nằm trên dãy núi đá vôi của Tỉnh Thanh Hóa. Nếu ruồi muỗi bay vào, chúng sẽ rớt xuống mặt đất vì áp suất trong phòng quá cao! Người tù ngồi bất động trên chiếu, mắt cá chân bị kẹp chặt vào một cái cùm sắt hình chữ U. Anh ta đại tiện và tiểu tiện vào một ông tre; hai ly hạt bắp cứng (loại dùng để nuôi gia súc) và hai ly nước lạnh mỗi ngày!

Ngồi trong bóng tối, dần dần mất hết mọi giác quan và suy nghĩ trong những năm 1982, 83, 84... Đôi khi đầu như bốc khói, hoặc sôi trong lửa vì buồn bã và lo lắng... Làm sao người ta có thể sống sót?! Làm sao từng giây có thể trôi qua? Đúng vậy, từng giây, không phải từng phút, hay từng giờ! Nhưng dần dần nó trôi qua như những từ gọi là THO được viết trên đầu ngón tay tôi.. "Thật sự tôi không thể sống sót. Một giờ thậm chí, nói gì đến một năm... Không phải một năm mà là mười năm. Đau khổ và đau đớn vô tận... Nhưng con người có thể Sống vì có Thiên đường!" Đúng vậy, có Con người vì có Thiên đường!" (Hết phần giới thiệu trên Amazon)

Dịch giả Kim Vu cũng là một nhà thơ và là nhà nghiên cứu Phật học. Vào tháng 12/2019, Kim Vu đã thực hiện buổi ra mắt sách tại San Jose, Bắc California. Hôm đó, trong nhóm 5 tác phẩm ra mắt có 2 tác phẩm viết bằng Anh ngữ được chú ý nhất là: “Buddhist Teachings in a Nutshell” (có thể dịch là: Khái Lược Về Phật Pháp), và “Western Thought in a Nutshell” (có thể dịch: Khái Lược Về Tư Tưởng Tây Phương). Cả hai tác phẩm tiếng Anh này đều đang phát hành trên mạng Amazon toàn cầu.

Dịch giả Kim Vu còn được các bạn đồng môn Chu Văn An thời cuối thập niên 1950s biết với tên khai sanh là Vũ Mạnh Phát, sanh quán ở Hà Nội, di cư vào Sài Gòn năm 1954. Như thế, sau các năm học trung học Chu Văn An (Sài Gòn),

Từ phải: dịch giả Kim Vu và phóng viên Phan Tấn Hải.

cậu học sinh Vũ Mạnh Phát được học bổng USAID sang Hoa Kỳ học ngành kiến trúc từ các năm 1959-1964. Sau khi tốt nghiệp kiến trúc tại đại học Catholic University of America (tại thủ đô Washington, DC) năm 1964, Vũ Mạnh Phát về nước làm việc trong ngành Kiến trúc và thiết kế Đô Thị. Năm 1973, ông được một học bổng nghiên cứu chuyên ngành phát triển đô thị tại viện nghiên cứu Institute of Social Studies in The Hague (Hòa Lan). Năm 1974, về nước. Trong khi làm việc chuyên ngành kiến trúc và thiết kế đô thị, thời gian trước 1975, ông đã tham dự các Hội nghị quốc tế tại Thái Lan, Malaysia, Singapore, Đài Loan, Nhật Bản v.v... Sau khi định cư tại Hoa Kỳ năm 1991 theo diện thân nhân bảo lãnh, ông làm việc trong cương vị thông ngôn về y khoa tại bệnh viện Stanford Hospital and Clinics, cho tới năm 2016. Sau khi về hưu, ông dọn từ Bắc California về Quận Cam, Nam California – thời gian toàn thời để đọc, viết, làm thơ, dịch, nghiên cứu.

Trong khi đó, nhà văn Phan Nhật Nam có một tiểu sử rất dài. Nơi đây xin tóm lược theo một bài viết của nhà văn Ngô Thế Vinh.

Phan Nhật Nam cũng là bút hiệu, Rốc là tên gọi ở nhà; sinh ngày 9/9/1943, tại Phú Cát, Hương Trà, Thừa Thiên, Huế; nhưng ngày ghi trên khai sinh 28/12/1942, chánh quán Nại Cửu, Triệu Phong, Quảng Trị.

1954-1960: tiểu học Mai Khôi, Huế; Saint Joseph, Đà Nẵng; trung học Phan Chu Trinh, Đà Nẵng.

1963-1975: tốt nghiệp Khoa 18 Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt, gia nhập binh chủng Nhảy Dù, qua các đơn vị Tiểu Đoàn 7, 9, 2, và Lữ Đoàn 2 Nhảy Dù; Tiểu Khu Bà Rịa Long An; Biệt Động Quân; Ban Liên Hợp Quân Sự Trung Ương

4 và 2 Bên.

1975-1989: tù cải tạo 14 năm qua các trại giam Miền Bắc với 2 đợt kiên giam (2/1979 đến 8/1980; 9/1981 đến 5/1988)

1990-1993: ra tù bị quản chế và chỉ định cư trú tại Lái Thiêu, Bình Dương Miền Nam, cũng là thời gian Nam được gán gửi với nhà báo Như Phong.

1993: sang Mỹ định cư, thời gian đầu ở San Jose, rồi qua Washington D.C, Houston, Minnesota, Colorado...

2005: hiện sống ở Nam California.

Phan Nhật Nam có nhiều tác phẩm ấn hành tại Việt Nam trước năm 1975, và tại hải ngoại sau khi sang Hoa Kỳ định cư. Một số tác phẩm của Phan Nhật Nam đã được dịch sang tiếng Anh và tiếng Pháp.

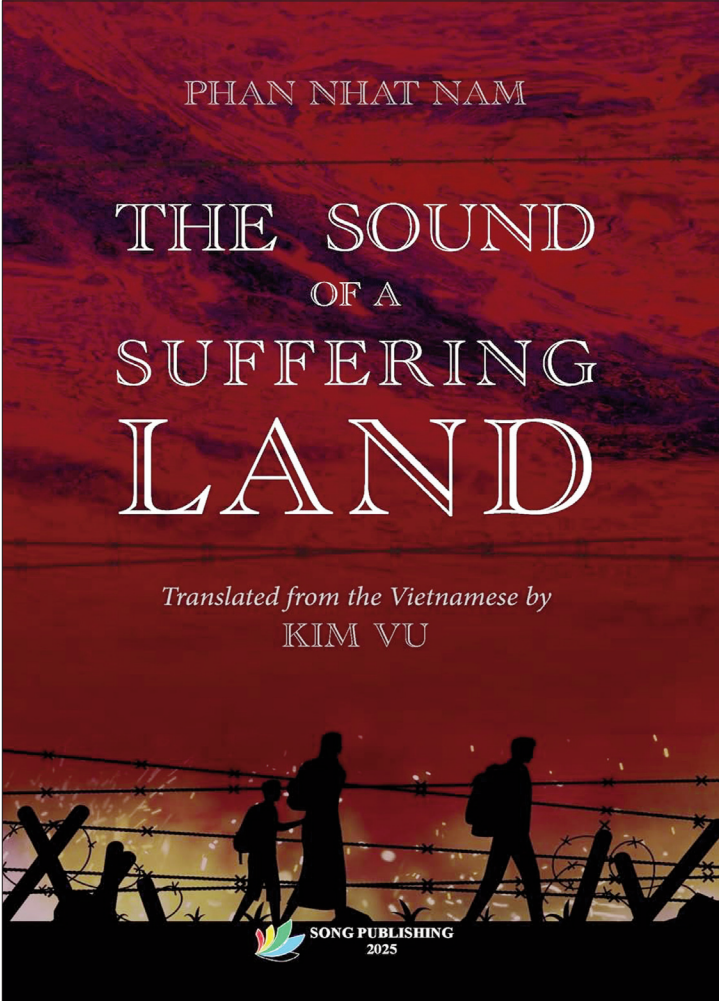
Nhà văn Ngô Thế Vinh nhận định: “Bút ký chiến tranh Phan Nhật Nam được tái bản nhiều lần ở Miền Nam trước 1975 và cả ở hải ngoại sau này, riêng cuốn Mùa Hè Đỏ Lửa được tái bản tới lần thứ 30 do nhiều nhà xuất bản khác nhau và cũng hiếm khi tác giả được các nhà xuất bản thanh toán nhuận bút.”

Và bây giờ, tuyển tập Anh dịch “The Sound Of A Suffering Land” có một giá trị lớn, để thế hệ trẻ biết về một quê nhà và một lịch sử đang bị bỏ quên. Sách bán với giá 18 USD trên mạng Amazon, và bạn có thể tìm mua ở đây:

<https://www.amzn.com/B0F4XYXHY8>

Sách này cũng có thể là một món quà tặng tuyệt vời cho những người trẻ muốn tìm hiểu về một thời rất đau khổ của quê nhà. Tuy chỉ cách vài thập niên, nhưng các nỗi đau khổ và đau đớn rất thực, được Phan Nhật Nam viết bằng ngòi bút rất mực yêu thương và đau đớn khi kể về đồng bào của ông, và được Kim Vu dịch cân trọng và tài hoa.

Phan Tấn Hải

Bác Sĩ Nha Khoa

NGUYỄN THỊ KIM ANH

12388 Brookhurst Street
Garden Grove, CA 92840
(giữa Chapman & Lampson * Cạnh Burger King)

(714) 638-2101

- Khám răng định kỳ
- Chữa răng người lớn và trẻ em
- Lấy gân máu
- Tiểu giải phẫu nha khoa
- Trị bệnh nướu răng
- Nha khoa thẩm mỹ, làm răng giả các loại, veneer bonding, tẩy trắng răng với phương pháp mới nhất
- In-Office bleaching, Digital X-Ray và các trang bị hiện đại khác đúng tiêu chuẩn OSHA

NHẬN MEDICAL & BẢO HIỂM

Giờ làm việc:
Thứ Hai Thứ Bảy: 9AM - 6PM
Chủ Nhật: 9AM - 3PM

Nữ Bác Sĩ

NGUYỄN THANH THÙY, M.D

- Tốt Nghiệp Y Khoa Hoa Kỳ tại Đại Học USC
- Tốt Nghiệp Nội Khoa Tại LAC-USC Medical Center
- Tốt Nghiệp Nhi Khoa Tại LAC-USC Medical Center Board Certified

CHUYÊN TRỊ:
Bệnh trẻ em và người lớn

Nếu quý vị muốn có một Bác Sĩ tận tâm, kính mến người già, thương yêu trẻ em. Xin hãy chọn Bác Sĩ Nguyễn Thanh Thùy làm Bác Sĩ Gia Đình.

Nhận Medical, Medicare, Bảo Hiểm, MSI

Tel: 714-775-1628

9741 Bolsa Ave # 117 Westminster, CA 92683

DNP **www.baohiem.com**

DNP Insurance Services

- Có **MEDICARE Part A & B**, Cần Tìm Hiểu Ghi Danh:
 - Medicare Supplement & Part D Plans
 - Medicare Advantage Plans (HMO, PPO & POS)
- **Hết Hợp Lệ Medi-Cal**, Cần Mua Bảo Hiểm Sức Khỏe:
 - Covered California Với Trợ Giúp Bảo Phí
 - Trực Tiếp Với Các Hãng Bảo Hiểm Y Tế Tại CA
- **Du Lịch Toàn Cầu & Du Học Sinh Tại Mỹ**
- **Với Các Chương Trình Bảo Hiểm Y Tế Ngắn Hạn.**
- **Bảo Hiểm Nhân Thọ & Chăm Sóc Dài Hạn (LTC)**
- **Quỹ Hưu Trữ Annuities & IRA Rollovers**

Xin Gọi Hẹn Tham Khảo Miễn Phí Với
Dzung N. Phạm, CFP® ChFC® CLU® EA
Insurance Lic. #0856485

(714) 531-0999

14541 Brookhurst St., Ste. C2, Westminster, CA 92683
(Góc Brookhurst & Hazard, Tầng Trệt, Phía Sau Car Wash)

Cell: 714. 925-2595

LUẬT SƯ PHÍ THẤP NHẤT

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ
ANDRÉ LÂM & VICKIE HẰNG LÊ

9039 Bolsa Ave. # 218, Westminster, CA 92683
Web.site: www.andrelam.com

Trong giờ làm việc **714. 379-6449**

CHUYÊN LO BỒI THƯỜNG TAI NẠN XE CỘ

GIỜ LÀM VIỆC: Thứ Hai - Thứ Sáu: 9AM - 6PM
Thứ Bảy từ 10AM - 2PM * Chứa Nhận: Xin lấy hẹn

Ngoài ra văn phòng còn chuyên lo về các dịch vụ: Di trú (Immigration); Khánh tận tài sản (Bankruptcy); Ly dị cấp dưỡng (Family Law); Luật thương mại (Business Litigation); Hình luật, trộm cắp và tội đại hình; Tai nạn nghề nghiệp, v.v...

TẬN TÂM – UY TÍN

Tiếp **TẠ O'N** trang 1

khí công chúng không được thông báo từ lâu, bởi vì đề đến được ‘giai đoạn’ 9, phải mất một thời gian dài... Tôi đã thực hiện một cuộc kiểm tra sức khỏe toàn diện, bao gồm cả các bài kiểm tra nhận thức. Tôi tự hào thông báo rằng tôi vượt qua các kiểm tra đó.”

Những vết mực loang lổ, bất định hình Rorschach cứ thế hiện dần lên. Người trong xã hội nhìn vào, dễ phân chiều từ trong đó hình hài, tâm tưởng của chính họ. Tâm điểm của những bức Rorschach này là người đàn ông 82 tuổi, cả đời phụng sự quốc gia, những năm cuối cùng của thước đo thời gian vẫn bám chặt lý thuyết của ông về một nước Mỹ “bình thường” và theo đuổi một chiến lược đánh bại chủ nghĩa độc tài dân túy đã thất bại.

Một niềm tin mãnh liệt

Ông Joe Biden đã trở thành tổng thống trong một thời điểm nước Mỹ vẫn bình thường, theo ông. Do đó, ông lãnh đạo quốc gia theo chiến lược của một nước Mỹ truyền thống, một nước Mỹ của những người Cộng Hòa như Thượng Nghị Sĩ John McCain, hay Liz Cheney, hay ôn hòa như Adam Kinzinger.

Ở một vị trí như ông Joe Biden – một quân nhân, một chính trị gia lão luyện, một nhà ngoại giao sắc sảo, một tín đồ thuần thành cả đời tôn thờ Chúa – thì chắc chắn

ông có niềm tin sắc bén, mãnh liệt vào điều mình có thể làm và có thể thay đổi. Nhưng tiếc thay, niềm tin ấy quá lớn, hoặc ông quá yêu nước Mỹ mà ông dành cả cuộc đời để phụng sự, nên Joe Biden đã không nhìn ra ngày ông bước vào Tòa Bạch Ốc, cũng là ngày mà Đảng Cộng Hòa truyền thống của nước Mỹ đang nguy cấp. Ông quá tin tưởng không nghĩ rằng mình cần phải nhanh chóng bảo vệ những người đại diện cho Cộng Hòa bảo thủ hay ôn hòa như Cheney, Kinzinger, Romney - những người tin Hoa Kỳ là một nhà lãnh đạo toàn cầu, coi trọng nhập cư có kiểm soát, thị trường tự do, toàn cầu hóa và có mối quan hệ làm việc tốt ở lưỡng đảng.

Trong bốn năm tại vị, ông Biden lèo lái nước Mỹ đứng dậy qua cơn đại dịch toàn cầu Covid-19 bằng tài năng, trái tim, và khả năng hợp nhất những người tài giỏi của nước Mỹ. Nhưng rõ ràng, cũng trong thời gian đó, ông Joe Biden đã tin rằng “Trump chỉ là một khoản khắc của nước Mỹ.” Ông tin ông có thể mang nước Mỹ trở lại trạng thái cân bằng tự do bằng đường lối điều hành bình thường và tạo không gian cho đảng Cộng Hòa “tự chữa lành” và từ bỏ chủ nghĩa độc đoán của mình.

Joe Biden đã lầm. Ông đã không nhìn ra những vết mực trên biểu đồ Rorschach của ông thực chất là những

khối Cộng Hòa MAGA (Make America Great Again) cực hữu chứ không còn là đảng Cộng Hòa thuộc thể hệ chính trị của ông. Những vết mực loang trước mặt ông là thực chất là nhóm MAGA hoán đổi các lập trường và giá trị chính sách bảo thủ truyền thống.

Vì vậy, ông ra tranh cử lần hai, với niềm tin tuyệt đối.

Benjamin Mazer là một bác sĩ chuyên khoa bệnh lý và y học trong phòng thí nghiệm. Trong bài viết của ông trên The Atlantic, ông xác nhận “việc một người đàn ông 82 tuổi, tức đã quá tuổi xét nghiệm sàng lọc ung thư tuyến tiền liệt, bị phát hiện mắc bệnh ác tính đã tiến triển không phải là điều đáng ngạc nhiên.” Theo kinh nghiệm của bác sĩ Mazer, với tư cách là một bác sĩ chẩn đoán ung thư, nhiều khối u được phát hiện ra một cách bất ngờ. Ung thư tuyến tiền liệt nói riêng có thể không có những dấu hiệu rõ ràng cho đến khi một cá nhân đến gặp bác sĩ.

Joe Biden không chỉ là một cá nhân đó, mà còn là một cá nhân đặc biệt. Để biệt ở chỗ ông từng là thượng nghị sĩ, rồi phó tổng thống, rồi trở thành tổng thống, những vị trí có sự chăm sóc sức khỏe từ hệ thống tân tiệt nhất và đội ngũ y bác sĩ tinh hoa nhất của quốc gia. Tiến sĩ David Shusterman, một bác sĩ tiết niệu làm việc ở New York, nói với NBC News, kết quả chẩn đoán của ông Biden là

bất thường đối với một người kiểm tra sàng lọc thường xuyên.

“Rất hiếm khi xuất hiện di căn vào xương ở những người đang kiểm tra với bác sĩ tiết niệu của họ mỗi năm một lần,” bác sĩ Shusterman nói. “Trong 25 năm làm việc của tôi, chưa bao giờ tôi có một bệnh nhân như vậy.”

Tiền sĩ William Dahut, giám đốc khoa học của Hiệp hội Ung thư Hoa Kỳ, nói với báo chí: “Trong trường hợp của Biden, chúng tôi chắc chắn ông ấy đã bị ung thư tuyến tiền liệt trong nhiều, nhiều năm.”

Từ khi có “breaking news” bạo bệnh của ông, truyền thông, mạng xã hội khơi gọi lại những phúc trình sức khỏe do Tòa Bạch Ốc công bố và đặt sự nghi ngờ về tính xác thực của nó, nghi ngờ luôn cả khả năng điều hành quốc gia của ông trong bốn năm trước.

Trong chương trình The View hôm 8/5 là một Joe Biden hoàn toàn “gục ngã.” Thủ phạm khiến ông chính là niềm tin mãnh liệt khi ông tuyên bố “tôi đã có thể đánh bại Donald Trump vào năm ngoái.” Trong khi đó, người kết thúc cho mỗi câu trả lời của ông, không phải ông, mà là bà Jill Biden. Sự thật về sức khỏe của ông ngày càng rõ rệt. Cho tới hôm nay, không còn có thể giấu người dân nữa.

‘Dù đến rồi đi, tôi cũng xin tạ ơn người’

Bất kỳ đời tổng thống nào qua đi cũng để lại “vinh hoa lẫn đoạn trường” – cho chính họ và cho quốc gia. Như Tổng thống Jimmy Carter đã được chiêm ngưỡng di sản của ông là một cộng đồng di dân góp phần xây dựng nước Mỹ trong nửa thế kỷ qua. Nền kinh tế sau Covid-19 và thế giới MAGA bảo thủ sẽ được ghi vào lịch sử như một di sản của Donald Trump.

Đầu đón thay đó cũng chính là dĩ sản của Joe Biden. Ông trở thành tổng thống lớn tuổi nhất lịch sử ra tranh cử, và sau đó nhường cuộc đua lại vào giờ chót, mà lẽ ra ông “nên trao lại ngọn đuốc sớm hơn” như nhiều chính trị gia và cả người Mỹ đã lên tiếng.

Ông Joe Biden đã đề lại một di sản thứ nhất rất đẹp khi ông và Kamala Harris vinh quang bước vào Tòa Bạch Ốc năm 2020. Chính quyền của ông đã đưa nước Mỹ bước qua giai đoạn hiểm nguy chết người do người tiền nhiệm đề lại. Ông đã lãnh đạo nền kinh tế trở lại vai trò chủ chốt của một quốc gia hùng mạnh. Nhưng ông đã thất bại trong cuộc chiến ý thức hệ thâm khốc cùng là di sản của người tiền nhiệm.

Ngoài ngọn đuốc trao
muộn cho Kamala Harris,
ông Biden đã trao cho
Donald Trump và đồng
minh của Trump một ngọn
đuốc khác, để đốt cháy di
sản đẹp đẽ ông đã dựng lên.
Những ngày qua Trump

không bỏ qua bất kỳ cơ hội nào để nói: “Ai đã ký luật mà چرا không giới của chúng ta? Tôi không nghĩ là ông ấy biết. Tôi đã nói rằng không ai có thể muốn một biên giới mới. Không ai cả. Và giờ thì tôi phát hiện ra rằng không phải ông ấy. Ông ấy đã tự động mở nó. Ai đã dùng cái bút tự động đó để ký? Đây là một vấn đề rất nghiêm trọng.”

Di sản thứ hai ông để lại, chính là một nước Mỹ mà ông không bao giờ muốn nhìn thấy, tức sự trở lại của Donald Trump và mức tàn phá nước Mỹ. Nhưng đừng quên, người Mỹ đã chọn ông để hy vọng vượt qua đại dịch. Và khi ông bỏ cuộc, dù muộn màng, cũng chính một nửa nước Mỹ đã cho Trump quay lại.

Trong những vết mực loang lổ của Rorschach, sẽ có người nhìn thấy một Biden là “tội đồ của nước Mỹ” (?) nhưng cũng không ít người sẽ nhìn thấy di sản thứ hai của ông là khúc dạo đầu cho sự đảo ngược một thời kỳ suy thoái mà định mệnh đã gán cho nước Mỹ. Có thể ông là vị tổng thống “đi chậm” nhất lịch sử, lớn tuổi nhất lịch sử, nhưng sự thật không thể thay đổi, ông là vị tổng thống đại diện cho giá trị và đạo đức của nước Mỹ.

Cảm ơn Tổng Thống Joe Biden. ‘Dù Đến Rồi Đi, Tôi Cũng Xin Tạ Ơn Người’

Kalynh Ngô

AziPOS

YOUR PHONE, YOUR POS, YOUR RESTAURANT

ĐIỆN THOẠI

MÁY TÍNH BẢNG / IPAD

MÁY TÍNH ĐỂ BÀN

LAPTOP

Mọi thiết bị kết nối Internet đều có thể trở thành máy POS.
Khách hàng đặt món dễ dàng.

Thông tin đơn hàng được gửi thẳng đến quầy thu ngân

Đặt hàng & bắt cứ đâu

BÊN NGOÀI

Khách hàng truy cập **App** hoặc vào website **your-restaurant.com** ở bất cứ nơi đâu, khi nào: nhà, văn phòng... để dàng đặt món và tùy chọn theo sở thích với thiết bị có kết nối Internet.

BÊN TRONG

Để dàng chọn món trên điện thoại và thanh toán ngay tại bàn

THANH TOÁN ĐA DẠNG

- Apple Pay / Google Play / NFC / EMV ...
- Visa/Master Card / Chũ phiếu / Tiền mặt

Để dàng thanh toán

NHÀ BẾP

Chuyển bị món đúng theo yêu cầu khách hàng

Gửi trực tiếp đến nhà bếp

Bếp cập nhật món vào hệ thống chỉ với 1 nút bấm

Máy IN

Mỗi món là 1 phiếu riêng, hiển thị rõ ràng các yêu cầu của món

Giải pháp quản lý bán hàng chuyên nghiệp, phần mềm POS theo ngành nghề

NHÀ HÀNG

QUÁN ĂN

QUÁN CÀ PHÊ

QUÁN NƯỚC

FOOD TO GO

AziPOS tự tin là giải pháp quản lý **A** tới **Z** cho nhà hàng, quán ăn, tiệm nước, bán mang đi... từ đặt hàng cho tới hoàn tất, chỉ cần chạm là xong. Mọi thiết bị kết nối Internet đều có thể trở thành máy **POS**: điện thoại, máy tính bảng, iPad, laptop, máy tính để bàn... Tất cả trên nền tảng kỹ thuật số để đáp ứng nhu cầu sử dụng linh hoạt của thời đại.

Một chương trình POS tốt cần có những tính năng:

- ☺ Giao diện thân thiện
- ☺ Hoạt động được trên nền tảng di động mobile, ipad...
- ☺ Luôn sẵn sàng mọi lúc, mọi nơi
- ☺ Dễ quản trị
- ☺ Cập nhật nhanh chóng để đáp ứng nhu cầu phát sinh thực tế

714-716-1819

<https://azipos.com>

17451 Nichols Ln STE A., Huntington Beach, CA 92647

NHÀ SÁCH TỰ LỰC

www.tuluc.com

Toll free:

1-888-204-7749

TRUNG TÂM PHÁT HÀNH

CUNG CẤP SÁCH BÁO, CDs, DVDs, BLUE-RAYS, PHIM ẢNH CHO THƯ VIỆN, TRƯỜNG HỌC TRÊN TOÀN THẾ GIỚI

ĐẶC BIỆT: FREE SHIPPING TRONG NƯỚC MỸ ORDER SÁCH TRÊN \$100.00

PHÂN PHỐI CÁC SẢN PHẨM DƯỢC THẢO

TRÀ DINH DƯỠNG ASHITABA

BỘT DINH DƯỠNG 36 ENERGY BOOSTER

BẢO VỆ TIM MẠCH

PHỤC HỒI SỨC KHỎE/ CHỐNG LÃO HÓA

CAIAPO

CBD

FACEBOOK: Tu Luc Bookstore

YOUTUBE: Tu Luc Bookstore

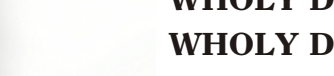
CÁC SẢN PHẨM DƯỠNG DA

14318 Brookhurst St, Garden Grove, CA 92843

Tell: (714) 531 5290

Email: buybooks@tuluc.com | Website : www.tuluc.com

WHOLY DOSE LÀ BIỂU TƯỢNG CỦA SỨC KHỎE VÀ SẮC ĐẸP.
WHOLY DOSE CHẮC CHẮN SẼ LÀM CHO BẠN CÓ NHIỀU NĂNG LỰC HƠN.
WHOLY DOSE SẼ MANG LẠI CHO BẠN MỘT LÀN DA QUYẾN RŨ , MỊN MÀNG VÀ BÓT NẾP NHĂN HƠN.
WHOLY DOSE CŨNG GIÚP MÁI TÓC CỦA BẠN ÓNG Ỏ VÀ MỌC NHIỀU HƠN.
WHOLY DOSE CŨNG LÀM CHO MÓNG TAY, MÓNG CHÂN CỦA BẠN MỀM MẠI VÀ ÍT GẤY HƠN.

HÃY VÀO GOOGLE ĐỂ TÌM HIỂU VỀ: **WHOLY DOSE**
BẠN CŨNG CÓ THỂ VÀO: **WHOLYDOSE.COM**
ĐỂ BIẾT THÊM NHỮNG LỢI ÍCH KHI DÙNG NHỮNG SẢN PHẨM CỦA **WHOLY DOSE**.

ĐỌC LẠI TUYỂN TẬP “BẮT NẮNG” CỦA NHÀ THƠ VŨ HOÀNG THƯ

Phan Tấn Hải

Như thế là qua những ngày tròn 50 năm sau ngày ba mươi tháng tư của năm 1975. Tôi nghiệm ra một điều rằng, đó là những con số rất ít người quên, và rất nhiều người sử dụng các con số trong nhóm 30/4/1975 để dùng trong tên (username) và mật khẩu (password) trong các ứng dụng tin học. Thêm nữa, bạn sẽ thấy rằng những con số này khi viết thành số và khi viết thành chữ sẽ cho bạn các cảm xúc khác nhau. Trời ạ, khó quên tới như vậy sao.

Hai mươi năm về trước, trong bài viết vào năm 2005, vào tháng Tư thứ 30, nhà thơ Vũ Hoàng Thư trong bài viết nhan đề “Chuyện tháng Tư” *đặng trong tuyển tập Bắt Nắng, ghi về tình bạn giữa hai người mà tác giả ghi ấn danh là X. Và Y. Nhà thơ kể rằng hai người kia là bạn cùng thời trung học, cùng lớn lên thời chiến tranh ở quê nhà, cùng nhau học đạo và “tham dự những lớp Thiền cho đến khi cả hai bước vào quân ngũ. Thình thoảng họ gặp nhau một đôi lần khi về phép. Chiến cuộc tàn, đời đổi thay, hai người bạn gặp lại nhau trên đất Mỹ. Bấy giờ X. mới biết gia đình Y. thuộc về phía những người vừa chiến thắng. Một vài tranh luận xảy ra sau những lần trà dư tửu hậu, rồi những cuộc gặp mặt thưa dần cho đến một ngày gần đây, khi Y. mời X. đến nhà...”* (Bắt Nắng, trang 102)

Thế hệ của tôi có những chia rẽ như thế. Hoặc từ gia đình, hoặc từ lựa chọn riêng, hoặc vì hoàn cảnh riêng. Tự nhiên hai bạn cũ gặp lại là thấy cả một chân trời xa cách. Mà chuyện do Vũ Hoàng Thư kể là hai bạn X và Y có một thời mới lớn là tiêu chúng Vạn Hạnh, từng có những “ước nguyện cứu độ nhiều hơn tám vạn bốn ngàn cánh sen” và một “đêm cuối năm hai đứa nằm ở góc chùa đợi tàu” như ghi trong bài thơ của X gửi Y sau hôm gặp lại đó

(Bắt Nắng, trang 103).

Vài hôm sau đó, Y làm bài thơ trả lời X, trong đó những dòng cuối là:

“*Tao gặp lại mây ngỡ ngàng sau trước.
Tóc bạc, mắt mờ, gối mỏi, lưng cong.
Cái chuyện núi sông không dám đo bằng.
(Ta tư cách gì nói chuyện núi sông)
Hãy để núi sông yên phần sông núi.
(Sông đã liền sông, núi đã liền núi)
Ta học được gì những ngày tháng cuối?”*

(Bắt Nắng, trang 108-109)

Đó là những người bạn may mắn còn sống và còn gặp lại. Để cùng suy nghĩ về vận nước. Hay khi một người bạn ra đi thì bạn kia phải nhắc:

“*Co căng đập quan tài tới giờ để tụng kinh
Không lẽ cứ nằm hoài nghe đất trời làm thình.*” (Phan Tấn Hải tiền nhà thơ Kinh Bắc năm 2016)

Tuyển tập Bắt Nắng của Vũ Hoàng Thư in năm 2009, do nhà xuất bản Quê Mẹ ở Paris --- hẳn là các bạn nhớ rồi: thời đó chưa có chuyện in sách trên Amazon, nên nhà thơ họ Vũ từ Quận Cam phải gửi bản thảo qua Pairs cho thi sĩ Thi Vũ ấn hành.

Nơi trang bìa sau là vài dòng Vũ Hoàng Thư tự giới thiệu: “*Tuổi thơ đi bắt nắng. Bắt cánh chuồn chuồn và bắt thình không khi chuồn chuồn lách cánh bay đi. Bàn tay nhỏ dại ôm đầy vùng nắng. Vóc nắn vào tóc nuôi lãng mạn lớn... Còn hay mắt, đời là cuộc bắt nắng dài. Một vài điểm mốc cho ta ngừng lại ngắm nhớ...”*

Khi đọc những dòng trên, tôi chợt nhớ tới tiểu thuyết The Catcher in the Rye của J. D. Salinger mà thời mới lớn của tôi may mắn được đọc bản dịch Bắt Trẻ Đồng Xanh của Phùng Khánh (người về sau trở thành Ni sư Trí Hải). Nhân vật trong truyện Salinger là một cậu bé trong một chuyến trốn

học bụi đời, chợt có một thắc mắc lớn là lũ vịt trời ở công viên Central Park sẽ đi đâu nếu những cái hồ ở đây đóng băng. Tuổi thơ Việt Nam không thấy vịt trời, không thấy hồ đóng băng. Nhưng là một bầu trời khác: nhà thơ Vũ Hoàng Thư khi còn là cậu bé đã rượt theo bắt nắng và trọn đời anh là những cuộc bắt nắng.

Nhà thơ Thi Vũ, trong Lời Giới Thiệu, trích nơi bìa sau, ghi những suy nghĩ trích như sau:

“*Bắt Nắng dựng một trời thơ giữa nguồn thơ, dựng một quê hương giữa lòng người. Bắt Nắng là bao điều tưởng mắt, bỗng nhiên còn, nhờ cái thoát vượt của mạch nhớ, suy tưởng và văn tài... Văn Vũ Hoàng Thư mang nhiều chất thơ, chất suy tư, đang bước dần vào niệm tưởng. Đa số bài như tản văn thì, Văn cũng khác lạ, nhờ những khóm chữ chất lọc đơm theo mạch chuyển động của câu làm nên kiến trúc văn tài.”*

Tôi tin rằng những thắc mắc lớn như vịt trời bay về đâu khi hồ đóng băng, hay những ngày tuổi nhỏ chạy theo bắt nắng có giá trị hơn (và tuyệt vời hơn) là những cuộc chạy theo những khâu hiệu thay đổi mỗi bốn năm bầu cử. Tôi ưa thích làm bạn với vịt trời và chuồn chuồn, và luôn luôn bị những cái đập cánh hiện ra trong những giấc ngủ lơ lửng theo những chuyến bụi đời bên hồ đóng băng và những bàn tay nhỏ dại ôm đầy vùng nắng.

Văn của Vũ Hoàng Thư tràn ngập ánh nắng. Họ Vũ nói rằng gọi nắng về sẽ xóa hết những bóng ma, để cho những người con gái sẽ tan vào nắng, để hoa sen hiện ra, nơi trí tuệ của Thiền đứng lên bước vào đời vô trú (ghi nhận: tác giả họ Vũ dùng chữ “vô trú” trong khi nhiều nhà thơ khác dùng chữ “vô trụ” – không khác nhau). Nơi đây, mời bạn đọc những dòng trích nơi trang 15 (tôi kinh ngạc khi thấy hình ảnh “niêm hoa vi tiểu” được kể lại trong những tiếng gọi nắng về:

“*Hãy gọi nắng về để xóa hết những bóng ma, cho người con gái loăng tan vào nắng. Nắng sẽ vẽ màu lên thành quách đen đúa của hoàng thành. Phía đó Thành Nội nung nóng trên bờ tường rêu. Hồ sen đứng gió mặt phẳng lì. Trong im ắng nhiệt đới, những nụ sen non vừa nhú, mơn mớn hồng. Từ rong rêu buồn bã, sen chồi lên hít thở lấy không gian xanh ở trên. Nhớ một nụ hoa đưa lên và nụ cười chạy dài suốt mười phương thế giới - niêm hoa vi tiểu. Sen đẹp như bóng ngời thiên định. Một phương thế tự tại mà từ ngàn xưa lối ngời kiết già bắt nguồn từ hình ảnh một nụ sen, padmasana, đã được Phật giáo áp dụng trong khi tham thiền nhập định. Từ dáng ngồi ấy, trí tuệ đứng dậy đi vào đời bằng những bước thông*

Bìa sách Bắt Nắng.

Từ trái: Vũ Hoàng Thư, Phan Tấn Hải. Cuối tháng 4/2025.

dong vô trú. Như sen. Mùa nước khô hay mưa ngập nước, sen sống thích nghi theo triều lên xuống của mặt nước mà không mất rễ. Chính nơi vô trú, tự do tuyệt đối mới thể hiện, bởi tự do chỉ xuất phát từ sự tự vượt thoát khỏi mọi kiểm tỏa của chính mình. Cứ thế sen nở và thả hương bay từ tốn. Như nhiên trong cái đương-là.” (Bắt Nắng, trang 15)

Văn rất là Thiền, rất là Huế, rất là thơ. Chưa hết, tôi còn kinh ngạc khi được nhắc tới Trung Luận (Trung Quán Luận: Madhyamika) và lời của nhà sư Long Thọ (Nagārjuna) từ những phương trời Ấn Độ hai ngàn năm trước vọng lại. Nơi trang 24, Vũ Hoàng Thư viết những dòng cuối bài viết nhan đề “*Những Khoảng Lặng*” về màn sương khói lịch sử, và cũng nhúc nhối là, bài này viết vào Tháng Tư năm 2004 (hẳn là, không quên được Tháng Tư?). Hãy đọc để thấy rằng thân và tâm của mình sẽ như là sương tan. Trích:

“*Và khi màn sương tan, cái gì sẽ còn lại? Lời Nagārjuna như sấm động dội về giữa vùng sương khói cô liêu: Như huyền hóa, như mộng mị, như lâu đài của loài Càn thất bà, tất cả sự hiện khởi, tồn tục và tan biến đều như vậy.*

Như huyền diệu như mộng Như Càn thất bà thành Sở thuyết sanh trụ diệt Kỳ tướng diệt như thị Madhyamika - VII, 35 Tháng Tư, 2004” (Bắt Nắng, trang 24)

Vũ Hoàng Thư có hai bài viết về thơ haiku. Bài đầu tiên nhan đề “*Haiku và những con nắng hạ, I*” (Bắt Nắng, trang 40-51), bài thứ nhì nhan đề “*Haiku và những con nắng hạ, II*” (Bắt Nắng, trang 52-57). Như thế, họ Vũ rất mực trân trọng với thơ haiku. Trong bài đầu, có nhắc tới lối vào Đại Vực, tức là vùng thiên nhiên hùng vĩ Grand Canyon của tiểu bang Arizona. Đứng giữa cảnh nắng chập chùng hùng vĩ, Vũ Hoàng Thư nghĩ tới kiếp vô sầu ngàn ngời trên cõi đời. Họ Vũ dịch lại ba dòng thơ haiku của nhà thơ Thiền sư Nhật Bản Matsuo Basho (1644-1694):

lặng yên qua mấy tầng không lời ve gõ thấu vào lòng đá xanh. (Bắt Nắng, trang 43)

Vũ Hoàng Thư nhận định rằng thể thơ ngắn của haiku là không dư và không thiếu, nhằm nói tới “*chính thị cái đang là – đương hạ tức thị. Năm bắt thực tại ngay trong*

giây phút nảy mầm...” (trang 44-45)

Chữ của sách vở Tây phương hiện tại sau khi nghiền ngẫm Phật học là “cái bây giờ và ở đây” – vâng, trong khi chữ của các Thiền sư nhiều thế kỷ trước ghi là đương hạ tức thị, cái đang là... và chữ của nhà thơ Vũ Hoàng Thư là “ngay trong giây phút nảy mầm”... Ngôn ngữ có dị biệt, do vậy, hãy vượt qua rào cản ngôn ngữ. Có cái gì, có thể giới nào bên kia rào cản ngôn ngữ?

Trong bài thứ nhì, Vũ Hoàng Thư phân tích về tiếng ve, nghe như là nói về pháp ấn vô thường và vô ngã. Phải chăng cõi này là mù sương trôi đi, rằng những gì được thấy và được nghe chỉ là như ảo giác, như không thật. Và tiếng ve phải chăng cũng là những dòng Tâm Kinh Bát Nhã được thiên nhiên vang vọng.

Vũ Hoàng Thư viết về ảo giác cõi này, về buổi sáng có sương giữa thế giới mù sương: “*Buổi sáng hè có sương hứa hẹn một ngày nóng. Nhớ về ve và nhớ về một nơi chốn đã mất, không gian cũng như thời gian. Tuổi trẻ đi không trở về, đất nước xa không được gần. Nhớ nung hãm nhiệt đới, đã dưới đời chờ dưới hàng cây của sân trường im bóng. Tất cả như ảo giác, tất cả như không thật. Có chăng ve hát từ sương trong một buổi sáng có sương giữa thế giới mù sương?”* (Bắt Nắng, trang 56)

Trong bài “*Những bước chân sương*” (trang 83-93), Vũ Hoàng Thư mở đầu bằng bốn câu thơ của Thiền sư thi sĩ Nhật Bản Ryokan (1758-1831) viết bằng tiếng Anh. Họ Vũ không dịch ra Việt ngữ, nơi đây chúng ta tạm dịch như sau: “*Ai nói thơ tôi là thơ / Thơ tôi không phải là thơ / Khi bạn biết rằng thơ tôi không phải là thơ / Rồi chúng ta có thể nói về thơ.”*

Nghe y hệt như những dòng Kinh Kim Cang... như huyền thuật, như sương mai, như bọt nước, như cơn mộng, như ánh chớp, như đám mây — những gì hữu vi nên được quán chiếu như vậy... Và vì thơ không phải là thơ, nên mới có thể nói chuyện về thơ. Khi Sắc là Không. Khi cái được thấy và cái được nghe chính là Không.

Vũ Hoàng Thư giải thích rằng “*Thơ không còn ở chữ, nghĩa, văn, điệu...”* (Bắt Nắng, trang 90) và rồi nhắc tới một công án trong Vô Môn Quan, nơi đây họ Vũ ghi rằng câu hỏi đặt ra “*không cốt được trả lời”*

hết như một người “*leo lên cây cao, miệng cắn vào một cành cây, hai tay buông thõng giữa hư không, hai chân không vịn được vào đâu hết. Tình cờ dưới gốc cây có người hỏi vọng lên, “Ý của Tổ sư qua Tàu là gì?” Người trên cây không trả lời thì không được, mà trả lời thì rơi chết hốt xương.”* (trang 91)

Than ôi, có cái gì vượt qua ngôn ngữ? Vượt qua thơ? Người thơ khi đã lên cây cao, không còn vịn vào đâu, chỉ còn miệng cắn vào cành, tức là thân-tâm gắn như là vô trú, hay vô trụ, không còn dựa vào đâu nữa, lúc đó hãy nên sống với cái đang là, hãy buông bỏ hết quá khứ và vị lai mới hồng sống sót. Đừng mở miệng. Đừng cần nhớ tới chuyện ông Bồ Đề Đạt Ma qua Tàu (chuyện quá khứ) và đừng cần bận tâm thảo luận với người hỏi (chỉ lối cho chuyện tương lai). Mở miệng là mất mạng.

Thơ cũng tương tự như thế. Khi dòng thơ viết xuống, là quãng bút đi thôi. Đừng bận tâm gì nữa. Vì bản luận về thơ là chuyện của cửa quý, nhà ma. Nhà thơ cũng như Thiền sư, sống với cái đang là, sẽ không còn nhớ vì sao những dòng chữ hiện ra trên giấy, và đó là sống cái đang là.

Cảnh giới của cái đang là là gì? Cõi nào nơi đây? Vũ Hoàng Thư trong bài “*Những giọt trăng*” nhắc tới thơ của Tuệ Trung Thượng Sĩ, trích:

“*Khi thời gian thôi là trước sau, khi không gian hết còn xa gần, không là một, cũng không là khác, thì trắng tối nay là trắng đêm trước, hoa năm mới nào có khác hoa năm xưa, Tuệ Trung Thượng Sĩ thấy như vậy,*

Tạc dạ nguyệt minh kim dạ nguyệt

Tân niên hoa phát cổ niên hoa

---- *Tuệ Trung (Đốn tỉnh) Trăng rọi tối nay : trăng tối trước*

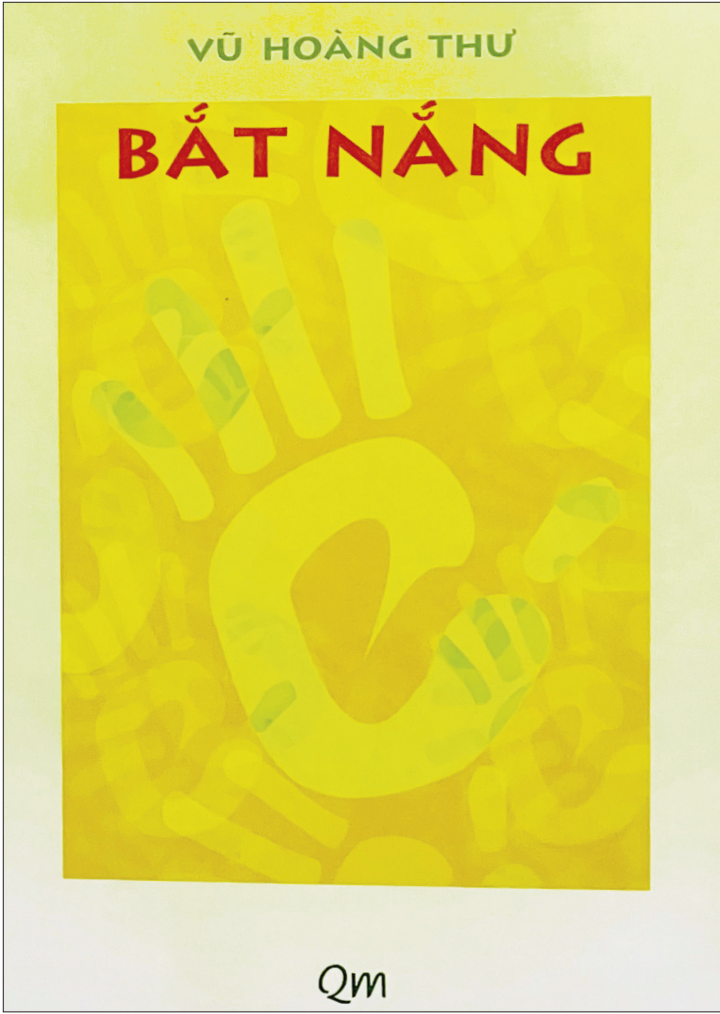
Hoa cười năm mới: hoa năm qua

---- *Huệ Chi dịch”* (Bắt Nắng, trang 117)

Vâng, ý chỉ là như vậy. Thơ chính là cái đang là. Như đoạn trích dẫn trên, họ Vũ cho thấy: thời là trước sau (không còn quá khứ, vị lai), thôi là xa gần (không còn đây kia)... bởi vì Sắc chính là Không, và Không cũng chính là Sắc, vì những gì được thấy và được nghe chỉ là Không, và ngược lại.

---- Viết trong những ngày đầu tháng 5/2025.

Phan Tấn Hải

TRƯƠNG NGỌC ANH

LUYỆN THI THẨM MỸ THỰC HÀNH

LUYỆN THI THẨM MỸ THỰC HÀNH

HAIR • NAILS • SKIN CARE

Tác giả

Ngọc Anh

GIÁ: \$18

Gửi ngân phiếu mua sách: Bảo Xuân & Ngọc Anh

11121 Mac Murray St.
Garden Grove, CA 92841

Luật Sư
NGUYỄN QUỐC ÂN

Tổ Hợp Luật Sư

NGUYỄN QUỐC ÂN & ASSOCIATES

Chuyên Môn:

Di Trú, Hình Sự, Thương Mại, Gia Đình, Tai Nạn.

Bảo Hiểm (Bad Faith) & Kế Hoạch Gia Sản.

9141 Bolsa Ave., Suite 303, Westminster, CA 92863
(Trong khu Cathay Bank và tiệm vàng Kiều Hạnh)

Tel: 714. 891.1901 Web: www.vietlaw.com

QUAY VỀ

Tác giả Võ Phú tham dự Viết Về Nước Mỹ từ năm 2004. Võ Phú sinh năm 1978 tại Nha Trang-Việt Nam; định cư tại Virginia-Hoa Kỳ, 1994; tốt nghiệp cử nhân Hóa, Virginia Commonwealth University. Tác giả hiện làm việc và học tại Medical College of Virginia. Tác giả đã nhận giải Danh Dự Viết về nước Mỹ từ 2019.

Sau hơn ba mươi năm gắn bó với cuộc sống ở Mỹ, ông Hải và bà Lan quyết định về hưu và bắt đầu một chương mới của cuộc đời. Quyết định này, mặc dù bất ngờ với những người xung quanh, lại xuất phát từ một ước mơ giản dị-sống những ngày cuối đời an nhàn tại quê hương. Hai ông bà đã dành dụm được một khoản lương hưu kha khá, cộng thêm số tiền đầu tư từ kế hoạch lương hưu 401k, đủ để họ cảm thấy có thể an tâm sống thoải mái ở Việt Nam.

Ban đầu, ông bà chưa từng nghĩ đến việc quay lại Việt Nam để sống những năm tháng còn lại của cuộc đời kể từ khi rời quê hương. Tuy nhiên, sau khi nghỉ hưu, cuộc sống ở Mỹ bắt đầu dần trở nên xa lạ và trống vắng. Thời gian cứ thế trôi qua, và họ dần cảm thấy như không còn chỗ đứng. Đặc biệt, đứa cháu út của bà Lan giờ đây đã lớn, học trung học và lái xe đến trường một mình mà không cần sự giúp đỡ của ông bà như trước. Cảm giác bị lãng quên trong ngôi nhà rộng lớn của con trai khiến ông bà nhận ra rằng mình không còn là phần quan trọng trong gia đình nữa. Và chính điều đó đã khiến họ cảm thấy buồn và cô đơn.

Sự trống vắng ấy khiến

ông Hải và bà Lan nghĩ về một cuộc sống mới, một nơi mà họ có thể cảm thấy mình hữu ích, có thể hòa mình vào nhịp sống của quê hương, nơi những ký ức thời thơ ấu vẫn còn nguyên vẹn. Và thế là, sau những cuộc trò chuyện về những năm tháng nghỉ hưu, họ quyết định về Việt Nam. Mặc dù không dễ dàng để từ bỏ cuộc sống đã gắn bó suốt bao năm, nhưng đối với họ, việc quay về là một lựa chọn để tìm lại sự yên bình và niềm vui đơn giản trong những ngày tháng cuối đời.

Đề chuẩn bị cho cuộc sống hồi hương, ông bà đã nhờ đưa em út ở Việt Nam tìm mua mảnh đất cách xa thành phố vài chục km. Họ muốn tránh xa sự xô bồ, náo nhiệt của thành phố, tìm về một không gian yên tĩnh, nơi có thể tận hưởng những ngày tháng an nhàn, tận hưởng sự tĩnh lặng của làng quê.

Cuối cùng, mảnh đất mà ông bà tìm mua đã trở thành nền tảng cho một giấc mơ lâu dài. Sau vài tháng miệt mài xây dựng, ngôi nhà nhỏ của ông Hải và bà Lan, tuy không xa hoa nhưng đầy ắp yêu thương, cuối cùng cũng hoàn thiện. Đây chính là tổ ấm mà họ đã mơ ước suốt bao nhiêu năm tháng. Khi ngôi nhà đã hoàn thành, người em út ở Việt Nam không kìm nổi niềm vui, chụp những bức ảnh, quay video và gọi Facetime để chia sẻ thành quả với ông bà. Những hình ảnh ngôi nhà hiện lên qua màn hình khiến đôi mắt ông bà sáng ngời hạnh phúc, khó miệng không thể ngừng cười. Họ đã chờ đợi giây phút này suốt bao năm, và giờ đây, giấc mơ ấy đã thành hiện thực, trong niềm vui trọn vẹn và xúc động.

Đề chuẩn bị cho cuộc sống mới, ông bà mua vé máy bay một chiều về Việt Nam, dự tính sẽ sống thử vài tháng qua hết mùa đông trước khi chính thức từ bỏ quốc tịch Mỹ để sống hẳn ở quê nhà.

Dịp lễ Giáng Sinh vừa qua, ông bà đã ghé qua khu thương mại Eden để nhờ dịch vụ mua vé máy bay. Niềm vui trong họ không thể diễn tả hết bằng lời, khi

họ nhận ra rằng chuyến trở về quê hương, nơi họ sẽ có một ngôi nhà nhỏ để an hưởng tuổi già, đã sắp sửa thành hiện thực. Suốt cả cuộc đời, ông bà chưa bao giờ có được một tổ ấm thực sự, vì thế, ước mơ này đối với họ càng trở nên đặc biệt và thiêng liêng hơn bao giờ hết. Chuyến đi này không chỉ là sự trở về, mà là sự kết thúc của một hành trình dài, mang theo niềm hy vọng và hạnh phúc mà họ luôn khao khát.

Ngày ông bà đặt chân về Việt Nam, cảm giác đầu tiên khi nhìn thấy căn nhà mới ở là sự bất ngờ và hạnh phúc. Căn nhà cấp bốn, mái ngói đỏ, với những cửa sổ gỗ mộc mạc, thật sự không quá sang trọng nhưng lại mang đến sự ấm cúng, bình yên của một ngôi nhà tại làng quê. Ngôi nhà có một khu vườn nhỏ mà bà Lan dự định sẽ trồng cây ăn trái và những khóm hoa mà bà yêu thích như hoa cúc, hoa mười giờ, hoa lài, hoa hồng... Bao nhiêu năm xa quê, bà Lan mơ về những ngày tháng được tự tay chăm sóc vườn tược, nhìn những cây hoa nở rộ. Nhưng... thực tế lại không giống như bà tưởng.

Một tháng trôi qua, bà Lan đã nhận ra rằng những ước mơ về cuộc sống bình yên ở làng quê đang dần bị thay thế bởi những lo lắng và bất an. Mặc dù căn nhà nhỏ vẫn đẹp đẽ như ngày đầu, nhưng cảm giác hạnh phúc mà bà từng sẽ đến từ sự giản dị ấy dường như không còn nữa.

Mỗi buổi sáng, khi thức dậy, thay vì cảm thấy phấn chấn với công việc trong vườn như bà vẫn mơ ước, bà lại phải đối diện với những điều không lường trước.

Nước từ giếng khoan vẫn không thể sử dụng được, bà Lan đành phải bỏ tiền ra thuê người chở nước từ những nơi khác về dùng. Đôi khi, khi chưa mua được nước, bà cảm thấy bức rức, khó chịu vì cuộc sống không còn tiện nghi như trước. Qua một thời gian, bà mới nhận ra rằng, dù đã trở về quê hương, cuộc sống vẫn không dễ dàng như bà tưởng.

hại vợ chồng bà Lan không ngừng. Ban đầu, bà Lan nghĩ rằng đây là dấu hiệu của sự thân thiện, là cách mà bà con xóm làng bày tỏ sự quan tâm. Nhưng khi khách đến không chỉ thăm mà còn yêu cầu ủng hộ tiền bạc cho những dự án cộng đồng, cho các hội đoàn, chùa chiền, từ thiện... làm bà bắt đầu cảm thấy chán nản. Cứ mỗi lần có người đến, bà lại cảm thấy như mình là mục tiêu của những lời cầu xin không ngừng nghỉ. Thậm chí, có những lúc bà chỉ mong yên tĩnh, nhưng lại không thể tránh khỏi những người tìm đến, với những lý do không thể từ chối.

Hàng xóm cũng không ngừng dòm ngó. Những ánh mắt tò mò, những câu hỏi vồn vắn về cuộc sống ở Mỹ về việc ông bà có thể giúp gì cho họ, khiến ông bà cảm thấy bức bối. Những lần đi ra ngoài, dù chỉ là đi bộ ra chợ, họ đều cảm nhận được cái nhìn của những người xung quanh. Ông Hải dù cố gắng mỉm cười và làm quen, nhưng sự chú ý quá mức khiến ông cảm thấy không thoải mái. Ông đã tưởng rằng, ở một nơi yên bình như thế này, họ sẽ có được những khoảnh khắc riêng tư, tĩnh lặng. Nhưng thực tế lại không như vậy.

Vào những buổi sáng, ông Hải ngồi ở hiên nhà, với ly cà phê trên tay, ngắm nhìn cảnh vật xung quanh. Tuy nhiên, thay vì cảm nhận được sự bình yên của làng quê, ông lại cảm thấy một nỗi cô đơn, một khoảng trống không thể lấp đầy. Tiếng gà gáy, tiếng trẻ con chơi đùa ngoài ngõ không còn mang đến niềm vui, mà chỉ là những âm thanh làm nổi bật sự vắng lặng trong tâm hồn ông. Những ký ức về những buổi sáng ở Mỹ, với không gian rộng lớn và những buổi sáng không có ai làm phiền, lại trở về khiến ông nhớ thương.

Bà Lan thì lại cảm thấy càng lúc càng bối rối. Những khóm hoa bà đã ước ao trồng, những cây ăn trái bà đã mong chờ chăm sóc, đều không thể thực hiện. Nước không sạch và những

mối quan hệ với hàng xóm làm bà mệt mỏi. Bà bắt đầu nhớ những tiện nghi mà cuộc sống ở Mỹ đã mang lại. Cảm giác tự do, không có ai quấy rầy, không có những yêu cầu từ người lạ làm bà cảm thấy bình yên hơn rất nhiều.

Dân dân, cả ông Hải và bà Lan nhận ra rằng cuộc sống ở Việt Nam, dù rất đẹp, nhưng không phải lúc nào cũng như những gì họ mong đợi. Họ bắt đầu nhớ sự tĩnh lặng của cuộc sống ở Mỹ, những mối quan hệ xã hội mà họ đã xây dựng, và những tiện nghi mà họ đã quen thuộc. Bất chợt, họ nhận ra rằng mình không còn trẻ nữa, và có lẽ tuổi già không phải lúc nào cũng dễ dàng thích nghi với những thay đổi như vậy.

-oOo-

Hai tháng trước Tết Nguyên Đán, khi mùa hoa cúc bắt đầu trổ bán cho chợ Tết, ông Hải và bà Lan cảm nhận rõ rệt những bất tiện trong cuộc sống ở làng quê. Những người hàng xóm xung quanh trồng hoa cúc để bán, và mỗi sáng thay vì mở cửa sổ để đón không khí trong lành của miền quê, ông bà lại phải chịu đựng mùi phân hóa học và thuốc trừ sâu được phun liên tục trên các cánh đồng hoa. Bà Lan, người vốn dễ bị dị ứng với các loại hóa chất, cảm thấy ngột ngạt khi hít thở không khí nặng mùi hóa chất. Mỗi lần mở cửa sổ, thay vì hít thở không khí trong lành, bà lại phải nhanh chóng đóng cửa lại để tránh sự khó chịu và tác động của những mùi hóa chất độc hại. Sự khó chịu này dường như đã phá hỏng những giây phút bình yên mà họ mong đợi.

Cảm giác thất vọng dần dâng lên trong lòng bà Lan. Mặc dù ngôi nhà mơ ước vẫn đẹp đẽ trong tim, nhưng thực tế lại không như bà tưởng. Những khó khăn không ngờ đến, từ mùi hóa chất nồng nặc trong không khí đến những vấn đề về môi trường xung quanh, khiến bà càng cảm thấy bối rối và không thể sống tiếp

trong điều kiện này. Những gì bà hy vọng sẽ là một cuộc sống an nhàn và bình yên lại trở thành một chuỗi những thử thách không lường trước. Tình cảm của bà và ông Hải cũng dần phai nhạt khi họ nhận ra rằng nơi đây không phải là nơi mà họ tưởng mình sẽ tìm thấy hạnh phúc.

Sau hơn hai tháng sống trong căn nhà mơ ước, khi Tết Nguyên Đán sắp đến gần, ông Hải và bà Lan quyết định quay lại Mỹ. Quyết định này đến như một điều tất yếu. Họ đã thuê xếp mại thú và nhờ người em út bán ngôi nhà cùng mảnh đất ở quê. Tuy nhiên, sau khi bán đi, ông bà chỉ nhận lại được hơn nửa số tiền đã bỏ ra. Dù vậy, bà Lan không trách móc, thay vào đó bà tự an ủi rằng dù mất mát, nhưng ít ra cũng còn được một phần, còn hơn là trắng tay. Họ trích một phần để trả công cho người em út và chuẩn bị quay lại với cuộc sống quen thuộc, tại Mỹ.

Mặc dù biết cuộc sống ở Mỹ không phải là hoàn hảo, nhưng ông bà nhận ra rằng đôi khi hạnh phúc không phải ở nơi mình sinh ra, mà chính là ở nơi mình cảm thấy bình yên và hạnh phúc. Ông Hải bà Lan cảm thấy nhẹ nhõm hơn khi trở lại Mỹ, nơi mọi thứ đã trở nên quen thuộc, không có sự bức bối hay mối quan hệ xã hội khiến họ cảm thấy căng thẳng. Những kỷ niệm về Việt Nam vẫn còn đọng lại trong lòng họ, nhưng sự ổn định và niềm vui trong cuộc sống cũ khiến họ cảm thấy hạnh phúc thực sự.

Qua tất cả, ông Hải và bà Lan nhận ra rằng, mỗi người đều có một nơi để thuộc về. Đó có thể là những kỷ ức, những nơi chốn, và những người thân yêu. Và đối với họ, "nhà" không chỉ là nơi sinh ra, mà là nơi họ tìm thấy sự an yên thực sự. Dù không phải là nơi họ đã mơ ước lúc đầu, nhưng họ đã tìm lại được sự bình yên trong cuộc sống của mình, nơi họ cảm thấy thực sự thuộc về.

Võ Phú

BẢO LÃNH VÀ ĐẦU TƯ Ở ĐÂU
AN TOÀN VÀ HIỆU QUẢ?
CHỈ CÓ TẠI:

RMI

TEA

Regional Center

\$800,000 | JKML Regional Center |

VESTING & PROJECT OWNER

733 S BURLINGTON, LLC

79 UNIT MULTIFAMILY
DEVELOPMENT

JOB CREATION

130 + jobs

TOTAL EB-5 FUNDS

\$8,000,000

EB-5 INVESTORS

10 INVESTORS

TOTAL PROJECT COSTS

\$20MM

RMI ROBERT MULLINS INTERNATIONAL

Đầu tư Cho Thế Hệ Tương Lai

NHÂN DỊP TẾT ẤT TY

BAN GIÁM ĐỐC VÀ TOÀN THỂ NHÂN VIÊN VĂN PHÒNG RMI-ROBERT MULLINS INTERNATIONAL

KÍNH CHÚC QUÝ VỊ NĂM MỚI DÔI DÀO SỨC KHỎE, VẠN SỰ CÁT TƯỜNG VÀ: TẤN TÀI-TẤN LỘC-TẤN BÌNH AN

Chúc

Tiến

Hạnh

Một

Ao

Phụng

Khắc

Vinh

9070 BOLSA AVE
WESTMINSTER, CA 92683
TEL | 1.714.890.9933
FAX | 1.714.894.0550
(trong khu Hà Nội Plaza)

779 STORY RD., STE 70
SAN JOSE, CA 95122
TEL | 1.408.294.3888
FAX | 1.408.294.8084
(phía trước Wal-Mart)

6930 65TH ST., STE 105
SACRAMENTO, CA 95823
TEL | 1.916.393.3388
FAX | 1.916.393.7788
(cạnh Bảo Lăng)

RANG MI
47 PHÙNG KHẮC KHOAN
P. ĐAKAO, Q1
TEL | (+84) 28.3914.7638
FAX | (+84) 28.3914.7640

CHÙA CHƠN ĐỨC
CHON DUC BUDDHIST MEDITATION CENTER
 1620 W Phillips Dr. Pomona, CA 91766

A Tribute to the Commemoration of Buddha's Birthday

ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN
PL. 2569 | DL. 2025
THƯ MỜI THAM DỰ

Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật
 Kính bạch chư Tôn Đức Tăng Ni
 Kính thưa quý Phật tử, thiện hữu tri thức gần xa
 Giữa mùa sen nở, muôn hoa đón mừng ngày thiêng
 liêng - Đại lễ Phật Đản trở về, gọi nhắc người con Phật
 hướng lòng về Đấng Giác Ngộ Thích Ca Mâu Ni, bậc Thầy
 vĩ đại đã mở ra con đường từ bi và trí tuệ cho nhân loại.

Trong niềm hoan hỷ ấy, Chùa Chơn Đức chúng con long trọng
 tổ chức Đại lễ Phật Đản PL.2569 – DL.2025, nguyện cầu quốc
 thái dân an, thế giới hòa bình, chúng sanh an lạc.

Trân trọng kính mời quý vị Phật Tử, đồng hương, thiện hữu
 gần xa quang lâm tham dự, cùng thấp sáng tâm đăng và chia sẻ
 những giá trị an lành giữa đời.

THỜI GIAN: Chủ Nhật, 1 tháng 6, 2025 từ 10:30am -3:00pm
ĐỊA ĐIỂM: Westmont Park Community Center
 1808 W 9th St, Pomona, CA 91766

Sự hiện diện của quý vị là phước duyên quý báu, góp phần
 làm cho Đại lễ thêm trang nghiêm và viên mãn.
 Nguyện cầu hồng ân Tam Bảo gia hộ quý vị cùng gia quyến
 thân tâm an lạc, sở nguyện tỳ tâm.

Nam Mô Lâm Tỳ Ni Viên Vô Ưu Thọ Hạ Thị Hiện Đản Sanh

thichmantu

TM. Chùa Chơn Đức
 Tk. Thích Chân Mãn Từ

☎ (909) 461.0247

📧 chonductemple@hotmail.com

NỀN DÂN CHỦ HOA KỲ CÓ ĐANG BỊ SUY YẾU?

Chỉ sau 100 ngày đầu tiên Donald Trump trở lại làm tổng thống, người dân Mỹ giờ đây hoang mang về hướng đi của đất nước mình. Các cuộc thăm dò gần đây cho thấy đa số người Mỹ đồng ý rằng Trump là "một nhà độc tài nguy hiểm"; tin rằng tổng thống đang mở rộng quyền hạn của mình, coi thường pháp quyền, đưa Hoa Kỳ đi chệch khỏi các nguyên tắc căn bản từ khi lập quốc.

Mối quan tâm lớn của người Mỹ hiện nay tập trung vào việc Trump ngày càng khẳng định rằng quyền lực tổng thống của mình là tuyệt đối và không thể bàn cãi. Ông thường xuyên tấn công ngành tư pháp; sử dụng những người trung thành thay vì các chuyên gia đủ tiêu chuẩn; xem các tổ chức quan trọng—bao gồm các trường đại học và báo chí độc lập—là kẻ thù của nhà nước. Chính quyền Trump sử dụng các công cụ của chính phủ để khen thưởng các đồng minh và trừng phạt những người bất đồng chính kiến. Theo hàng trăm học giả hàng đầu về dân chủ, đây là những chỉ dấu phổ biến của một quốc gia đang xa rời chế độ dân chủ.

Trong một cuộc họp báo qua zoom do American Community Media (AcoM) tổ chức vào ngày 9 tháng 5 năm 2025, các chuyên gia đã tìm câu trả lời cho câu hỏi liệu Hoa Kỳ có đang đi

theo hướng một quốc gia độc tài không? Và liệu các thể chế của Hoa Kỳ có đủ khả năng phục hồi để chống lại khuynh hướng này không?

Một cuộc khảo sát vào cuối tháng 4 do Viện Nghiên Cứu Tôn Giáo Công Cộng (PRRI) thực hiện cho thấy 52% người Mỹ — bao gồm 87% Dân Chủ, 56% độc lập và 17% Cộng Hòa — đồng ý rằng Trump là một kẻ độc tài nguy hiểm, người có quyền lực cần bị hạn chế trước khi phá hủy nền dân chủ Hoa Kỳ. Khoảng 40% số người Mỹ được hỏi bày tỏ lo ngại về tổng thống sau Trump 100 ngày đầu tiên.

Tính đến ngày 1 tháng 5, việc Trump sử dụng quyền hành pháp trong các lĩnh vực dân độ người nhập cư, thu hồi tình trạng pháp lý của người dân, lệnh cấm DEI (đa dạng, công bằng, hòa nhập), hạn chế báo chí đã gây ra ít nhất 328 vụ kiện trên toàn quốc.

Theo Lucan Ahmad Way, giáo sư khoa học chính trị tại Đại học Toronto, đó là sự khác biệt lớn so với các trường hợp chủ nghĩa độc tài phát triển chậm hơn ở những quốc gia như Hungary, Thổ Nhĩ Kỳ. Đó là sự coi thường nhanh chóng và công khai đối với các phán quyết của tòa án về tính hợp pháp của cách hành động của tổng thống. Trong một cuộc khảo sát của Bright Line Watch, hơn

500 nhà khoa học chính trị tại Hoa Kỳ đã đánh giá nền dân chủ Hoa Kỳ theo thang điểm từ 0 (chế độ độc tài hoàn toàn) đến 100 (nền dân chủ hoàn toàn). Đa số cho điểm 67 điểm vào thời điểm sau cuộc bầu cử vào tháng 11 năm 2024; nay giảm xuống còn 55 điểm chỉ sau vài tuần nhiệm kỳ thứ hai của tổng thống Trump.

Vẫn theo Way, những gì chúng ta đang thấy hiện nay là sự lạm dụng pháp lý tinh vi, từ các vụ kiện phi băng đến quấy rối trên mạng, nhằm làm tăng tổn thất của những người đối lập chính thống. Một yếu tố thiết yếu của nền dân chủ là người dân có thể chỉ trích chính phủ mà không phải lo lắng về sự trả thù về mặt pháp lý hay kinh tế. Những cộng đồng thiểu số và người nhập cư hiện phải cân nhắc kỹ lưỡng về việc có nên phản đối Trump hay không. Những nhà tài trợ lo sợ khi đóng góp cho Đảng Dân Chủ hoặc các hoạt động thiên tả vì sợ bị trả thù. Ngoài ra còn có cả sự tự kiểm duyệt trên các phương tiện truyền thông.

Mặc dù có khả năng bị Tối Cao Pháp Viện xem xét, nhưng Way vẫn tin rằng Trump sẽ tái ứng cử nhiệm kỳ thứ ba. Vào thời điểm này, kịch bản này có khả năng xảy ra. Trump đã nhiều lần đưa ra ý tưởng về một nhiệm kỳ tổng thống ba nhiệm kỳ, bao gồm một cuộc phỏng vấn vào cuối tháng 3 với NBC, trong đó ông nói rằng “không nói đùa”, hay “còn quá sớm để nghĩ đến điều đó”. Trump cũng khẳng định một kịch bản có thể xảy ra là phó tổng thống JD Vance sẽ ra tranh cử tổng thống rồi chuyển giao vai trò này cho Trump như "một phương pháp" để giành nhiệm kỳ thứ ba.

Theo Aziz Z. Huq, giáo sư luật của Đại Học Chicago, có những điều khoản trong

(Nguồn ảnh: American Community Media)

Hiến Pháp có thể áp dụng để ngăn cản ông Trump nắm giữ chức vụ hiện nay. Mục 3 của Tu Chính Án thứ 14 cấm những cá nhân tham gia hoặc hỗ trợ nổi loạn được tranh cử tổng thống. Điều này rõ ràng phù hợp khi xét đến hành động của ông Trump vào ngày 6 tháng 1 năm 2021. Tuy nhiên, Tối Cao Pháp Viện (TCPV) với đa số bảo thủ đã tìm ra cách để giải thích theo một cách khác. Vào ngày 4 tháng 3 năm 2024, TCPV ra phán quyết trong vụ Trump kiện Anderson rằng chỉ có Quốc Hội, chứ không phải từng tiểu bang, mới có thể loại Donald Trump khỏi cuộc bầu tổng thống năm 2024 theo Mục 3 của Tu chính án thứ 14.

Thực tế là nhiệm kỳ thứ hai của Trump đã phá vỡ các tiền lệ chính trị, kinh tế, pháp lý và văn hóa lâu đời. Điều này cũng có thể báo hiệu sự nổi lòng các ràng buộc lịch sử đối với đảng Dân Chủ. Từ những năm 90 trở đi, đảng Dân Chủ của Hoa Kỳ, cũng giống như nhiều đảng cánh tả trung dung khác trên thế giới, đã chấp nhận một loạt các đường lối kinh tế như giảm bớt sự kiểm soát chính phủ, tự do hóa tài chính... Hướng đi này được gọi là “chủ nghĩa tân tự do”, có lợi cho đảng Dân chủ, nhưng cũng làm giảm bớt sự ủng hộ tuyệt đối từ giai cấp công nhân, vốn là rường cột lịch sử của phe Dân Chủ.

Theo Gloria J. Browne-

Marshall, giáo sư luật hiến pháp tại Đại Học Thành Phố New York, những thành viên đảng Dân chủ hiện tại, ít nhất là trong Quốc hội, ít có tầm nhìn xa về tương lai của đảng. Họ cần có tầm nhìn tương lai, cũng như phản đối mạnh mẽ hơn nữa những hành động phi dân chủ của ngành hành pháp hiện tại. Bởi vì sợ hãi chính là điều mà ông Trump đang mong muốn. Nỗi sợ hãi về những hành động phi dân chủ của ngành hành pháp hiện tại. Bởi vì sợ hãi chính là điều mà ông Trump đang mong muốn. Nỗi sợ hãi về những hành động phi dân chủ của ngành hành pháp hiện tại. Bởi vì sợ hãi chính là điều mà ông Trump đang mong muốn.

Nỗi sợ hãi về những hành động phi dân chủ của ngành hành pháp hiện tại. Bởi vì sợ hãi chính là điều mà ông Trump đang mong muốn.

chế sẽ không giảm bớt khi

Xem tiếp **ĐANG BỊ** trang 12

DÂN BIỂU LIÊN BANG DAVE MIN NÓI VỀ CÁC HOẠT ĐỘNG PHỤC VỤ CỬ TRI

Văn phòng địa hạt của Dân Biểu Liên Bang Dave Min (CA-47) tọa lạc tại địa chỉ 1370 Adams Ave. Suite A Costa Mesa, CA 92626, hiện đang có nhiều dịch vụ phục vụ cư dân. Trao đổi với Việt Báo, ông Dave Min đã trình bày về những hoạt động của ông tại Quốc Hội, cũng như các công tác hỗ trợ, phục vụ cử tri của văn phòng.

Ông Dave Min cho biết văn phòng địa hạt của mình tự hào hỗ trợ cử tri giải quyết các vấn đề liên quan đến các cơ quan liên bang. Văn phòng cung cấp nhiều dịch vụ, thí dụ như giúp cư dân có được sổ thông hành kịp thời; hỗ trợ các trường hợp nhập cư; bảo đảm người cao tuổi trong cộng đồng nhận được đầy đủ các quyền lợi an sinh xã hội; giải quyết các khiếu kiện của cựu chiến binh; giúp cư dân liên lạc với IRS các vấn đề có liên quan đến thuế. Văn phòng tận tâm làm việc để đảm bảo cư dân nhận được sự giúp đỡ cần thiết và kịp thời.

Dân Biểu Dave Min tại văn phòng địa hạt Costa Mesa. (Nguồn: văn phòng Dân Biểu Dave Min)

Theo ông Dave Min, các chính sách bất hợp pháp và vô đạo đức của chính quyền Trump đã gây ra thảm họa cho các gia đình ở Quận Cam. Thí dụ như chính sách thuế quan liều lĩnh sẽ làm tăng giá nhiều mặt hàng; buộc nhiều doanh nghiệp nhỏ phải đóng cửa. Kể đến là việc cắt giảm nguồn ngân sách tài trợ cho các tổ chức cộng đồng; đồng thời tấn công vào quyền tự do của người Mỹ. Donald Trump đang khiến cuộc sống của người dân California trở

nên khó khăn hơn. Ông Dave Min hiểu rằng thời điểm hiện nay thật sự đáng sợ đối với nhiều người dân trên khắp Quận Cam. Vật giá leo thang, nền kinh tế bất ổn, các giá trị cốt lõi đang bị xâm phạm. Với sự bất ổn và sợ hãi, thật khó tránh được cảm giác thất vọng. Nhưng đó cũng chính là lý do tại sao người dân phải tiếp tục lên tiếng và lên tiếng mạnh hơn nữa. Người dân sẽ không bị im lặng. Cộng đồng người Việt đã từng dùng cảm trong cuộc chiến bảo vệ tự do và dân chủ. Ông có niềm tin tuyệt đối vào sự kiên cường của tinh thần Việt Nam trong thời điểm đầy thử thách này.

Nhân kỷ niệm 50 năm chấm dứt chiến tranh Việt Nam, ông Dave Min muốn vinh danh lòng dũng cảm của cộng đồng người Việt hải ngoại; ghi nhận những đóng góp to lớn của cộng đồng người Việt trong cuộc đấu tranh bảo vệ lý tưởng tự do tại Việt Nam cũng như tại Hoa Kỳ. Ông khẳng định sẽ không bao giờ quên những người đã hy sinh, bao gồm cả quân nhân và thường dân trong chiến tranh Việt Nam.

Trong hơn 100 ngày làm việc tại Quốc Hội vừa qua, Dân Biểu Dave Min có nhiều hành động để phản đối những chính sách của chính phủ Trump đang gây hại cho người dân Hoa Kỳ nói chung, và cho cử tri địa hạt CA-47 nói riêng. Mới đây, ông phản đối việc Cộng Hòa Hạ Viện đưa ra dự luật cắt giảm ngân sách cho Medicaid tới hơn \$700

Xem tiếp **VƯỢT NGỤC** trang 12

Xem tiếp **PHỤC VỤ** trang 12

Donald Trump quay lại Tòa Bạch Ốc với hàng loạt lời hứa táo bạo, từ kết thúc chiến tranh đến cải tổ chi tiêu quốc gia. Dù có lợi thế truyền thông và sức ảnh hưởng mạnh mẽ, ông vẫn chưa thực hiện được phần lớn lời hứa đã đưa ra. (Nguồn: Chụp lại từ YouTube)

DONALD TRUMP: HỨA NHIỀU, LÀM ĐƯỢC BAO NHIÊU?

Khi chưa nắm quyền, Donald Trump từng “mạnh mẽ” về ra một danh sách dài những điều sẽ làm nếu quay lại Tòa Bạch Ốc. Giờ đây, khi đã quay lại vị trí Tổng thống, rất nhiều điều ông từng cam kết vẫn chưa thấy đâu – mà có lẽ sẽ chẳng bao giờ xảy ra.

Trump từng hứa sẽ chấm dứt chiến tranh ở Ukraine từ trước cả ngày nhậm chức. Ông cũng tuyên bố sẽ kết thúc xung đột ở Gaza. Ông còn cam kết sẽ cắt giảm 2,000 tỷ MK chi tiêu liên bang, xóa bỏ cái gọi là “Nhà Nước Ngầm” (Deep State), miễn thuế cho người nhận An Sinh Xã Hội, và tài trợ hoàn toàn chi phí thụ thai nhân tạo (IVF).

Tất cả những điều đó – cho đến thời điểm hiện tại – đều thất bại.

Người ta vẫn thường ví von rằng các chiến dịch tranh cử được “thêu dệt bằng thi ca,” trong khi việc cầm quyền lại “gắn liền với văn xuôi.” Tức là vận động tranh cử là lúc để mơ mộng, còn ngồi vào ghế cầm quyền là lúc phải đối mặt với sự thật. Với Trump, sự thật phủ phàng đến sớm hơn ông nghĩ, và cũng phủ phàng hơn so với các tổng thống tiền nhiệm.

Kế hoạch cắt giảm thuế của Trump hiện đang gặp trở ngại lớn tại Quốc Hội, khi Đảng Cộng Hòa chỉ chiếm thế đa số mong

manh. Những cam kết khác thì vẫn đang giậm chân tại chỗ, vì khả năng gây áp lực của ông có vẻ như chẳng còn hiệu nghiệm như trước.

Trump từng đưa ra hàng loạt hứa hẹn và bảo đảm. Một trong những lời hứa ấn

tượng nhất là việc ông sẽ kết thúc chiến tranh Nga–Ukraine ngay lập tức nếu trở lại làm tổng thống. Tuyên bố đầy tự tin của Trump trước đám đông ở

Xem tiếp **HỨA** trang 12

CUỘC VƯỢT NGỤC GÂY CHẤN ĐỘNG LOUISIANA VÀ BÍ ẨN BÊN TRONG

Ngay sau nửa đêm Thứ Sáu, ngày 16 tháng 5 năm 2025, một chuyên viên kỹ thuật cải huấn tại New Orleans đi kiểm thức ăn. Khi ông ấy trở lại thì khu nhà giam Orleans Justice Center đã đóng từ lúc 10 giờ rưỡi tối, như thường lệ, với các tù nhân được dự kiến sẽ vào các phòng giam của họ vào ban đêm.

Nhưng trong lúc chuyên viên vắng mặt, nhiều tù nhân đã bắt đầu phá cửa Phòng Giam Delta 1006. Họ đã cố sức kéo cho đến khi cửa bung ra, và lên vào trong phòng giam người khuyết tật. Rồi, một người đàn ông chui qua một lỗ nhỏ trong tường bên sau một cầu tiêu bằng kim loại.

Một người khác theo sau. Và người khác nữa. Bảy người nữa đã chạy thoát qua kẽ hở nhỏ khi 10 tù nhân trốn chạy khỏi nhà tù New Orleans trong đêm âm áp,

Theo đài truyền hình hợp tác với CNN là WVUE đưa tin, những tù nhân vượt ngục đã được nhận diện gồm có: Corey Boyd, Dkenan Dennis, Jermaine Donald, Derrick Groves, Antoine Massey, Robert Moody, Kendell Myles, Gary Price, Leo Tate và Lenton Vanburen. Ảnh từ Sở Cảnh sát thành phố New Orleans.

oi bức. Họ đã để lại một lời nhắn trên tường trên đường chạy trốn, ghi rằng: “Để ọt, haha...”

Những nam tù nhân, trẻ nhất là 19 tuổi và lớn nhất là 42 tuổi, thọ án với nhiều tội

danh gồm giết người, hành hung nghiêm trọng bằng súng, và bạo hành gia đình. Họ đã chuẩn bị cho cuộc đào tẩu, và có thể đã được giúp đỡ, theo các viên chức cho biết.

Những đồ dùng vệ sinh còn để lại đã được sử dụng để dùi cầu tiêu và bồn rửa, cũng như nhiều ốc vít trong phòng giam. Có ít nhất một

Tiếp VƯỢT NGỤC trang 11

miếng thép được gắn đề bảo vệ những đồ hàn chì có vẻ đã bị cô tình cắt ra để làm dụng cụ, theo cơ quan chấp pháp cho hay.

Khoảng 1 giờ sáng, gần 40 phút sau khi các tù nhân đã bắt đầu bỏ trốn, họ đã rời nhà tù thông qua một cửa lên xuống hàng nơi các vật dụng cung cấp được mang vào, họ chạy nước rút và nhảy khỏi nơi chất hàng để chạy thoát trong các bóng mờ màu xám, màu tro và màu cam. Một người đội mũ xanh da trời. Hai người khác mang giầy màu cam. Một người đàn ông vấp phải một bó vải mà ông đang mang theo trước khi đứng dậy rồi chạy khỏi tầm ngắm của máy thu hình.

Nhóm người này leo qua hàng rào dọc theo Xa Lộ Liên Bang số 10, dùng những tấm mền mà họ mang theo để che chắn họ vượt khỏi hàng rào kẽm gai, theo viên chức chấp pháp cho biết. Các tù nhân này chạy qua đường xe lửa và nhiều lần đường xe đang chạy, trên đường họ đi tới gần một xóm nơi họ cời bỏ những bộ đồ tù.

Trong một cuộc tuần tra thường lệ lúc 8 giờ rưỡi sáng, các viên chức cuối cùng đã phát hiện có nhiều tù nhân đã trốn thoát. Những tù nhân mất tích – đầu tiên được báo cáo là 11 người đàn ông, sau đó được điều chỉnh lại là 10 người – đã tạo ra cuộc truy lùng lan rộng khắp tiểu bang Louisiana và 7 tiểu bang lân cận gồm Texas, Mississippi, Arkansas, Georgia, Oklahoma và Tennessee.

Cuộc đào tẩu của họ cũng để lại nhiều điểm nghi ngờ, nhiều câu hỏi về sự thiếu minh bạch và hàng loạt cáo buộc quy chiếu trách nhiệm.

Một ‘tình cảnh lỏng lẻo’ hay ‘nguy hiểm’

Khi các quan chức tại nhà tù kích hoạt “các hệ thống khẩn cấp,” thành phố New Orleans suốt buổi sáng ngày 16 tháng 5 không hề hay biết rằng hiện đang có 10 người đàn ông có súng và nguy hiểm đã đào tẩu.

Công chúng đã không được thông báo gì cho đến gần 11 giờ sáng – gần 10 tiếng sau khi các tù nhân bỏ trốn và 3 giờ sau khi cảnh sát biết rằng họ đã mất tích, theo WDSU cơ quan truyền thông liên kết với CNN. Hệ thống cảnh báo khắp thành phố đã không gửi tin cảnh báo gì cho đến 2 giờ rưỡi chiều.

Trên đường đến Orleans Justice Center, nhân viên tại văn phòng biện lý quận đã không biết gì về tình cảnh diễn ra tại nhà tù.

Chánh Biện Lý Quận Orleans là Jason Williams nói rằng ông đã đi bộ tới văn phòng vào sáng Thứ Sáu nhưng không biết người bị văn phòng của ông buộc tội đã chạy thoát. Chính Williams đã truy tố Derrick Groves, một trong những người tù trốn chạy đã bị kết tội giết chết 2 người đàn ông.

“Nhân viên văn phòng của tôi đưa các tù nhân này vào nhà tù. Những tù nhân này không thích họ,” theo Williams nói với WDSU. “Sự thật là (những tù nhân này) đã chạy chưa tới 100 feet và họ hiện đang ở quanh đây... và không ai reo chuông báo động cho chúng tôi cả? Đó là vấn đề nghiêm trọng.” Ông nói thêm rằng 2 nhân viên của ông đã rời khỏi thành phố vì lo sợ cho sự an toàn của bản thân.

Williams nói rằng văn phòng của ông đã được thông báo vào lúc 11 giờ sáng, và tức thì bắt đầu gọi báo cho các nhân chứng. Một số tù nhân chạy thoát, theo ông cho biết, là “được

biết đã đe dọa các nhân chứng để tránh khỏi việc truy tố.”

Khoảng 11 giờ rưỡi sáng, ông đã gọi cho Chi Huy Phó Lực Lượng US Marshals là Brian Fair và Đại Ủy Rodney Hyatt thuộc Binh Đoàn NOLA để nhờ giúp đỡ -- và họ nói là không nhận được liên lạc nào từ văn phòng cảnh sát quận. Ông cho biết đó là “một tình cảnh rất nguy hiểm,” càng “nguy hiểm thêm bởi sự lãnh đạo tồi và thiếu minh bạch.”

Văn phòng cảnh sát quận nói rằng họ đã thông báo cho Lực Lượng US Marshals, Cảnh Sát Tiểu Bang Louisiana và Sở Quân Chế và Ấn Xá Louisiana vào lúc 9 giờ rưỡi sáng. Ty Cảnh Sát New Orleans được cảnh báo tức thì sau đó, theo Quận Trưởng Cảnh Sát Susan Hutson cho biết.

Hutson gọi đó là một “tình cảnh lỏng lẻo” khi các giới chức cố gắng để quản lý 1,400 người tại nhà giam Orleans Justice Center.

“Khi điều này xảy ra, quan tâm đầu tiên của chúng tôi là tìm cho ra những tù nhân này là ai, xác định, và rồi chúng tôi đã đóng toàn bộ nhà tù và... bảo đảm không ai khác mất tích,” theo Hutson cho biết. “Chúng tôi đang tự điều tra để tìm ra chính xác điều gì xảy ra và rồi nào những sai sót đó xảy ra.”

Williams cho rằng việc cảnh báo công chúng và truyền thông báo chí ngay tức thì chỉ giúp các tù nhân chạy trốn.

“Ưu tiên trước hết trong bất cứ cuộc đào tẩu nào phải là việc tức khắc bắt lại cho được các tù nhân và hợp tác với các cơ quan chấp pháp tiểu bang và địa phương – nhưng nỗ lực đó không thể đánh đổi bằng việc thông báo kịp thời cho công chúng, mà cũng là quan trọng để giữ an toàn cho các cộng đồng,” theo Bộ Trưởng Tư Pháp Tiểu Bang Louisian Liz Murrill cho biết.

Tù nhân đầu tiên bị bắt lại là Kendell Myles vào lúc 11 giờ 22 phút sáng, ngay sau khi thông báo cho công chúng và biện lý quận. Myles đã nằm trốn dưới một chiếc xe tại một nơi đậu xe của khách sạn, theo quan chức chấp pháp cho hay.

‘Người nào đó phải chịu trách nhiệm’

Sự chỉ trích từ các viên chức tiểu bang và địa phương đã bắt đầu ngay lập tức.

Bốn giám sát viên và 36 thành viên nhân sự đang làm việc ngay lúc cuộc tẩu thoát diễn ra, theo văn phòng cảnh sát quận cho biết. Ba nhân viên nhà tù đã bị đình chỉ việc không ăn lương cho đến khi có kết quả của một cuộc điều tra nội bộ vào chiều tối Thứ Sáu. Không rõ là tại sao họ là đối tượng đối với hành động kỷ luật.

Williams gọi cuộc đào tẩu là “một thất bại hoàn toàn của những trách nhiệm cơ bản nhất được giao phó cho cảnh sát trưởng hay giám đốc nhà tù.” Văn Phòng Cảnh Sát Quận Orleans Thiếu Tá Silas Phipps Jr. nói rằng ty cảnh sát đã “thiếu tài trợ, thiếu nhân viên, thiếu lương.” Thống Đốc Tiểu Bang Louisiana Jeff Landry nói rằng, “Đây là những gì xảy ra khi George Soros tài trợ cho các cuộc bầu cử tại New Orleans.”

Murrill, bộ trưởng tư pháp tiểu bang, nói rằng, “Rõ ràng người nào đó đã thả trái banh (phạm lỗi) và không có sự biện giải nào cho điều này.”

Nhiều viên chức khác đổ lỗi cho các ô khóa trên các cửa và các phòng giam.

Trưởng Phòng Cải Huấn

Jay Mallett đổ lỗi việc phá vỡ an ninh là do hạ tầng cơ sở của nhà tù. Một phần ba máy thu hình an ninh trong nhà tù hiện không hoạt động, gồm 3 máy thu hình tại đơn vị nơi cuộc chạy thoát diễn ra, theo văn phòng cảnh sát quận cho biết.

“Chúng tôi đã xác định rằng chúng tôi có rất nhiều cá nhân cần quản lý bằng mức độ an ninh cao bị giam tại một cơ sở giam cầm tối thiểu,” theo Mallett nói với CNN hôm Thứ Sáu.

Tại cuộc họp báo hôm Thứ Sáu, Hutson, người đang tái tranh cử, nói rằng cuộc tẩu thoát hần “có hợp tác,” nhưng ám chỉ rằng có “nhiều điều phức tạp hơn những gì nhìn thấy được trong cuộc điều tra.”

“Tại sao nó diễn ra ngay lúc này, ngay giữa khi chúng ta sẵn sàng bắt đầu cuộc chạy đua chức quận trưởng cảnh sát? Điều này rất đáng nghi ngờ,” theo Hutson cho biết.

Hai người đàn ông nữa -- Dkenan Dennis và Robert Moody – đã bị bắt vào chiều tối Thứ Sáu. Dennis trước đó đã bị buộc tội trộm cắp có vũ khí với một khẩu súng, và Moody trước đó đã bị buộc tội hành hung tàn bạo cấp hai, cùng các tội khác.

Cảnh Sát Tiểu Bang Louisiana hôm Thứ Bảy đã thông báo phần thưởng được gia tăng dành cho việc bắt lại 7 tù nhân còn chạy trốn.

Nhà phân tích an ninh cho CNN và chuyên gia chấp pháp Charles Ramsey người đã làm cảnh sát trưởng tại Philadelphia và Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn, nói rằng những gì đã xảy ra là “không thể chấp nhận được.”

“Ca câu chuyện này thật tồi tệ,” Ramsey cho biết. “Tôi biết rằng bây giờ họ đang phòng vệ, và họ nên làm thế. Không thể nào để cho điều như vậy xảy ra.”

Viết Báo dịch

Nguồn: VB dịch bài “Here’s how the nighttime escape of 10 Louisiana inmates from a New Orleans jail unfolded,” của TuAnh Dam và Rafael Romo được đăng trên trang mạng www.cnn.com hôm 18 tháng 5 năm 2025)

Tiếp HƯA trang 11

Detroit vào tháng 8 năm ngoái là: “Tồi mà đặc cừ một cái, thì trước khi đặt chân vào Phòng Bầu Dục, tôi sẽ giải quyết dứt điểm cuộc chiến khủng khiếp giữa Nga và Ukraine.” Nhưng trong buổi phỏng vấn với TIME mới đây, ông lại nói khác đi: “Rõ ràng là ai cũng biết tôi nói vậy là giỡn chơi thôi mà, nhưng cũng thiệt lòng có ý muốn lương cho đến khi có kết quả của một cuộc điều tra nội bộ vào chiều tối Thứ Sáu. Không rõ là tại sao họ là đối tượng đối với hành động kỷ luật.

Williams gọi cuộc đào tẩu là “một thất bại hoàn toàn của những trách nhiệm cơ bản nhất được giao phó cho cảnh sát trưởng hay giám đốc nhà tù.” Văn Phòng Cảnh Sát Quận Orleans Thiếu Tá Silas Phipps Jr. nói rằng ty cảnh sát đã “thiếu tài trợ, thiếu nhân viên, thiếu lương.” Thống Đốc Tiểu Bang Louisiana Jeff Landry nói rằng, “Đây là những gì xảy ra khi George Soros tài trợ cho các cuộc bầu cử tại New Orleans.”

Murrill, bộ trưởng tư pháp tiểu bang, nói rằng, “Rõ ràng người nào đó đã thả trái banh (phạm lỗi) và không có sự biện giải nào khiến hơn 50 thousand dân thiệt mạng, và Liên Hiệp Quốc vẫn liên tục cảnh báo rằng hành động của Israel có nguy cơ trở thành tội ác

SỞ DI TRÚ HOA KỲ CÔNG BỐ SỐ LIỆ THỐNG KÊ DUYỆT XÉT HỒ SƠ EB-5

(Robert Mullins International) - Sở Di trú và Nhập tịch Hoa Kỳ (USCIS) đã công bố dữ liệu chương trình EB-5 từ Quý 4 tài khóa năm 2024. Dữ liệu cho thấy tỷ lệ từ chối cao đối với đơn I-526 (Đầu tư trực tiếp vào cơ sở kinh doanh của chính họ) so với đơn I-526E đầu tư cho Trung tâm vùng.

Tỷ lệ từ chối đối với đơn I-526 là khoảng 30%, điều này có nghĩa là Sở Di trú đã ban hành quyết định từ chối đối với gần một phần ba tổng số đương đơn Đầu tư trực tiếp. Những đương đơn này đã chờ khoảng 57 tháng để Sở Di Trú ra quyết định.

Ngược lại, tỷ lệ từ chối đối với đơn I-526E là khoảng 3%. Đơn I-526E được sử dụng bởi nhà đầu tư khi họ đầu tư tiền vào Chương trình EB-5 Trung tâm vùng.

Các nhà đầu tư EB-5 phải xuất trình bằng chứng để chứng minh rằng các khoản tiền đầu tư vào dự án EB-5 là có nguồn gốc hợp pháp. Sở Di Trú đã ban hành các yêu cầu cung cấp bằng chứng (RFE) về nguồn tiền của nhà đầu tư, và các phương thức chuyển tiền được sử dụng để gửi khoản đầu tư đến Hoa Kỳ.

Nhiều yêu cầu bổ túc bằng chứng trước tháng 3 năm 2022 yêu cầu nhà đầu tư cung cấp tài liệu về thuế, hồ sơ ngân hàng và hồ sơ việc làm trong nhiều thập kỷ, bắt chấp thời gian trôi

diệt chùng. Thêm vào đó, Israel tuyên bố sẽ đánh sập và chiếm luôn Gaza nếu toàn bộ con tin không được thả ra trước khi Trump kết thúc chuyến công du và trở lại Washington.

Và đăng những lời những lời tuyên bố hùng hồn (viết hoa toàn bộ) về việc cân bằng ngân sách trên mạng xã hội thì rất dễ, nhưng để biến điều đó thành hiện thực lại là chuyện khác. Dù đã nỗ lực quyết liệt nhằm cắt giảm chi tiêu liên bang thông qua Bộ Cải Tổ Chính Phủ (DOGE) mới thành lập, cơ quan này vẫn chưa mang lại bất kỳ kết quả nào gần gũi với những lời hứa tiết kiệm do cố vấn tổng thống, tỷ phú Elon Musk, đưa ra.

Thực tế, theo tờ New York Times, nhiều hợp đồng liên bang trị giá hàng chục triệu MK bị hủy đã được tái ký kết, và trong một số trường hợp là do luật pháp bắt buộc phải phục hồi. Giờ đây, những phần cắt giảm còn lại đang vấp phải rào cản từ chính nghị trình của Trump, những chương trình được dự báo sẽ khiến thâm hụt ngân sách liên bang tăng thêm từ 5,000 đến 11,000 tỷ MK trong mười năm tới.

Đó là chưa kể tới vô số lời hứa khác đang vướng vào kiện tụng: bãi bỏ quyền công dân theo nơi sinh, trục xuất di dân với số lượng kỷ lục, và sa thải hàng chục ngàn viên chức liên bang mà không qua quy trình. Ngoài ra, Trump còn có những bước đi “mới lạ,” hoàn toàn không nằm trong chương trình tranh cử: cắt giảm ngân sách cho nghiên cứu y tế, nói lỏng quy định thu thuế, và loại bỏ các chương trình trợ cấp nhà ở công cộng.

Đúng là chính trị gia nào cũng từng hứa hẹn những điều mà họ thừa biết là không thể thực hiện. Nhưng với Trump, vấn đề không chỉ là hứa nhiều, mà còn ở chỗ: liệu ông có thật sự không biết đâu là việc khả thi, đâu là chuyện ảo tưởng? Và đâu là điều mà người dân thực sự mong muốn?

qua. Những loại yêu cầu này thường không bị gửi đối với các đơn I-526E được nộp sau tháng 3 năm 2022.

Xem xét các dự án Trung tâm vùng: Một số dự án gặp phải vấn đề trong đại dịch Covid 19 và không thể đảm bảo nguồn tài chính khác và không thể tiến hành các dự án của họ.

Các nhà đầu tư có Đơn đầu tư trực tiếp I-526 đang chờ duyệt xét được nộp trước năm 2022 nên tiếp tục theo dõi hồ sơ của mình, vì Sở di Trú có thể gửi yêu cầu bổ túc bằng chứng, thách thức về nguồn gốc tiền và lộ trình chuyển tiền của nhà đầu tư.

ÔNG TRUMP KÝ CÁC SẮC LỆNH VỀ DI TRÚ, THỰC THI PHÁP LUẬT VÀ TRÌNH ĐỘ TIẾNG ANH.

Ông Trump đã ký các sắc lệnh hành pháp liên quan đến thực thi pháp luật, di trú và trình độ tiếng Anh của tài xế xe tải.

Tuần trước, FBI đã bắt giữ một thẩm phán ở Wisconsin, vì đã cố gắng giúp một người di dân bất hợp pháp tránh bị ICE bắt giữ. Sắc lệnh hành pháp ngày 28 tháng 4 tập trung vào lực lượng cảnh sát tiểu bang và địa phương. Sắc lệnh này chỉ đạo tổng chương lý ưu tiên truy tố các quan chức chính phủ, bao gồm cả thẩm phán, mà cản trở các viên chức thi hành công vụ thực hiện nhiệm vụ của họ.

Chính sự mơ hồ đó khiến cho người ta khó lòng đánh giá hiệu quả cầm quyền của Trump. Nhiều cử tri từng không mấy hài lòng khi Trump tuyên bố sẽ trả thù các đối thủ chính trị, hoặc ân xá cho những người liên quan đến vụ bạo loạn ngày 6 tháng 1. Dẫu gây tranh cãi, hai việc đó vẫn được xem là lời hứa đã được thực hiện một cách trọn vẹn. Trump cũng đã hoàn thành một số mục tiêu khác, như cấm người chuyển tính phục vụ trong quân đội và rút Hoa Kỳ khỏi hiệp ước khí hậu Paris. Một vài lời hứa khác, như công bố tài liệu về vụ ám sát Tổng thống Kennedy, tuy đã thực hiện nhưng chẳng để lại ấn tượng gì đáng kể.

Chi còn ít ngày nữa là tròn bốn tháng kể từ khi Trump trở lại Tòa Bạch Ốc, đây là dịp để tạm gác lại những phần nộ và hân học lan tràn không dứt trên các trang mạng xã hội, để nhìn nhận một cách khách quan xem ông thực sự đã làm được những gì, và những gì vẫn còn bỏ ngỏ. Dù nhìn bên ngoài trông ị ạch một chỗ, chưa có dấu hiệu nào cho thấy sẽ sớm được “động” tới.

VB biên dịch

Nguồn: “For Donald Trump, Promises Are Easy; Governing Is Hard” được đăng trên trang Time.com.

Tiếp PHỤC VỤ trang 11

ti, cảnh báo nó sẽ là thảm họa y tế cho nhiều gia đình ở Quận Cam. Vào Tháng Ba, ông tuyên bố bỏ phiếu chống lại dự luật ngân sách do đảng Cộng Hòa đề nghị. Lý do là dự luật này cắt giảm gần \$23 tỷ tiền trợ cấp cho cựu chiến binh; cắt giảm tiền tài trợ cho nhà ở giá rẻ, chương trình dinh dưỡng cho người cao niên và các chương trình chăm sóc sức khỏe thiết yếu. Ông

Lê Minh Hải.

Một sắc lệnh hành pháp khác chỉ đạo Tổng chương lý lập danh sách các thành phố và tiểu bang mà bảo vệ người di dân, để có thể ngừng cấp quỹ liên bang cho những nơi này.

Sắc lệnh thứ ba yêu cầu các tài xế xe tải phải có khả năng nói và đọc tiếng Anh. Sắc lệnh này sẽ có hiệu lực sau 60 ngày.

Vào tháng 3, ông Trump đã ký một sắc lệnh hành pháp quy định tiếng Anh là ngôn ngữ chính thức của Hoa Kỳ. Trước đó, Hoa Kỳ không có ngôn ngữ chính thức và trong nhiều tình huống, tiếng Anh hoặc tiếng Tây Ban Nha đều có thể được sử dụng.

Quý độc giả muốn có thêm tin tức cập nhật, xin liên lạc với một văn phòng Robert Mullins International gần nhất: Westminster: (714) 890-9933, San Jose (408) 294-3888, Sacramento (916) 393-3388 Email: info@rmiodp.com Hoặc www.facebook.com/rmiodp

còn tố cáo tổng thống Trump và cố vấn Elon Musk đã nhiều lần vi hiến khi tự động cắt bỏ ngân sách tài trợ những kế hoạch chi tiêu đã được Quốc Hội phê chuẩn. Ông nhấn mạnh theo Hiến Pháp Hoa Kỳ, Quốc Hội mới là cơ quan có quyền hạn trong vấn đề chi tiêu chính phủ.

Cũng vào đầu Tháng Ba, dân biểu Dave Min (CA-47) đã bỏ ra khỏi ngoài để phản đối bài phát biểu của tổng thống Trump trước Quốc Hội, với lý do là ông Trump liên tục nói dối về nhiều vấn đề. Là cha của ba đứa trẻ nhỏ, ông Dave Min vô cùng phẫn nộ trước những tuyên bố sai sự thật của Trump rằng chích ngừa gây ra chứng tự kỷ. Trẻ em Mỹ sẽ chết vì lời nói dối này. Ông khẳng định thuốc chủng ngừa ‘vaccine’ cứu sống mạng người.

Trong tháng Hai, dân biểu Dave Min, cũng là thành viên của Ủy Ban Tài Nguyên Thiên Nhiên Hạ Viện, đã kêu gọi ủy ban điều tra hành động bất hợp pháp và vi hiến của DOGE và Elon Musk, dự định cắt giảm 50% lực lượng lao động và 30% ngân sách của Cơ Quan Quản Lý Khí Quyển Và Đại Dương Quốc Gia (NOAA), bởi vì sự cắt giảm này có thể gây ra hậu quả to lớn cho những bờ biển của Quận Cam.

Đề biết thêm chi tiết về các hoạt động của dân biểu Dave Min có thể vào trang web: https://min.house.gov/ (VB)

Tiếp ĐANG BỊ trang 11

được nhượng bộ. Nó chi ngày càng mạnh mẽ hơn. Trọng tâm của tất cả những điều chính quyền theo chủ nghĩa thượng tôn da trắng hiện nay đang làm không chỉ đơn giản là giành quyền lực. Họ nhắm đến quyền lực cần có vào năm 2045, khi Hoa Kỳ trở thành quốc gia có đa số là người da màu. Họ thực sự sợ hãi sự đa dạng. (VB)

TỔ ĐÌNH CHÙA HUỆ QUANG CỬ HÀNH ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN PL. 2569-2025, TƯỜNG NIỆM 50 NĂM QUỐC HẬN

Santa Ana (Thanh Huy) -- Vào lúc 10:00 sáng Chủ Nhật ngày 18 tháng 5 năm 2025, Tổ Đình Chùa Huệ Quang do Hòa Thượng Thích Minh Mẫn, Thành Viên Hội Đồng Giáo Phẩm Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hoa Kỳ, Viện Chủ Tổ Đình Huệ Quang đã long trọng tổ chức Đại Lễ Phật Đản Phật Lịch 2569-2025.

Khoảng 9 giờ sáng hàng trăm Phật tử đã tề tựu trước chánh điện chùa Huệ Quang, sau đó cùng tập trung về hội trường để chuẩn bị nghi thức tác bạch cung thỉnh hàng trăm chư Tôn Đức Tăng, chư tôn đức Ni cùng đồng hương Phật tử rước kiệu Phật Đản Sinh quang lâm lễ đài, đoàn rước do ban nghi lễ chùa Huệ Quang thực hiện, một đoàn người kéo dài đi chung quanh khuôn viên chùa về trước chánh điện, tại đây ban tổ chức đã sắp sẵn các hàng ghế trước hiên chùa để cùng chụp chung một tấm hình lưu niệm. Sau khi chụp hình, kiệu đức Phật Đản sanh đã được rước vào lễ đài để chuẩn bị nghi thức khai mạc.

Chứng minh buổi lễ có: Hòa Thượng Thích Minh Mẫn, HT. Thích Nhật Quang, HT. Thích Giác Ngôn, HT. Thích Tâm Thành, HT. Thích Minh Trí... Điều hợp chương buổi lễ do Trưởng Tòa Thích Đức Trí.

Sau ba hồi chuông trống Bát Nhã, nghi thức chào quốc kỳ Việt, Mỹ, Phật Giáo Kỳ và phút nhập Từ Bi Quán do Gia Đình Phật tử và Ban hợp ca Đạo Tràng Huệ Quang thực hiện. Tiếp theo Đại Đức Thích Đức Phương thay mặt ban tổ chức lên chào mừng và cảm tạ sự quang

Hình trên từ trái: 1- Hình lưu niệm trước chánh điện chùa Huệ Quang. Hình dưới từ trái:2- Nghi thức lễ khánh đản. 5- Lễ tắm Phật.

lâm chứng minh, tham dự của chư tôn trưởng lão, chư tôn đức tăng ni cùng đồng hương Phật tử, quý cơ quan truyền thông và đại diện một số các hội đoàn, đoàn thể...

Đại Đức nói: “Là một tu sĩ trẻ, con cúi đầu đánh lễ có: Hòa Thượng Thích Minh Mẫn, HT. Thích Nhật Quang, HT. Thích Giác Ngôn, HT. Thích Tâm Thành, HT. Thích Minh Trí... Điều hợp chương buổi lễ do Trưởng Tòa Thích Đức Trí.

con lại dâng trào niềm xúc động và biết ơn. Không chỉ hướng về ngày Đức Phật thị hiện giữa nhân gian, mà còn hướng về hành trình giữ gìn và truyền bá chánh pháp của bao thế hệ Tăng, Ni, Phật tử Việt Nam hải ngoại.

Năm nay Mùa Phật Đản PL.2569-2025 trở nên đặc biệt hơn bao giờ hết, bởi đây là dấu ấn 50 năm Phật

Giáo Việt Nam có mặt tại Hoa Kỳ (1975-2025). Một nửa thế kỷ, một dòng chảy không ngừng nghỉ của đạo tâm, đạo lực và tinh thần phụng sự giữa lòng đất khách.

Chúng con lớn lên tại Hoa Kỳ, lớn lên giữa hai nền văn hoá. Con gọi chùa là nhà là nơi con học tiếng Việt, học lễ nghĩa, học cách sống

thiện lành từ thuở bé thơ. Nhưng chỉ khi khoác lên mình chiếc áo lam rồi y vàng con mới thực sự cảm nhận sâu sắc được giá trị của hành trình mà Chư Tổ, chư tôn đức đi trước đã dày công tạo dựng. Con thầm tưởng tượng hình ảnh những vị Tăng, Ni rời quê hương sau biến cố 1975, mang theo chuỗi hạt, cuốn

kinh và một tâm nguyện duy nhất : ‘Dem đạo vào đời nơi xứ người’ Những ngôi chùa đầu tiên được dựng lên giữa thời khốn khó, nhưng từng tiếng chuông, tiếng mõ vang lên lại là khúc ca nuôi lớn bao tâm hồn người Việt xa xứ. Chính nhờ lòng kiên định ấy, hôm nay chúng con những người trẻ sinh ra và lớn lên tại hải ngoại mới có nơi nương tựa tinh thần, mới có cơ hội học hỏi và tiếp nối dòng chảy Phật Pháp Việt Nam trên đất Mỹ.

Là một tu sĩ trẻ, con thấy mình đứng giữa ngã ba của truyền thống và hiện đại. Con học giáo lý từ kinh tạng, học đạo hạnh từ quý Thầy, Cô đi trước, nhưng đồng thời cũng học cách đem đạo vào môi trường mới qua ngôn ngữ công nghệ mạng xã hội và các chương trình tiếp cận người trẻ.

Phật giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ không chỉ còn là ngôi chùa dành riêng cho người Việt mà đang từng bước hội nhập với cộng đồng bản xứ, trở thành nơi chia sẻ giá trị từ bi, vô ngã và tinh thức cho tất cả mọi người, không phân biệt màu da, ngôn ngữ hay tín ngưỡng.

Nhân mùa Phật Đản năm nay con xin nguyện:

“Nguyện làm giọt nước mát giữa trần gian / Nguyện thấp sáng được tâm trong đêm tối / Dầu là tăng sĩ giữa thời hiện đại / Vẫn nguyện gìn giữ hồn đạo xưa.” Cầu nguyện Mùa Phật Đản lan tỏa ánh sáng an lành đến khắp muôn phương...

Sau đó Đại Đức tuyên bố khai mạc. Tiếp theo lời Đạo Từ của HT. Thích Minh Mẫn, Hòa Thượng cảm ơn

Xem tiếp **TỔ ĐÌNH** trang 14

Chùa Liên Hoa Trang Nghiêm Tổ Chức ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN PHẬT LỊCH 2569- DL. 2025

Garden Grove (Thanh Huy) - Chùa Liên Hoa tọa lạc tại số 9561 Bixby Ave, Thành phố Garden Grove do Đại Lão Hòa Thượng Thích Chơn Thành, Thượng Thủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới làm Viện Chủ đã trang nghiêm tổ chức Đại Lễ Phật Đản Phật Lịch 2569-DL.2025 vào lúc 11 giờ sáng Chủ Nhật ngày 18 Tháng 5 năm 2025, với sự tham dự của hàng trăm đồng hương Phật tử. Chư tôn đức chứng minh ngoài Đại Lão HT. Thích Chơn Thành, còn có quý chư tôn đức Tăng, chư tôn đức Ni trú xứ tại chùa Liên Hoa và một số chùa tại Nam California, quý Phật tử trong ban quản trị, quý vị nhân sĩ Phật Giáo, quý Huynh Trưởng và đoàn sinh Gia Đình Phật Tử Liên

Hoa. Điều hợp chương trình buổi lễ do Huynh Trưởng Tâm Tường Lê Đình Cát. Mở đầu buổi lễ, ban nghi lễ cung thỉnh chư tôn đức tăng, ni quang lâm chánh điện, đồng hương Phật tử vân tập chung quanh và phía trước chánh điện để tham dự lễ Mừng Đức Phật Đản Sanh. Sau đó Huynh Trưởng Tâm Tường Lê Đình Cát, thay mặt ban tổ chức tuyên bố lý do và giới thiệu thành phần tham dự.

Tiếp theo cung thỉnh Đại Lão Hòa Thượng Viện Chủ có lời Đạo Từ nhân ngày Lễ Đản Sanh Đức Thích Ca Mâu Ni, Trong lời Đạo Từ Ngài nói: “Cách nay 2647 năm, tại vườn Lumbini nước Nepal, Thái Tử Shidata đã chào đời, tin vui đã loan truyền khắp cung

thành Ca Tỳ La Vệ. Từ năm 1999, ngày vui kỷ niệm đức Phật ra đời được Liên Hiệp Quốc công nhận là ngày lễ hội văn hóa tâm linh thế giới, bởi vì Đức Phật là biểu tượng hòa bình, những lời dạy của Ngài đã trở thành đi sẵn quý báu chung cho nhân loại. Phật pháp là những bài học ý nghĩa và đáp ứng nhu cầu thực tế như: tình thương yêu, lòng biết ơn, cách hoá giải hận thù, con đường thực tập tinh thức và phương thức sống đời an lạc...

“Hòa Thượng cho biết, bộ phim Buddha 55 tập kể về cuộc đời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, làm lay động hàng triệu con tim và để lại nhiều ấn tượng sâu đậm trong lòng người Phật tử hay không Phật tử về hạnh từ bi, trí tuệ siêu việt và

Đại Lão HT. Thích Chơn Thành ra trước chùa Ban Đạo Từ.

giáo pháp ‘Chuyển mê khai ngộ, cứu khổ ban vui’ Do đó, ngày Đức Phật Đản Sinh là nguồn cảm hóa vô tận cho văn hóa nghệ thuật, sáng tác, thi ca, xã hội học, tôn giáo học, triết học, khảo cổ học và các nhà sử học tiếp tục nghiên cứu và ứng dụng Phật Pháp vào đời sống.

Trong kinh Pháp Hoa đức Phật dạy: “Tùng Phật khẩu

sanh, tùng pháp hóa sanh, đắc Phật pháp phân thị danh Phật tử”. Trong hoàn cảnh khó khăn và trước những văn nạn của xã hội như: dịch bệnh, chiến tranh, bạo loạn, thiên tai, thất nghiệp, môi trường ô nhiễm, v.v... đã và đang xảy ra khắp nơi trên thế giới, là đệ tử Phật chúng ta nên phát nguyện thực hành lời Phật dạy và ứng dụng Phật pháp trong

đời sống sinh hoạt hằng ngày, để góp phần làm đẹp cuộc đời, xây dựng cuộc sống hạnh phúc từ chính bản thân đến gia đình, cộng đồng xã hội và quốc gia lãnh thổ...”

Sau lời Đạo Từ, nghi thức lễ Đản Sanh bắt đầu dưới sự chứng minh chủ lễ của Đại Lão Hòa Thượng Viện Chủ.

Xem tiếp **ĐẠI LỄ** trang 12

Hình từ trái: 1- Quang cảnh buổi lễ. 2- Lễ Tắm Phật.

Trường Tiểu Học Demille Mỹ-Việt Language Academy

KỶ NIỆM 10 NĂM TỔ CHỨC THÀNH CÔNG CHƯƠNG TRÌNH SONG NGỮ ANH-VIỆT

Hình từ trái:1- Nghi thức chào cờ. 2- Các em học sinh học tiếng Việt tham dự buổi lễ.

Midway City, Nam California - (Thanh Huy) Trường tiểu học DeMille Elementary tọa lạc tại số 15400 Van Buren St. Midway City, California đã tung bừng tổ chức lễ kỷ niệm 10 năm thành lập Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh, lễ khai mạc diễn ra vào lúc 10 giờ sáng Thứ Sáu, 16 tháng 5 năm 2025, Tham dự buổi lễ ngoài quý thầy, cô, rất đông các em học sinh và phụ huynh, một số các cơ quan truyền thông.

Quan khách nhận thấy có: Cô Roxanne Chow Đại diện Dân Biểu Liên Bang Derek T. Tran; Dân Biểu Tiểu bang Ông Tạ Đức Trí; Giám Sát Viên Địa Hạt 1 Quận Cam Bà Janet Nguyễn; Thị Trưởng Thành Phố Westminster Ông Charlie Nguyễn Mạnh Chí; Ông Billy Lê, Đại Diện Ông Hugh Nguyễn Chánh Lục Sự Quận Cam; Nghị viên Thành Phố Garden Grove Cô Cindy Trần; Ông Phú Nguyễn Ủy Viên Giáo Dục Học Khu Fountain Valley và Học Khu Coast Community College; Thầy Vũ Hoàng và Thầy Nguyễn Văn Khoa Đại Diện Liên Hiệp Các Trường Việt Ngữ Hải Ngoại.v.v...

Mở đầu buổi lễ Bà Christina Hiraes, Hiệu Trưởng Trường Tiểu Học Demille Elementary lên ngỏ lời chào mừng và cảm ơn sự tham dự của quý quan khách, quý phụ huynh và các em học sinh. Sau đó là nghi thức chào cờ do các em học sinh nhóm Tuổi Ngọc thực hiện. Sau nghi thức chào cờ, ông David

Johnson, ủy viên Học Khu Westminster, giới thiệu một số dân cư địa phương có mặt.

Tiếp theo, ông Khanh Nguyễn, phó chủ tịch học khu Westminster lên cho biết mục đích của buổi lễ là để kỷ niệm 10 năm Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh, chương trình mà khi thành lập gần như không ai biết mà bây giờ trở thành một thành tựu giáo dục của Little Saigon.

Ông chia sẻ những khó khăn ngày đầu như không có giáo trình, không có sách giáo khoa nên phải bỏ nhiều công sức tạo dựng mọi thứ. Sau một thập niên, học sinh của trường DeMille đã thông thạo hai ngôn ngữ, giúp các em học tập tốt hơn và còn có nhiều hữu ích trong cuộc sống. Với tư cách là một phụ huynh gốc Việt, ông Khanh cho hay rất hạnh diện điều đó. Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh không thể thành công nếu không có các giáo viên, nhân viên học khu, phụ huynh và các lãnh đạo cộng đồng đã bỏ nhiều công sức. Vì vậy, ông hy vọng chương trình sẽ tiếp tục phát triển và thành công trong 10 năm tới.

Đại diện học khu ông David Johnson, nói về những thành công mà chương trình mang lại cho Học Khu Westminster. Theo ông, Westminster là một trong ba học khu duy nhất của Orange County có học sinh ghi danh nhiều hơn, và 40% học sinh của Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh đến từ nhiều học khu khác.

Ông hạnh diện về việc thực hiện giáo trình từ đầu không hề sử dụng bất cứ sách vở nào của chính quyền Cộng Sản Việt Nam, nên các giáo viên và các nhà điều hành cùng các dịch giả phải mất nhiều thời gian soạn thảo giáo trình.

Chương trình còn có sự hợp tác của nhiều giáo sư đại học thời Việt Nam Cộng Hòa.

Tiếp theo là phần phát biểu của Bà Frances Nguyễn Thế Thủy, Ủy Viên Giáo Dục Học Khu Westminster từ năm 2016 đến nay, Bà cho biết: lúc đó Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh chưa có giáo viên và chưa có chương trình rõ ràng. Học khu và trường DeMille phải rất cẩn thận trong việc chọn các tài liệu vì không muốn sử dụng sách giáo khoa của Cộng Sản, nhằm dạy cho học sinh đúng ngôn ngữ truyền thống. Hiện nay chương trình song ngữ này đã đứng đầu Tiểu Bang California, chúng ta rất hạnh diện về điều đó.

Tiếp theo là lời phát biểu của Giám Sát Viên Janet Nguyễn Địa Hạt 1 Orange County Bà cho biết bà đã ủng hộ Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh từ đầu trong những ngày còn lam thương nghị sĩ tiểu bang.

Bà nói: "... Lúc bà lớn lên vào thập niên 1980 không có những chương trình dạy chữ gốc Việt. Sự thông thạo tiếng Việt đó giúp gìn giữ được văn hóa Việt Nam, cũng như tiếp nhận được

nền văn hóa Mỹ tốt hơn.

"Điều đó giúp tiêu học DeMille Elementary nhận được phần thưởng xuất sắc của Hiệp Hội Giáo Dục Song Ngữ California (CABE). Bà Janet Nguyễn nói rất hạnh diện vì những thành tựu đó và hy vọng chương trình song ngữ sẽ tiếp tục thành công để có thể ăn mừng lần nữa trong dịp kỷ niệm 20 năm."

Ông dân biểu Trí Tạ trong lời phát biểu cho biết: "Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh là một cách tưởng nhớ những người đã hy sinh trong Chiến Tranh Việt Nam vì thể hệ sinh ra ở Hoa Kỳ nói được tiếng Việt thông thạo. Ông còn nói các con mình là học sinh của Học Khu Westminster nên rất hạnh diện về điều đó."

Ông Charlie Nguyễn Mạnh Chí, Thị trưởng Thành Phố Westminster, trong lời phát biểu ông cũng bày tỏ sự vui mừng và hạnh diện về những thành tựu mà tiểu học DeMille Elementary đạt được trong 10 năm có chương trình song ngữ, nhất là khi thấy các học sinh trình diễn tại lễ tưởng niệm 50 năm Tháng Tư Đen."

Cô Cindy Trần Nghị Viên Thành Phố Garden Grove cho biết "Cô là một giáo viên Việt Ngữ trong 25 năm, nên rất vui mừng khi thấy Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh phát triển lớn mạnh đến như vậy."

Tiếp theo là lời phát biểu của Anh Billy Lê, đại diện Chánh Lục Sự Quận Cam và Anh Phú Nguyễn, những người này rất vui mừng và hạnh diện khi nhìn thấy

những người trẻ biết thông thạo tiếng Việt, biết giữ gìn văn hóa Việt.

Sau đó là lời phát biểu của Thầy Vũ Hoàng và Thầy Nguyễn Văn Khoa, Đại diện Liên Hiệp Các trường Việt Ngữ Hải Ngoại, trong lời phát biểu hai vị cho biết là những người ngay từ khi ra hải ngoại đã gắn liền với chương trình Việt Ngữ cho các em học sinh mãi cho đến hôm nay, rất vui mừng khi nhìn thấy sự thành công của Trường Demille Mỹ-Việt Language Academy sau 10 năm. Chúc cho chương trình mỗi ngày một phát triển hơn.

Xen lẫn chương trình có những màn trình diễn văn nghệ do các em học sinh của trường tiểu học DeMille Elementary, các em hát những bản nhạc dân gian, truyền thống dân tộc như "Cho Con" và "Nhớ Ông Thầy Cô."

Phần phát biểu được nhiều tràng pháo tay tán thưởng nhất đó là của hai em Angel Nguyễn và Austin Trần, học sinh lớp Chín của trung học Westminster đã từng là những học sinh đầu tiên của Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh tại trường DeMille. (Hai em nói bằng tiếng Việt)

Em Angel cho biết, em được học song ngữ khi còn là học sinh mẫu giáo, và đến nay đã học được 10 năm. Chương trình song ngữ đã giúp em học được nhiều thứ về văn hóa và lịch sử Việt Nam, cũng như tìm được nghị lực để vượt qua nhiều khó khăn trong cuộc sống.

"Cám ơn thầy cô đã dìu dắt em trong thời gian qua. Nhờ công ơn của thầy cô mà em đã trở thành một học trò siêng năng, lạc quan, một công dân có trách nhiệm và đầy lòng nhân ái như các đức tính mà các thầy cô đã thể hiện với em."

Em Austin nói: " ban đầu gặp một số khó khăn khi phải học hai ngôn ngữ một lúc, nhưng dần dần hiểu được văn hóa và lịch sử Việt Nam, cũng như hiểu được những nỗ lực mà mọi người chung quanh bỏ ra cho chương trình song ngữ. Điều đó làm em cố gắng học song ngữ trong nhiều năm, làm gia đình rất hạnh diện. "Austin kể có một lần bà nội kêu đọc một lá thư tiếng Việt, em đọc lưu loát làm bà rất vui mừng".

Cuối cùng Tiến Sĩ Gunn Marie Hansen, Tổng Quản Trị Học Khu Westminster, trong phần phát biểu bà hết lời khen ngợi và cảm ơn các giáo viên, phụ huynh và nhiều người trong cộng đồng đã ủng hộ Chương Trình Song Ngữ Việt-Anh trong 10 năm qua.

Kết thúc chương trình, Hội Đồng Quản Trị Học Khu Westminster cùng một số phụ huynh và giáo viên trồng một cây phong trong sân trường để kỷ niệm 10 năm chương trình song ngữ Việt-Anh thành công.

Chương trình kéo dài đến tối với lễ hội, hội chợ cộng đồng để mừng 10 năm chương trình song ngữ thành công. Hội chợ cho phụ huynh và cộng đồng vui chơi cùng nhà trường, trình diễn văn nghệ của học sinh.v.v...

Hình từ trái: 3- Ông Khanh Nguyễn, Phó Chủ Tịch Học Khu Westminster phát biểu. 4- Giám sát Viên Janet Nguyễn trao bằng tưởng lục đến Học Khu Westminster. 5- Dân Biểu Tạ Đức Trí trao bằng tưởng lục, 6- Hội bảo trợ cho chương trình chụp hình lưu niệm.

Tiếp **TỔ ĐÌNH** trang 13

Chư Tôn Giáo Phẩm, chư tôn đức Tăng Ni, quý vị quan khách, quý cơ quan truyền thông và đồng hương Phật tử tham dự, HT. không quên nhắc đến những đóng góp của chư tăng ni trẻ trong công cuộc hoàng dương chánh pháp, HT. cảm ơn những vị ân nhân đã góp phần xây dựng ngôi nhà Phật giáo tại hải ngoại...

Sau đó ban học ca chùa Huệ Quang lên hát Ca Khúc Khánh Đan.

Nghi thức Đàn Sinh bắt đầu, Ban tổ chức cung thỉnh Chư Tôn Đức quang lâm lễ đài, toàn thể đồng hương Phật tử cùng tụng trang kinh Khánh Đan. Tiếp theo phần nghi lễ tắm Phật. Sau phần nghi thức lễ Khánh

Đàn.

Ban tổ chức cung nghinh chư tôn Giáo Phẩm, chư tôn đức trở lại trai đường để thọ trai, đồng hương Phật tử ngồi lại tại chỗ để những thành viên trong ban tổ chức mời dùng bữa cơm chay và thưởng thức một chương trình văn nghệ mừng Đàn Sinh đặc sắc do các nghệ sĩ thân hữu và các em trong Gia Đình Phật Tử Huệ Quang, Ban Hợp Ca Huệ Quang trình diễn, chương trình văn nghệ kéo dài đến 6 giờ chiều cùng ngày.

Tiếp xúc với HT. Thích Minh Mẫn Viện Chủ Chùa Huệ Quang được HT. cho biết: "Hôm nay đạo Tràng chùa Huệ Quang thành kính làm lễ kỷ niệm ngày Đức

Từ Phụ dân sanh... Chúng ta không những chỉ đề tưởng nhớ, mà để thể hiện lòng tri ân và báo đáp công ơn sâu dày của vị Thầy tối thượng, mà chúng ta nguyện mãi mãi học tập và tôn thờ Ngài. Đức Phật ra đời với ý niệm Lợi sanh cho nên trong tất cả phương tiện giáo hóa và khuyến tu của Người không một pháp môn nào ra ngoài mục đích ấy. Chúng ta đã là Phật tử tu học theo đạo hạnh của Ngài, không những riêng tự giác cho mình, mà còn phải giác ngộ cùng khắp tất cả có nghĩa là Lợi sanh. Chúng ta phải cố gắng tinh tấn thực hành những hạnh nguyện cao đẹp này mà áp dụng vào đời sống, thiết nghĩ không gì thiết thực bằng cách thực

hành hạnh tu tứ nhiếp pháp đó là: Bố thí, Ái ngữ, Lợi hành và Đồng sự... Trong khi đó tại quê nhà đã phản động bạo chúng ta vẫn còn phải đắm chìm trong bể khổ bởi không có Tự Do, Nhân Quyền bị chà đạp; ngay cả thể hiện lòng yêu nước cũng bị chính quyền bóp nghẹt mà rõ ràng nhất là lãnh thổ VN đã bao đời tổ tiên chúng ta đã ra công xây dựng và gìn giữ đang mất dần vào quân xâm lược phương Bắc.

Mùa Phật Đản năm nay cũng là ngày Tưởng Niệm 50 Năm Quốc Hận, chúng ta hãy lắng lòng cầu nguyện cho những người đã hy sinh vì lý tưởng tự do, dân chủ sống, thiết nghĩ không gì để bảo vệ Miền Nam Việt Nam."

Phật tử muốn biết thêm về những sinh hoạt của chùa Huệ Quang xin đến 4918 W. Westminster Ave. Santa Ana, CA. 92703. Điện thoại số (714) 530-9249, (714) 534-2525, (714) 530-9759.

Tiếp **ĐẠI LỄ** trang 11

Trong lúc này tất cả cùng tụng trang kinh Khánh Đan.

Sau lễ Nhóm hợp ca Hương Thiền cùng hát nhạc phẩm "Niệm Phật". Sau đó ban tổ chức cung thỉnh Đại Lão Hòa Thượng cùng chư tôn đức ra trước chánh điện làm lễ Tắm Phật. Sau lễ tắm Phật, ban tổ chức cung thỉnh chư tôn đức và quan khách trở về trai đường thọ trai, đồng hương Phật tử cùng dùng bữa cơm chay thân mật do Phật tử đạo

tràng chùa Liên Hoa khoản đãi, cùng thưởng thức chương trình văn nghệ mừng Đàn Sanh do các nghệ sĩ thân hữu và Gia Đình Phật tử trình diễn.

Đồng hương Phật tử muốn biết chi tiết về những sinh hoạt của chùa Liên Hoa xin liên lạc về địa chỉ 9561 Bixby Ave, Thành phố Garden Grove, CA 92841, điện thoại (714) 636-7725.

Hơn 120,000 độc giả mỗi ngày.
Hơn 1,500,000 hits mỗi tháng.
Quảng cáo hữu hiệu trên **vietbao.com**
tại 85 nước toàn cầu
Liên lạc
Web@vietbao.com
714-988-5388

CÔN TRÙNG ĐANG TỪ TỪ BIẾN MẤT, LÀM SAO CỨU VẤN?

Côn trùng hiện diện khắp mọi nơi xung quanh chúng ta: từ con kiến bò len lỏi trên vỉa hè, tiếng ong vo ve bên tai, hay cánh bướm nhẹ nhàng đung đưa trong gió. Những khoảnh khắc quen thuộc giữa đời thường ấy lại đại diện cho các mắt xích sinh thái không thể thiếu: giúp cây ra hoa kết trái, làm sạch môi trường, tiêu diệt sâu bệnh, và duy trì chuỗi thức ăn trong tự nhiên.

Dù con người phụ thuộc rất nhiều vào các loài côn trùng này, nhưng trớ trêu thay, chính chúng ta lại đang khiến số lượng côn trùng suy giảm nghiêm trọng ở nhiều nơi trên thế giới. Một nghiên cứu gần đây cho thấy Hoa Kỳ đã mất hơn 20% số lượng bướm chỉ trong hai thập niên qua. Và đáng buồn thay, mức độ suy giảm như vậy không phải là trường hợp ngoại lệ. Nhiều nghiên cứu khác cũng phát hiện rằng quần thể côn trùng đang giảm từ 1% đến 2% mỗi năm.

Nhằm tìm hiểu nguyên nhân sâu xa của hiện tượng này, nhóm nghiên cứu quốc tế Status of Insects đã tổng hợp và phân tích 175 nghiên cứu mới nhất liên quan đến sự suy giảm côn trùng. Kết quả chỉ ra hàng trăm nguyên nhân có liên kết với nhau, trong đó gần như tất cả đều phát sinh trực tiếp hoặc gián tiếp từ các hoạt động của con người.

Các yếu tố khiến côn trùng

suy giảm có mối liên quan chặt chẽ và thường xuất hiện đồng thời. Trong đó, năm nguyên nhân chính gồm: canh tác nông nghiệp quy mô lớn, biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường, sự du nhập của các loài ngoại lai và môi trường sống bị thu hẹp. Dù có yếu tố mạnh hơn, nhẹ hơn, nhưng tất cả đều góp phần khiến côn trùng ngày càng ít đi. Nhiều loài còn phải chịu ảnh hưởng từ nhiều tác nhân cùng lúc, khiến việc sinh tồn trở nên khó khăn hơn bao giờ hết.

Mối nguy trong đô thị

Hãy thử hình dung: giữa nhịp sống hối hả nơi thành phố, trong một công viên nhỏ, một con ngài đang cố gắng sống sót. Nó từng có một góc nhỏ bình yên trong công viên, nhưng giờ đây, những hàng cây quen thuộc đã bị thay thế bởi bê tông và kính. Những loài cây lạ từ vườn nhà len lỏi ra ngoài, lấn át từng chồi non của loài cây bản địa mà nó từng gắn bó.

Đêm xuống, ánh đèn đường như lời gọi mời đầy mê hoặc. Con ngài lao vào thứ ánh sáng đó, không biết mình đang tự đâm đầu vào chỗ nguy hiểm. Đám nhện đã giăng tơ từ lúc nào, đang mai phục chờ sẵn. Ngài cứ thế lượn lờ quanh ánh đèn, tiêu hao phần lớn sức lực mà lẽ ra phải dành để đi thụ phấn.

Nhưng con ngài không chỉ có vai trò thụ phấn. Khi còn là sâu non, nó từng giúp tía bột tán lá, giúp cây cối phát triển cân bằng hơn. Và rồi, cũng chính nó sẽ trở thành món ăn cho lũ chim vào sáng sớm hay đàn dơi về đêm, lặng lẽ cống hiến cho sự sống trong vòng tuần hoàn không bao giờ dứt.

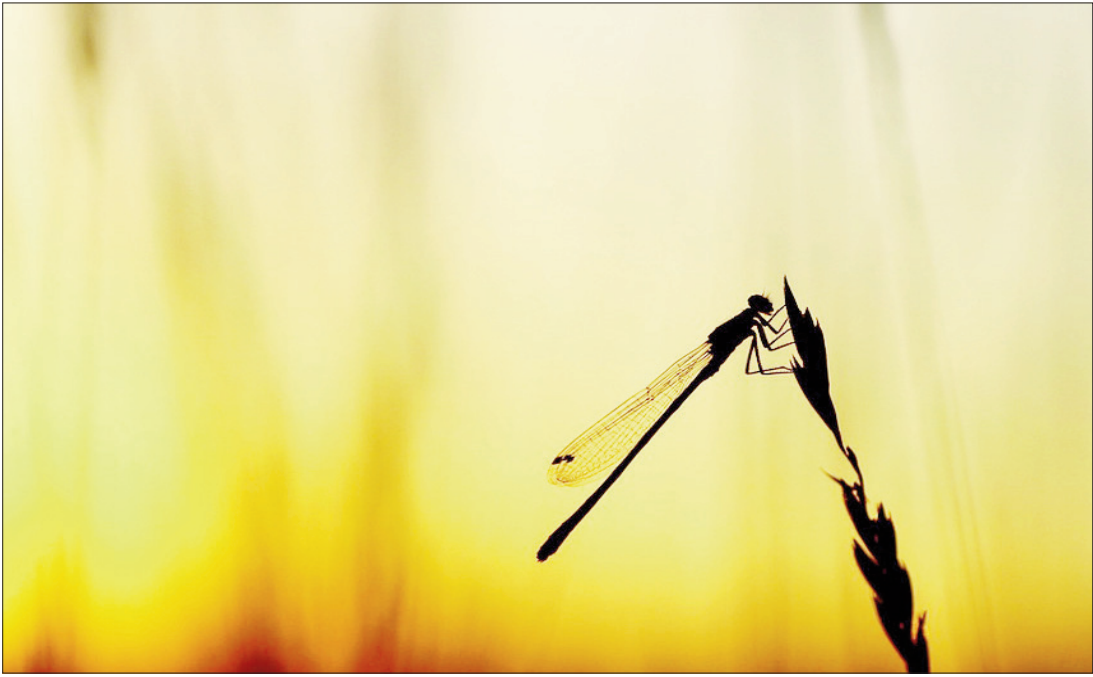
Thách thức từ hoạt động nông nghiệp của con người

Canh tác nông nghiệp thâm canh là nguyên nhân được nhắc đến nhiều nhất trong các nghiên cứu về sự suy giảm côn trùng. Và yếu tố này cũng liên kết chặt chẽ với các yếu tố khác.

Giữa những cánh đồng xanh rì và vườn cây trĩu quả, tiếng vo ve của ong dần vắng bóng. Đằng sau vẻ yên bình ấy là hậu quả từ mô hình nông nghiệp thâm canh – một “thù phạm” đang lặng lẽ tàn phá thế giới côn trùng.

Khi đất nông nghiệp mở rộng, môi trường sống tự nhiên của những loài ong bản địa bị lấn chiếm. Tồi tệ hơn, đất canh tác hiện đại ngập tràn hóa chất, từ thuốc trừ sâu gây chết ong, đến thuốc diệt cỏ làm biến mất các loài cây dại, những nguồn thức ăn thiết yếu của chúng.

Ngoài ra, các trang trại thường đưa ong mật Âu Châu vào để giúp thụ phấn vì dễ nuôi. Thế nhưng, những kẻ “giúp việc” này

Từ thành thị đến nông trại, nhiều loài côn trùng đang bị dồn đến bờ vực tuyệt chủng. Một vài hành động đơn giản của con người có thể giúp cứu vãn tình trạng này. (Nguồn: pixabay.com)

lại mang theo mầm bệnh và ký sinh trùng, đe dọa đàn ong bản địa vốn đã mong manh.

Loài ong có thể chịu đựng khi mất đi môi trường, hoặc khi phải sống chung với hóa chất. Nhưng khi tất cả những hiểm họa ấy ập đến cùng lúc, liệu chúng còn con đường sống sót nào không?

Thế giới dưới nước: một mặt trận khác

Trong khi ong và bướm thường là tâm điểm chú ý của công chúng vì dễ nhìn thấy, nhiều loài côn trùng khác lại trải qua phần lớn cuộc đời dưới nước – và chúng phải đối mặt với một loạt các mối nguy khác.

Chẳng hạn, chuồn chuồn sống dưới nước ở giai đoạn ấu trùng. Khi mực nước tại sông, suối, ao hồ giảm, chỗ ở của chuồn chuồn non cũng bị thu hẹp. Ngoài ra, nước bị ô nhiễm do dòng chảy từ đất liền và sự nóng lên của nước do biến đổi khí hậu cũng ảnh hưởng đáng kể đến sự phát triển của chúng.

Cần bảo tồn toàn diện, không thể nửa vời

Muốn thật sự cứu lấy thế giới nhỏ bé của côn trùng, chúng ta phải nhìn thẳng vào toàn bộ những mối nguy đang rình rập quanh chúng. Không thể chỉ dọn sạch một góc nếu cả ngôi nhà đang sụp đổ. Mọi thứ đều liên kết chặt chẽ với nhau, và sự sống của côn

trùng cũng vậy.

Dầu cho việc giảm ô nhiễm hay ngăn chặn cây cỏ xâm lấn là điều tốt, nhưng nếu không có chôn nương thân thì chúng cũng chẳng có chỗ để quay về. Hồi sinh môi trường sống là hồi sinh hy vọng, vì nơi đâu có thảm cỏ, bụi cây, dòng nước, thì nơi ấy có cơ hội tái sinh cho muôn loài.

Và côn trùng không chỉ là ong và bướm. Thế giới của chúng rộng lớn hơn nhiều. Chúng hiện diện ở khắp mọi nơi: từ bầu trời, mặt đất, đến dưới nước hay trong lớp đất đá. Nhưng đáng tiếc, ánh mắt của con người thường chỉ hướng về những loài chuyên thụ phấn, bỏ quên hàng triệu loài khác.

Côn trùng sống dưới nước, chẳng hạn như chuồn chuồn, phụ thuộc hoàn toàn vào các nguồn nước tự nhiên như đầm lầy, hồ và suối. Muốn bảo tồn chúng thì chúng ta phải gìn giữ và khôi phục các hệ sinh thái này.

Nhiều loài khác lại dành phần lớn cuộc đời dưới lòng đất – như một số loài bọ cánh cứng hay ruồi – giúp phân hủy xác thực vật.

Muốn giúp côn trùng tồn tại, ta cần nghĩ xa hơn một chút: không chỉ quan tâm đến cá thể trưởng thành mà còn bao gồm cả giai đoạn ấu trùng. Lấy thí dụ loài ruồi giả ong (hoverflies): nếu trồng vườn hoa thì ruồi trưởng thành sẽ có mật để hút. Nhưng khi còn là ấu trùng, những con ruồi này

cần thức ăn khác, như các loại xác động, thực vật đang phân hủy (điều mà vườn hoa thông thường chưa chắc đã có).

Làm Gì Để Giúp? Không khó như bạn tưởng!

Cách dễ nhất để hỗ trợ côn trùng là cung cấp môi trường sống tốt cho chúng.

Có một khu vườn nọ: không cần rộng lớn, chỉ cần tràn đầy cây cối bản địa. Ở đó, những bông hoa tỏa hương mật ngọt cho bướm, ong, ruồi đến thăm. Những chiếc lá xanh non lại nuôi sống bao nhiêu chú sâu non bé bỏng.

Nơi ấy còn có những góc đất trống không bị bê tông phủ kín, những tán lá rụng để nguyên, ẩm ướt. Đó chính là tổ ấm êm đềm cho bao loài côn trùng trú ngụ. Chẳng ai thấp đèn sáng trưng khi đêm về. Cũng chẳng ai xịt thuốc lên cây mỗi ngày. Mọi thứ nhẹ nhàng, tự nhiên, và sự sống cứ thế sinh sôi, nảy nở.

Dù ngoài kia thế giới đang ồn ào, nơi đây vẫn là một mảnh đất an lành cho những sinh linh bé nhỏ. Diện tích càng lớn càng tốt, nhưng ngay cả những khu vườn nhỏ cũng rất đáng quý, miễn là có ai đó quan tâm, chăm sóc và gìn giữ.

Cung Đô biên dịch

Nguồn: “Humans are killing helpful insects in hundreds of ways – simple steps can reduce the harm” được đăng trên trang TheConversation.com.

Các chuyên gia y khoa khẳng định rằng bệnh tiểu đường loại 2 có thể được đảo ngược bằng cách giảm cân, ăn uống lành mạnh và tập thể dục điều độ. Thậm chí, nhiều bệnh nhân có thể đạt mức đường huyết bình thường chỉ sau một thời gian ngắn thay đổi chế độ dinh dưỡng và tập luyện. (Nguồn: pixabay.com)

Bệnh tiểu đường là một căn bệnh mãn tính nguy hiểm, có thể làm tăng nguy cơ bị mù lòa, suy thận, các bệnh tim mạch và nhiều biến chứng khác. Tuy nhiên, ngày càng có nhiều nghiên cứu cho thấy rằng bệnh tiểu đường không phải là một căn bệnh mà chúng ta phải cam chịu suốt đời.

Hiện tại, có khoảng 1/10 dân số Hoa Kỳ và hơn 830 triệu người trên toàn thế giới đang sống chung với bệnh tiểu đường, trong đó 91% mắc tiểu đường loại 2, một dạng bệnh thường phát triển khi trưởng thành, không giống như tiểu đường loại 1 (xuất hiện từ nhỏ do hệ miễn dịch tấn công các tế bào sản xuất insulin).

Ngoài ra, gần một phần ba người dân Hoa Kỳ đang có nguy cơ mắc bệnh tiểu đường loại 2, nhưng đáng lo ngại là hơn 80% trong số đó không hề biết về tình trạng của mình.

Bác sĩ Osama Hamdy, chuyên gia cấp cao tại Trung tâm Tiểu đường Joslin ở Massachusetts, cho biết: “Bệnh tiểu đường loại 2 giống như một mọt trong nhà vậy. Ban đầu thì không có nhiều triệu chứng rõ ràng, nhưng theo thời gian, bệnh có thể gây tổn thương nghiêm trọng bên trong cơ thể. Nhưng nếu phát hiện

bệnh sớm và can thiệp kịp thời, chúng ta có thể đảo ngược hoặc giảm bệnh.”

Nguyên nhân nào dẫn đến bệnh tiểu đường type 2?

Bệnh tiểu đường loại 2 xảy ra khi cơ thể gặp vấn đề về kháng insulin (insulin resistance) hoặc không sản xuất đủ insulin.

Insulin là một hormone do tuyến tụy tiết ra khi cơ thể tiêu hóa thức ăn thành đường trong máu (glucose). Hormone này đóng vai trò quan trọng trong việc vận chuyển glucose từ máu vào tế bào để cung cấp năng lượng và nuôi dưỡng các cơ quan quan trọng.

Sydney Blount, giảng sư thuộc khoa tiểu đường, nội tiết và chuyển hóa tại Trung tâm Y khoa Đại học Nebraska, cho biết: “Ở những người mắc bệnh tiểu đường loại 2, quá trình này không hoạt động hiệu quả.” Có hai nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng này: do các tế bào của cơ thể không phản ứng với insulin như bình thường, hoặc do tuyến tụy sản xuất không đủ insulin.

Elizabeth Vaughan, giảng sư tại Đại học Y khoa Texas giải thích: “Bệnh tiểu đường loại 2 là nguyên nhân hàng đầu khiến bệnh nhân phải cắt cụt chi, bị rối loạn cương

duong, phải lọc máu, suy giảm trí nhớ, mù lòa, đau tim và tai biến mạch máu não.” Bệnh tiểu đường cũng có thể dẫn đến suy thận giai đoạn cuối, bị tổn thương thần kinh và làm tăng nguy cơ mắc một số loại ung thư.

Tuy nhiên, bệnh tiểu đường loại 2 có thể đảo ngược, bởi phần lớn các rối loạn chuyển hóa liên quan đến bệnh đều có thể giải quyết được, chỉ cần thực hiện những điều chỉnh tích cực như giảm cân, giảm căng thẳng đầu óc, áp dụng chế độ ăn uống lành mạnh và tập thể dục đều đặn, cơ thể có thể phục hồi chức năng bình thường và giúp kiểm soát tốt bệnh tiểu đường.

Giảm cân giúp đảo ngược bệnh tiểu đường như thế nào?

Theo O. Kenrik Duru, giáo sư y khoa tại Trường Y khoa David Geffen (UCLA), giảm cân là phương pháp hiệu quả nhất giúp bệnh tiểu đường loại 2 thuyên giảm, bởi vì tình trạng kháng insulin có liên quan mật thiết đến lượng mỡ nội tạng trong cơ thể.

Mỡ nội tạng là lớp mỡ bao quanh các cơ quan trong bụng như gan và ruột. Không giống như mỡ dưới da, mỡ nội tạng khó nhận

TIỂU ĐƯỜNG LOẠI 2: NGUY HIỂM NHƯNG CÓ THỂ ĐẢO NGƯỢC!

biết nhưng có thể gây ra nhiều vấn đề nghiêm trọng về sức khỏe. Những người có nhiều mỡ nội tạng thường có vòng bụng lớn, ngay cả khi họ không bị béo phì rõ rệt.

Dù chưa thể hiểu rõ cơ chế này, Duru cho biết: “Mỡ nội tạng có thể tác động đến các cơ quan chịu trách nhiệm hấp thụ glucose từ máu. Khi lượng mỡ này quá cao, nó sẽ gửi tín hiệu bất thường đến các cơ quan, khiến chúng trở nên kháng insulin, nguyên nhân chính dẫn đến bệnh tiểu đường type 2.”

Các nghiên cứu theo dõi dài hạn đã chỉ ra rằng chỉ số BMI (Body Mass Index) cao làm tăng nguy cơ mắc bệnh tiểu đường loại 2. Nhưng Hamdy cho biết: “Chỉ cần giảm 7% trọng lượng cơ thể cũng có thể cải thiện độ nhạy insulin lên đến 57%.”

Để giúp mọi người theo dõi tình trạng cân nặng của mình, Viện Tim, Phổi và Máu Quốc gia đã phát triển một công cụ trực tuyến giúp mọi người kiểm tra chỉ số BMI. Tuy nhiên, các chuyên gia cũng nhấn mạnh rằng BMI không phải lúc nào cũng là thước đo chính xác nhất về sức khỏe tổng thể.

Tập thể dục có hữu ích không?

Tập thể dục đóng vai trò

quan trọng trong quá trình đảo ngược bệnh tiểu đường type 2. Duru giải thích, “hoạt động thể chất không chỉ giúp giảm cân mà còn làm cho các bắp thịt mạnh mẽ hơn, tăng khả năng hấp thụ glucose từ máu.”

Tập thể dục cũng “tăng độ nhạy insulin” vì cải thiện khả năng các tế bào của bắp thịt vận chuyển glucose từ máu, Vaughan cho biết thêm. “Đó là lý do tại sao tôi luôn khuyến bệnh nhân nên tập bộ sau mỗi bữa ăn.”

Để đảm bảo cơ thể có đủ hoạt động thể chất, Hội Tiểu đường Hoa Kỳ (American Diabetes Association) khuyến nghị nên dành ít nhất 2.5 giờ mỗi tuần cho hoạt động thể chất mức độ trung bình (tương đương khoảng 30 phút mỗi ngày, 5 ngày một tuần). Nếu tập với cường độ cao hơn, thời gian có thể giảm xuống một nửa. Ngoài ra, nên kết hợp tập luyện sức mạnh ít nhất hai lần mỗi tuần.

Chế độ dinh dưỡng và lối sống thì sao?

Vaughan cho biết, thay đổi chế độ dinh dưỡng có thể giúp kiểm soát lượng đường trong máu bằng cách “giảm thiểu các đợt tăng đường huyết bất ngờ và làm chậm quá trình tiêu hóa.” Khi cơ thể hấp thụ đường một cách ổn định hơn, mức đường

huyết sẽ dễ dàng được kiểm soát và duy trì ở mức an toàn.

Thay đổi trong chế độ dinh dưỡng có thể làm giảm tổng lượng calo tiêu thụ và hạn chế các loại ngũ cốc tinh chế (refined grains), như bánh mì, cơm.

Ngoài ra, bệnh nhân nên tránh hoặc hạn chế tối đa các thực phẩm có lượng đường thêm vào cao như tortillas, bánh quy giòn, mì ống, một số loại ngũ cốc ăn sáng chế biến sẵn và các loại rau củ nhiều tinh bột như bắp và khoai tây.

Ăn nhiều chất xơ và protein cũng rất hữu ích. Chất xơ giúp làm chậm quá trình hấp thụ glucose, tạo cảm giác no lâu, trong khi protein giúp xây dựng bắp thịt. Vaughan gợi ý: “Hãy ưu tiên các loại thực phẩm ít qua chế biến và các loại thịt nạc. Uống đủ 8 ly nước mỗi ngày để thận có thể lọc lượng đường dư thừa.”

Không chỉ chế độ dinh dưỡng và cân nặng, lối sống lành mạnh cũng đóng vai trò thiết yếu. Thiếu ngủ và căng thẳng đầu óc trong thời gian dài đều có thể làm tăng lượng đường trong máu. Khi cơ thể không được nghỉ ngơi đầy đủ hoặc chịu quá nhiều áp lực, hormone cortisol sẽ được giải phóng nhiều

Xem tiếp **TIỂU ĐƯỜNG** trang 16

SÔNG “HẠNH PHÚC” CÓ PHẢI MỘT CUỘC SỐNG VIÊN MÃN?

Khi được hỏi điều gì khiến cuộc sống trở nên ý nghĩa, nhiều người sẽ trả lời bằng những điều mang lại cho họ cảm giác hạnh phúc. Tuy nhiên, không phải ai cũng đặt hạnh phúc lên hàng đầu, và định nghĩa về hạnh phúc cũng khác nhau giữa mỗi người và mỗi nền văn hóa.

Từ thời cổ đại, con người đã không ngừng tìm kiếm câu trả lời: điều gì làm nên một cuộc sống viên mãn? Triết gia Hy Lạp Aristotle từng phân biệt rõ ràng giữa hedonia (niềm khoái lạc tức thời) và eudaimonia (cảm giác hạnh phúc bền vững và sâu sắc hơn).

Theo David Yaden, nhà nghiên cứu tại Đại học Johns Hopkins, eudaimonia thể hiện một “cuộc sống thăng hoa thực sự, phát huy các thể mạnh cá nhân để theo đuổi mục tiêu tốt đẹp, và sống tử tế, có phẩm hạnh – điều này khác biệt hoàn toàn với việc chỉ cảm thấy mình hạnh phúc.”

Ngày nay, các khoa học gia vẫn sử dụng sự phân biệt này để nghiên cứu đo lường sự hạnh phúc (well-being), kết hợp cảm xúc nhất thời và sự hài lòng lâu dài. Tuy nhiên, tranh cãi vẫn tiếp diễn: liệu cảm giác vui vẻ có phải là điểm tựa cốt lõi của sự hạnh phúc trên toàn thể giới hay không? Dù câu hỏi có vẻ trừu tượng, nhưng nó có thể quyết định cách chúng ta xây dựng các chính sách để mang lại một xã hội tốt đẹp hơn cho mọi người.

Hạnh phúc được đo lường như thế nào?

Do cảm xúc là yếu tố rất dễ thay đổi và khó đo lường chính xác chỉ trong một lần khảo sát, nên phần lớn các nghiên cứu về sự hạnh phúc thường sử dụng một công cụ đơn giản hơn: Thang Đo Mức Độ Hài Lòng Với Cuộc Sống. Thang đo này gồm các câu hỏi như: “Tôi thấy cuộc sống của mình gần giống như tôi mong muốn” hay “Tôi hài lòng với cuộc sống hiện tại.” Người tham gia sẽ chấm điểm từ 1 đến 7 tùy theo mức độ đồng ý.

Khi làm khảo sát, mọi người thường suy nghĩ đến nhiều thứ khác nhau. Yaden giải thích rằng: “Có những nghiên cứu chỉ ra rằng cảm xúc của con người bị ảnh hưởng nhiều bởi các yếu tố xã hội, thí dụ như việc ta thường xuyên gặp gỡ ai, mối quan hệ ấy có bền vững hay không.” Trong khi đó, “sự hài lòng với cuộc sống thường được hình thành từ những yếu tố cụ thể hơn, như mức lương hay địa vị xã hội.”

Phúc Trình Hạnh Phúc Thế Giới mỗi năm lại hỏi hàng ngàn người ở hơn 140 quốc gia một câu đơn giản: “Bạn đang đứng ở đâu trên chiếc thang của cuộc sống?” Họ tưởng tượng chiếc thang ấy có đỉnh là cuộc sống tuyệt vời nhất có thể và đáy là nơi tăm tối nhất. Và họ sẽ thấy mình đang đứng ở bậc nào.

Tuy nhiên, cách đo lường này vấp phải không ít chỉ trích. Một nghiên cứu cộng bó vào năm ngoài cho rằng hình ảnh chiếc thang có thể gợi lên sự liên tưởng đến các hệ thống phân cấp, như đẳng cấp xã hội hay quyền lực. Khi câu hỏi được đặt ra mà không nhắc đến hình ảnh chiếc thang, người trả lời thường tập trung vào các khía cạnh mang tính cá nhân và cảm xúc hơn (như sức khỏe, các mối quan hệ và gia đình) thay vì những yếu tố vật chất như quyền lực hay của cải.

Viên mãn không chỉ là hạnh phúc

Không phải ở đâu người ta cũng đặt hạnh phúc lên hàng đầu. Chính sự khác biệt văn hóa trong việc nhìn nhận giá trị của hạnh phúc có thể ảnh hưởng đến cách người ta trả lời trong các cuộc thăm dò trên thế giới.

Trong các xã hội phương Tây, học thức, giàu có, dân chủ và công nghiệp hóa (Western, Educated, Industrial, Rich, and Democratic, gọi tắt là WEIRD), hạnh phúc thường được xem là biểu tượng cho một cuộc sống lý tưởng. Nhưng với những xã hội khác, niềm vui hay sự hài lòng không hẳn là tiêu chí cao nhất.

Nhà tâm lý học Kuba Kryś và cộng sự tại Viện Hàn lâm Khoa học Ba Lan đã phân tích dữ liệu từ 61 quốc gia và nhận thấy: người dân ở các quốc gia không thuộc nhóm WEIRD thường cho điểm “mức sống lý tưởng” thấp hơn trong Thang Hài Lòng, cho thấy họ không xem hạnh phúc tối đa là điều kiện sống lý tưởng như người phương Tây.

Kryś giải thích: “Trong các nền văn hóa phương Tây và giới học thuật chịu ảnh hưởng của chúng, chúng ta thường xem viên mãn và hạnh phúc là một. Nhưng nếu nghĩ theo một hướng khác, ta sẽ thấy rõ: một cuộc sống tốt đẹp không chỉ đơn thuần là hạnh phúc. Hạnh phúc quan trọng, nhưng đó không phải toàn bộ câu chuyện.”

Mặc dù các số liệu thống kê chỉ ra rằng những quốc gia ngoài nhóm WEIRD có

sự khác biệt trong cách nhìn về “hạnh phúc”, vẫn chưa rõ họ có đặt ưu tiên lên các yếu tố khác hay không – và nếu có, thì đó là những yếu tố nào.

David Yaden nói thêm: “Thật thú vị khi người bình thường lại định nghĩa các khái niệm khác với giới nghiên cứu. Điều này càng nhấn mạnh rằng bất kỳ ai – dù là khoa học gia hay người bình thường – cũng nên xác định rõ mình đang nói đến điều gì.”

Một nghiên cứu khác của nhóm Kryś tại Anh cho thấy: ngoài hạnh phúc, người tham gia còn đề cập đến các yếu tố như ý nghĩa sống, sự hòa hợp và tình yêu khi nói về cuộc sống viên mãn. Nhóm nghiên cứu tin rằng nếu khảo sát này được tiến hành trên các mẫu dân số đa dạng hơn, thì số lượng thành phần tạo nên sự viên mãn sẽ tăng lên – và tầm quan trọng của “hạnh phúc” có thể sẽ giảm đi.

Chia sẻ hạnh phúc với cộng đồng

Trong hành trình khám phá các yếu tố tạo nên nhà tâm lý học Kuba Kryś và nhóm cộng sự đã rút ra một điều quan trọng: cộng đồng đóng vai trò cốt lõi trong việc định hình trải nghiệm hạnh phúc. Ở những cộng đồng nhỏ, nơi mối quan hệ cá nhân mật thiết và tương tác xã hội thường xuyên, người ta thường cảm nhận rõ hơn niềm vui và sự hài lòng. Trái lại, những giá trị như ý nghĩa sống, đời sống tinh thần và sự hòa hợp lại thường xuất hiện trong các bối cảnh cộng đồng rộng lớn – cho thấy cảm nhận về sự gắn kết và trách nhiệm chung.

Kryś hy vọng sẽ mở rộng hướng nghiên cứu này với nhiều đối tượng đến từ các nền văn hóa khác nhau. Ông nói: “Chúng ta cần xây dựng tư duy và giải pháp dựa trên cộng đồng để nâng cao chất lượng sống.”

Để làm điều đó, vài năm trước, nhóm Kryś đã sử dụng Thang Đo Hạnh Phúc Tương Hỗ (Interdependent Happiness Scale) tại 49 quốc gia. Thang đo này đánh giá hạnh phúc không chỉ của cá nhân mà còn của những người xung quanh, với các câu hỏi như: “Tôi cảm thấy tôi và mọi người xung quanh đều đang hạnh phúc” hay “Tôi nghĩ rằng tôi sống hạnh phúc giống như những người khác”... Kết quả cho thấy thang đo này nhận được phản hồi tích cực hơn từ các xã hội đề cao tinh thần tập thể như Nhật Bản và Hoa Lục.

Nhiều nghiên cứu cho thấy khái niệm “hạnh phúc” không còn đủ để định nghĩa một cuộc sống trọn vẹn. “Sống viên mãn” có thể được định nghĩa bằng nhiều yếu tố hơn là cảm giác hạnh phúc đơn thuần. (Nguồn: istockphoto.com)

Phác thảo một bức tranh toàn diện hơn về cuộc sống viên mãn

Các nền văn hóa không thuộc nhóm WEIRD vẫn chưa xuất hiện nhiều trong các nghiên cứu tâm lý học, nên hiểu biết của chúng ta cũng còn thiếu sót. Vì vậy, những chính sách được thiết kế với mục tiêu nâng cao hạnh phúc của người dân có thể không phù hợp với tất cả các nước. Nếu các nhà nghiên cứu mở rộng phạm vi sang các nền văn hóa khác, họ có thể tìm ra nhiều yếu tố mới liên quan đến một cuộc sống viên mãn. Hoặc đôi khi, họ chỉ cần điều chỉnh cách diễn đạt câu hỏi mà vẫn có thể giữ nguyên hạnh phúc là trọng

tâm.

Cuộc sống trọn vẹn có thể mang nhiều hình hài khác nhau, tùy vào cảm nhận và trải nghiệm của mỗi người. Vì vậy, Jonas Schöne, chuyên gia tâm lý học xã hội tại Đại học Stanford, khuyến khích các nhà nghiên cứu nên đặt nhiều câu hỏi mở hơn, để người trả lời có cơ hội biểu đạt suy nghĩ một cách tự do và chân thực. Theo ông, chính trong những dòng chữ tưởng chừng giản đơn ấy, ta có thể phát hiện ra những góc nhìn sâu sắc và giá trị đáng để nghiên cứu.

Một số chuyên gia vẫn tin rằng hạnh phúc vẫn là cốt lõi khi nói đến chất lượng cuộc sống. Sonja

Lyubomirsky, nhà tâm lý học xã hội tại Đại học California, Riverside, đồng ý rằng chúng ta nên phân biệt giữa hạnh phúc và những yếu tố khác như ý nghĩa hay sự kết nối, nhưng đồng thời cũng nhấn mạnh rằng những điều này luôn đan xen nhau. Lyubomirsky cho biết: “Ý nghĩa sống, sự gắn bó hay cảm giác đắm mình trong một điều gì đó – tất cả đều khiến ta thấy dễ chịu. Và đó chính là một phần không thể thiếu của một cuộc sống trọn vẹn.”

VB biên dịch

Nguồn: “The problem with ‘happiness’” được đăng trên trang Nationalgeographic.com

Tiếp **TIỂU ĐƯỜNG** trang 15

hơn, làm giảm độ nhạy insulin và khiến đường huyết tăng cao. Vì vậy, cần ngủ từ 7-9 giờ mỗi đêm và tập các bài tập thư giãn như thiền, hít thở sâu hoặc yoga. Theo Sun Kim, bác sĩ nội tiết tại Đại học Stanford, một phương pháp toàn diện, kết hợp giảm cân, chế độ dinh dưỡng hợp lý và cải thiện lối sống, sẽ giúp kiểm soát và đảo ngược bệnh tiểu đường nhanh nhất.

Mất bao lâu để đảo ngược bệnh tiểu đường type 2?

Những biện pháp trên hiệu quả đến mức Trung tâm Tiểu đường Joslin (Joslin Diabetes Center) đã phát triển một chương trình chuyên biệt giúp bệnh nhân kiểm soát bệnh tiểu đường và đưa chỉ số đường huyết về mức ổn định (diabetes remission). Hamdy cho biết: “80% bệnh nhân tham gia chương trình có thể kiểm soát tốt bệnh tiểu đường trong vòng hai năm mà không cần dùng thuốc.”

Nhưng không phải ai cũng mất nhiều thời gian như vậy. Những người phát hiện bệnh sớm và giảm cân hiệu quả có thể thấy sự cải thiện nhanh hơn. Trên thực tế, nhiều người có thể thấy

mức đường huyết trở lại bình thường chỉ trong vài ngày hoặc vài tuần sau khi giảm đủ lượng cân dư thừa.

Việc thay đổi chế độ dinh dưỡng cũng có thể giúp giảm nhanh lượng đường trong máu, đặc biệt là khi nguyên nhân chính gây tăng đường huyết xuất phát từ thói quen ăn uống kém lành mạnh.

Tuy nhiên, việc kiểm soát được lượng đường trong máu chỉ là bước đầu tiên trong hành trình đảo ngược bệnh tiểu đường. Để được coi là bệnh tình đã thuyên giảm, bệnh nhân cần “giữ

mức đường huyết dưới ngưỡng chẩn đoán tiểu đường trong ít nhất ba tháng mà không cần dùng thuốc điều trị.”

Điều quan trọng hơn cả là không chỉ đưa đường huyết về mức bình thường mà còn phải duy trì ổn định lâu dài. (Vb biên dịch)

Nguồn: “It’s possible to reverse diabetes—and even faster than you think” được đăng trên trang Nationalgeographic.com.

Mua báo, đọc báo là góp phần bảo vệ phẩm giá của chữ Việt, người Việt.

We protect it. You live it.

Chúng tôi bảo vệ nó. Bạn sống nó.

Tommy Le, Agent
Insurance Lic#: 0LB2567
17929 Magnolia Street
Fountain Valley, CA 92708
Bus: 714-841-5350
M-F 9am - 5pm Sat 10am - 2pm
Evenings by Appointment
24/7 Customer Service

Quý vị có thể liên lạc với chúng tôi bằng tiếng Việt

I'm here to help life go right! – so you can enjoy it, while I help protect it. Let's talk about your life insurance options.

CALL ME TODAY.

714-841-5350

Không có gì có thể thay thế bạn, nhưng bảo hiểm nhân thọ có thể giúp thay thế thu nhập của bạn.

State Farm

State Farm Life Insurance Company (Not licensed in MA, NY or WI)
State Farm Life and Accident Insurance Company (Licensed in NY and WI)
Bloomington, IL

1601487

O XƯA
NHÃ CA

“Chùm hoa khế đã ở trong tay ông. Lạ thay, cùng lúc đó, ông bỗng thấy mặt ông đang dụi vào mặt đất. Đất. Phải, đó là chỗ của ông. Ông nghe tiếng bà dặn: Khi nào hoa khế nở, ông nhớ hái một chùm đem về dưới cho tui. Bàn tay vẫn thận trọng nắm chặt chùm hoa, ông tiếp tục thì thầm: Tui hái cho bà. Tui hái cho bà. Chùm hoa tím ngắt... mờ dần trong mắt ông...”

Trích “Thương Chùm Hoa Khế”, trang 140.

O XƯA

Sách dày 300 trang
Giá sách: \$20
Gọi 714 894 2500

Tuyển tập truyện ngắn Nhã Ca viết ở hải ngoại, Việt Báo Foundation xuất bản và phát hành. Sách dày 300 trang, gồm 13 truyện ngắn, lần đầu tiên ra mắt độc giả.

Sách hiện có trên mạng amazon.com, vào gõ chữ “Nhã Ca; O Xưa” để tìm mua sách.

Độc giả có thể gọi **Việt Báo** đặt sách, **714-894-2500** hay e-mail về hangnguyen@vietbao.com.

KHI BẠN CẦN NGƯỜI ỨNG CỨU KHẨN CẤP VỀ SỨC KHỎE TÂM THẦN, HÃY GỌI OC LINKS

Khi có hỏa hoạn, Bạn phải gọi Sở Cứu Hỏa. Khi Bạn đang ở trong tâm trạng khủng hoảng về tinh thần thì Bạn cần phải làm gì? Hãy liên hệ với OC Links để được tư vấn.

Bất cứ Ai đều có thể đối diện với những cuộc khủng hoảng về tinh thần khi Họ rơi vào trong hoàn cảnh nghiệt ngã. Một trong những dấu hiệu để nhận biết khi Ai đó ở trong trạng thái này:

- Căng thẳng tột độ,
- Tâm trạng cực đoan,
- Không có khả năng nhận thức,

- Không có khả năng sinh hoạt một cách bình thường,
- Lạm dụng những chất dễ gây nghiện,
- Luôn nghĩ đến việc tự làm tổn thương đến bản thân mình hoặc Người khác ...

Chúng tôi, OC Links, có đội ngũ tận tâm và hiểu biết luôn sẵn lòng giúp đỡ Bạn khi cần, 24 tiếng một ngày, 7 ngày trong tuần. Ngoài ra, chúng tôi có thể giới thiệu các dịch vụ hỗ trợ khủng hoảng miễn phí hoặc chi phí với giá thấp để giúp đỡ Bạn.

Các nhóm hỗ trợ khủng hoảng của chúng tôi gồm có nhân viên xã hội cùng trang lứa và nhiều kinh nghiệm sống phong phú sẽ phục vụ cho những cá nhân đang trong tâm trạng khủng hoảng về tinh thần tại Quận Cam, tư gia, công sở, trường học, và cộng đồng.

Nếu Bạn hoặc Người thân đang trong trạng thái khủng hoảng về tinh thần cần sự giúp đỡ, xin vui lòng liên lạc với chúng tôi số (855) 625-4657 hoặc [website ocnavigator.org/m/ocn/61](http://www.ocnavigator.org/m/ocn/61).

Đội cấp cứu về sức khỏe tâm thần

Khủng hoảng tinh thần có thể đáng sợ như khủng hoảng thể chất. Đó là lý do tại sao OC Links luôn sẵn sàng hỗ trợ quý vị hoặc người thân bất cứ khi nào xảy ra khủng hoảng về sức khỏe tâm thần – qua điện thoại hoặc trực tiếp. Quý vị cần hỗ trợ? Gọi ngay hôm nay.

Gọi (855)625-4657 | Links 24/7

TIỆM VÀNG VÀ HỘT XOÀN

JEAN'S JEWELRY

KIMTHU JEWELRY

G.I.A. DIAMOND CENTER

TRUNG TÂM SẢN XUẤT VÀNG LÁ

Chúng tôi có 2 cửa hàng dưới lầu Thương Xá Phước Lộc Thọ:
9200 Bolsa Ave., #112 và 114C, Westminster, CA 92683
Điện thoại **(714) 985-9999** và **(714) 657-7866**
và Đồi điện Phước Lộc Thọ:
9211 Bolsa Ave , ste 116, Westminster, CA 92683
Điện thoại **(714)-622-4488**

- * Bán đủ loại Hột Xoàn có G.I.A. Certificate. * Làm Vàng nguyên chất.
- * Bán sỉ và gửi hàng đi các tiểu bang.
- * Mua bán Vàng 24K, 18K, Hột Xoàn, Cẩm Thạch. * Vở trắng Hongkong & Platinum.
- * Nhẫn Cưới cho Cô Dâu và Chú Rể. * Diamond Appraisal.
- * Nhận đặt làm đủ kiểu Nữ Trang Việt - Miên Lào.
- * Có thợ lâu năm kinh nghiệm nhận Hột Xoàn.
- * Sửa chút ít không tính tiền công. * Sửa chữa Nữ Trang chờ lấy ngay.
- * Cần mua Hột Xoàn Có Certificate G.I.A với giá cao.

Mở cửa 7 ngày trong tuần

* **NHẬN VISA, MASTER CARD**

AI CẦN TIỀN MUỐN BÁN VÀNG & HỘT XOÀN

JEAN'S JEWELRY MUA LẠI GIÁ THẬT CAO.

“TÍCH CỐ PHÒNG CƠ
TÍCH Y PHÒNG HÂN
TÍCH VÀNG PHÒNG THÂN”
“ĐỂ DÀNH LÚA GẠO
KHÔNG SỢ ĐÓI
ĐỂ DÀNH THUỐC MEN
KHÔNG SỢ BỆNH
ĐỂ DÀNH VÀNG & HỘT XOÀN

Hộт xoàn giấy của tiệm Jean's.	
3.0 LY VVS 1-F	\$139
4.0 LY VVS 1-F	\$439
5.0 LY VVS 1 F	\$1,499
6.0 LY VVS 1 F	\$3,999
1 CARAT VVS 1 F	\$5,999
1.5 CARATS VVS 1 F	\$10,999
2 CARATS VVS 1 F	\$20,999

Hộт Xoàn Bán lại trừ 10%
Đổi hộт lớn hơn trừ 10%
Bảo đảm tối đa 3 năm
Chùi rửa đánh bóng không tính tiền
* Price subject to change according to market value
* Vàng & Hộт Xoàn cũ, hư bể cũng mua.

Jean's Jewelry trân trọng kính mời

CHỌN MẶT GỖ VÀNG

CHỌN TIỆM MUA XOÀN

XIN CHỌN TIỆM VÀNG JEAN

ĐẶC BIỆT
Hộт Xoàn GIA ON SALE
mỗi thứ 1 hộт
Ai tới trước thì bán trước
Lẹ tay thì còn, chậm tay thì hết
Bớt từ 20% - 40% Hộт Xoàn GIA

Cám ơn quý khách thương yêu mua xoàn 5 ly trở lên, chúng tôi bán trả góp một năm không tính tiền lãi.

Bạn phải
nói không,
dù nó có vẻ
lạc hậu.

Bất cứ viên hoặc chất bột nào mua ngoài
đường cũng có thể chứa fentanyl. Vài grain
fentanyl là đủ để giết người. Đừng tin khi
người khác nói rằng nó an toàn.

Hãy cảnh giác và hiểu biết. Hãy an toàn.
www.FentanylisForeverOC.org

FENTANYL
TÁC HẠI VÔ CÙNG

© Idea Engineering. All rights reserved.

RETHINK THALASSEMIA™
CHƯƠNG TRÌNH
BỆNH NHÂN TRỰC TIẾP

Jesse
Sống chung với bệnh
tan máu bẩm sinh
thể alpha

Tham gia cùng
chúng tôi

trong chương trình giáo dục trực tiếp về bệnh tan máu bẩm sinh
do một chuyên gia chăm sóc sức khỏe trình bày.
Chương trình sẽ được thực hiện bằng tiếng Việt.

Kết nối và chia sẻ trải nghiệm của quý vị với những người
tham dự khác sau bài thuyết trình.

- ĐỊA ĐIỂM**

AnQi Bistro
3333 Bristol Street
Costa Mesa, CA, 92626
- CHỦ ĐỀ**

Bệnh tan máu bẩm sinh: Tình trạng
di truyền ảnh hưởng đến hồng cầu
- NGÀY**

Thứ Bảy, ngày 24 tháng 5 năm 2025
- THỜI GIAN**

12:00 trưa – 3:00 chiều, giờ Thái
Bình Dương (PT)
- DIỄN GIẢ**

Bác sĩ Michael Dao, Khoa Nội,
Dao Medical Group

Để có cơ hội **Rethink Thalassemia**
với chúng tôi, hãy đăng ký ngay hôm
nay: bit.ly/4d8faNM

Đăng ký

Thông tin được chia sẻ trong chương trình này do Agios cung cấp, chỉ nhằm mục đích giáo dục và không thay thế việc nói chuyện
với nhóm chăm sóc sức khỏe bệnh tan máu bẩm sinh của quý vị. Thông tin được chia sẻ trong chương trình này không phải là lời
khuyến y tế. Nếu có các câu hỏi liên quan đến y tế hoặc điều trị, vui lòng nói chuyện với nhóm chăm sóc sức khỏe của quý vị.
Chương trình này dành cho và chỉ thực hiện cho cư dân Hoa Kỳ từ 18 tuổi trở lên. Các chương trình này bao gồm các chuyên gia chăm
sóc sức khỏe và bệnh nhân thực tế, được trả thù lao để tham gia.

Thông báo về Quyền riêng tư:
agios.com/privacy-notice

Điều khoản Sử dụng:
agios.com/terms-of-use

Facebook.com/RethinkThalassemia

Thông tin Bản quyền:
agios.com/copyright-info

Chính sách Bảo mật Dữ liệu Sức khỏe Người tiêu dùng:
agios.com/consumer-health-data-privacy-policy

Instagram: @rethink_thalassemia

Cung cấp cho quý vị bởi:

Agios Pharmaceuticals, Inc.
© 2025 All rights reserved.
THA-US-0450 05/25 Vietnamese